

i aq̄ coque ad tertiā ⁊ da bibere i momēto subue-
nit. Itē radix pedis coruini cocta ⁊ comesta pa-
ralesiz curat ⁊ pueros epilēticos liberat vt vidi
i puero. x. ānoꝝ. Itē sup oēs medicinas simū asu-
ni recentē cola per lintheuz ⁊ da bibere. de ma-
sculo da masculis. ⁊ de femina da feminis. 3^m
studiū est admistrare vētosas super ceruicē. ⁊ ap-
ponere rubificātia ⁊ cauterizātia. Post aurē ex
pte egritudis ⁊ loc⁹ cū dialtea i prim⁹ vngat. silr
in palefi vli. Sed vinū nō def in palefi vsq̄ ad
xx. dies nec i tortura sequēte palefiz admin⁹ ante
purgationē. s; aq̄ mellis vel ordeī vel claretū fa-
ctū de aqua decoctōis radiciū peonie feniculi pe-
trofilij ⁊ seīs aneti. isti sūt optimi h. Signa in-
curabilitatis palefis sunt. s. qñ paralefis trāsit sex
mēses. ⁊ vrina rubea ⁊ multū itēsa in paralefi ē
pessima. Itē accipe rutā mirrhā pulegiuz saluiā
⁊ corticē tremuli. de his fac potionē ⁊ da bibere.
⁊ si euomit nō curabitur. Itē si ventose sine sca-
rificatione ponant super locū paraleticū ⁊ adhe-
reāt ⁊ loc⁹ n̄ rubet: icurabilis ē. Itē mēbrū pale-
ticū si ē file sano curat. si nō: nō. Itēz cētineruia
lota cū. ix. aquis ⁊ adde duo coclearia mell ⁊ da
paletico post galli cātū. si laxat nō euadet. Itē ē
vniū carmē q̄ grāfū. ⁊ tebal. ⁊ guth. ⁊ guitanay.
Ista noia cū cruce scribant in pgamēo. ⁊ q̄ diu
has litteras secū portauerit n̄ nocebit sibi gran-
fus nec spasm⁹ qd̄ idē ē. Istud tñ ē sine rōe ⁊ tñ
exptū ē. Et nisi sint noia sancti vel sanctoz. ali-
quoz n̄ adhibeo fidē. tūc. n. ē carmē de deo no-
stro in cuius virtute oia sanātur amē.

De venenis Ca^m 3^m.

¶ Venē^m quasi vetās

hominē dicit. Cuius diffinitio ē fm
Haly 2° pticula tegni cōmēto 14°
in cōmēto illius: Ita vero ⁊ fm ventrē. Venē-
num ē hūiditas aquosa subtilis horribilis qua-
litas corpus humanuz a tota specie perimens.
Pro quo sciēdū qd̄ aliud ē venenū ⁊ aliud ē ve-
nensuz. vt p; p Aui. p^o cañ. sen 2°. c. de hijs q̄
pveniūt ex hijs q̄ comedunt ⁊ bibūt. Venenū
ē qd̄ nullo mō a corpe mutat mutatoē quersiois
sic qd̄ nutriat ⁊ corpe mutat ⁊ pimit. Et idē d; in
2° cañ. c. 4°. qd̄ venenū ē medicina q̄ corūpit cō-
plexionē nō cū q̄trarietate tñ: s; cū ppetate q̄ ē
i ipso sicut ē napellus. Sed venensuz ē qd̄ corpe
mutat ⁊ a corpe mutat ⁊ ad vltimū destruit corpe
nec i ei⁹ quertit similitudinē. sed medicinale nutri-
mētū mutat ⁊ mutat ⁊ i fine quertitur in naturā
corpis. s; medicina absolute mutat corpe ⁊ a cor-
pore mutat ⁊ i fine destruit ei⁹ opatio a corpe. h

Aui. Ad dē de opatōe venensoz ⁊ diuisione
eoz sciēdū fm qd̄ dicit Auer. 5° coll. 3. c. qualiter
opant venena i corpe hūano. qd̄ qdā opant pri-
mis qualitatib⁹ sicut opium qd̄ priuat sensuz ⁊
motū frigiditate sua: qd̄ parua quātitas eius po-
test refrenari p medicinā q̄trariā ne ledat. igit n̄
opaf a tota sp̄c. s; Gal. 3° de cōplexionib⁹. c. 3°.
dicat qd̄ opiu sua ppetate ifrigidat. ergo nō qua-
litate sua. Dico qd̄ qlitas duplex ē. medicinal ⁊
elemētal. p^o ē tota sp̄c ⁊ ppetas. 2° nō. opiu ergo
ifrigidat sua ppetate: qd̄ de se amarū est. igit ca-
lidū aliqualr. s; Auer. 5° colliget. dicat qd̄ amarū
sequit cōplexionē frigidā ⁊ siccā ⁊ calidā ⁊ siccā.
primus sapor amarus ē min⁹ acut⁹ q̄ secūdus ⁊
min⁹ aperitiu⁹. Dico igit qd̄ opiu ifrigidat p
suam qualitātē potentialē que ē sua pplexio pri-
ma ⁊ ppetas. qd̄ ⁊ si calefiat exteri⁹ adhuc per
istā ifrigidat: qd̄ illa accntal calitas cito recedit.
Frigiditas eniz ē sibi pportionata eēntialis. ⁊ iō
ppetas vocat nec reducit ad actū nisi per diui-
sionē nō in ptes paruas ⁊ sic i ifinitū: qd̄ talis di-
minuit i virtute: qd̄ ad operādum requirit certa
quātitas ad hoc. s; qd̄ fiat opatio notabilis. Sed
diuisio ē sepatio ei⁹ a loco sano ad locū infirmū
vt ibi alteret. s; medicina laxatiu a sano i stōacho
vel itestinis trahit ad se. ⁊ sic loquit Gal. 3° de
pplonib⁹. qd̄ corpus nihil agit i medicinā frigi-
dā nisi diuisione: qd̄ nō calefit vt ifrigidet. imo
statiz cū intrauerit portat ad locū alterādū vel
separat a ptrib⁹ calidis cū ea mixtis ⁊ pdit in via
aliquos gradus naturales: s; nō materiales. vñ
agēs approximātū passo agit: ⁊ ideo ē i po^o vt cō-
iungat cū parte lesa: qd̄ mēbrū egruz trahit ad se
medicinā. s; sanū trahit ad se cibū sic dicit Haly
2° ptic^o tegni. c. d. signis stōachi. Tñ Auer. dicit 5°
coll. 3. qd̄ Gal. fuit seru⁹ fugitiu⁹ de actuatōe me-
dicie frigide: qd̄ quertit i sanguinez frigidiorē q̄
sit mēbruz alterandū. S; dico qd̄ reprehēdit eū
quātū ad cibū mediciales vel ad medicinā ciba-
lez: qd̄ illa quertit ⁊ alie nō. multa possēt hic di-
ci. Dico igit qd̄ qdā venena opant suis qlita-
tib⁹ vt opiu sua frigiditate. quedā a tota substan-
tia: qd̄ permutat corpe ex toto sicut auz quersuz
i calcē. ⁊ quedāz iterficiūt fortitudie attractōis si-
cut dicit de eleboro albo nimis laxando. ⁊ que-
dā remouēdo calorē vitalē sicut illa q̄ nimis eua-
cuāt sanguinē. h Auer. S; Aui. 4° cañ. sen 6°
c. 2°. dicit sic qd̄ sp̄c venēoz sūt due. s. faciēs opa-
tōez cū qualitate que ē i ipso: ⁊ efficiēs cū forma
sua ⁊ tota substantia sua. Primum quidē aut est
corrodens ⁊ putrefaciēs sicut lepus marinus et
cantarides. aut inflāmans ⁊ calefaciēs sicut eu-
forbiū. aut ifrigidās stupefaciēs sicut opium.
aut oppilās vias anhelitus i corpe sicut plūbum

adustū. aut putrefaciēdo tātū sicut vermes viui. efficiēs a tota substātia sic napellus ⁊ fel leopardi. ⁊ qdā iterficiūt rōe q̄tataū vt lactuca ⁊ iusqamus. vt dicit 6° de simplici medicina. c. 3° 4° ⁊ 10°. ⁊ 2° affo. q̄mēto 7° i q̄mēto illius: Vbi cib^o p̄ter nāz itrat ⁊ c. q̄ medicina mēbzū corrupēs nō gnāt morbzū: nec corrupit nisi q̄titas eaz augmētē: vt dicit de mādragoza euforbio ⁊ opio. Itē venena qdā sūt q̄ agūt sup mēbzū vnuz: vt catarides sup vesicā. ⁊ lep^o marin^o sup pulmonē. qdā sup totū corp^o vt opiū. Et pōit Aui. q̄ napellus nutriebat puellā 4° cañ. fen 6°. c. 2°. ⁊ Gal. 3° d simplici medicina. de muliere ateniensi q̄ vsa est iusqamo. ⁊ Arso in affo. q̄mēto 9°. de heremita qui nutriebat ex eleboro. q̄ p̄rio die mltā laxabat. 2° min^o. 3° die nihil: q̄ mēbzū ex q̄suetudine traxerūt quēdā habitū ⁊ ipsuz i nutrimētū cōuerterūt vt dicit. Dico q̄ venenū a substātia nō nutrit: imo q̄mēbzū minimū sumat nocet sic dicit 5° d simplici medicina di. 5°. c. p^o. Similr est d veneno corrosiuo sicut ē arsenicū ⁊ flos eris ⁊ redelgar. s; nō iterficiūt nisi q̄titas sit s; aliq̄ dozi certā cū qua agit opationē a tota specie sensiblr. Venenū a q̄plione nō iterficiūt nisi rōe nimie q̄tatis sicut ē d iusqamo ⁊ lactuca ⁊ euforbio rōe caloris ⁊ tale i puā q̄titate nutrit s; debilitat. vñ tale venenū rōe q̄plionis d; magis venenosuz q̄ venenū. Dico tūc ad p^o q̄ napellus h; duas substātiās. vnā q̄ueniētē: aliā disēdueniētē. respectu vni^o nutrit: respectu alii^o iterficiūt: nisi sumat in puā q̄titate sic q̄ illud respectu cui^o nutrit sepe ⁊ expellat cū supfluo alimētū. vñ nō ē corp^o q̄simile. sic nec caulis q̄ respectu iuris laxat: rōe substātie grosse cōstipat. sic in pposito respectu vni^o nutrit: respectu alii^o itoxicat. Tñ Auer. 7° coll. c. 2°. dicit q̄ illa puella nō fuit nutrita na pello vel vene^o sicut ipse ostēdit: vt dicit i epi^o ad glauconē. tñ vsa fuit ipsa cū cibo suo vt cib^o isicere^o ⁊ corp^o ex q̄iunctiōe. ⁊ iō nutrita d; glosari. i. cibata. nec Auer. recitat illd nisi fm opionez alioz. nec Gal. 3° d simplici medicina. P̄der idē p; rñsio ad vrsone de eleboro: q̄ medicie solutiue sūt vñ p̄necātes ⁊ p̄mētes corpa. q̄ ipse soluit s; Gal. 2° regis acutoz q̄mē. ar^o. Dico q̄ i puā q̄titate data nō iterficiūt. s; si nutriūt dico q̄ hñt duas substātiās diuersas etherogeneas. respectu vni^o laxāt. respectu alteri^o nutriūt. vel forte faciūt nutrimētū venenosuz. Et iō salua isti^o puelle iterficiebat gallinas dicit. A. ⁊ iō nō nutrita fuit nutrimēto bono ⁊ sano: sed nutrimēto malo ⁊ venenoso qd̄ ducit ad interitū in p̄cessu t̄pis s; nō statiz. Vñ Aui. c. d regie ei^o qd̄ comedif ⁊ bibif. Caneāt illi qui malo regie vtunt. q̄ si in p̄nti nō sentiāt tñ in posteruz nō euadent.

Alteri^o dico q̄ rōe q̄tatis optim^o cib^o faceret opatōez q̄rti gradus. q̄ panis respectu q̄tatis iterficiūt vt inuitur 5° coll. in pn^o. Et qdā iterficiūt nimis apicēdo cor sic croc^o dicit Aui. ⁊ iō inē venēosa pōt q̄putari nō respectu totū sube s; p̄ accēs. q̄ p̄ se p̄fortat gaudiū ⁊ risuz faciēdo p̄ accēs ⁊ ex q̄nti iterficiūt. Et si q̄reres qd̄ ē tota substātia rei ⁊ tota spēs. Aui. pōit p^o cañ. fen 2° doctria 2°. ⁊ sūma p^o. c. 54°. dicit q̄ tota spēs ē p̄ quā res ē illud qd̄ ē. ⁊ i de virib^o cordis ipse dicit. c. 4°. q̄ p̄prietās vl̄ tota spēs ē nā iucta i mixtis corpib^o p̄cedēs i eis a supna ⁊ plenissima influētia p̄ q̄plionē p̄prietā. per quā dispōnē p̄prietā acq̄rit ad sustinēdū istā nāz. Tñ fm q̄suetam opionē vulgariū ⁊ debilitatē p̄scrutātuz differt p̄prietās a nā rei. q̄ p̄prietās vt dicit qdā ē virt^o i cōmixtis iucta corpib^o a q̄ p̄cedit i alio corpore actio ilueta q̄tū ē ad māifestā nāz. D; vero nā vt^o q̄ corpa simplicia opant. tñ i re nō ē aliō d h q̄ iqrere de igne q̄ ascēdit q̄re oia q̄uertit in se. ⁊ si de ipso capiat nō minuit q̄ h̄ facit nātr. Si eis ēēt res raro visa plus de opibus ei^o mirarēt q̄ mō de tractu ferri a magnete: ⁊ iō ferz trahif a nā magnetē p̄ quā nāz ē illd qd̄ ē. Vel si sit p̄prietās q̄litas aliqua: tūc ē illud p̄ qd̄ res ē illud q̄ ē actiuū: q̄ p̄ illud agit actionez extraneā. Et iō aln̄ idē ē cib^o vni ⁊ vene^o alteri sicut elebor^o ē cib^o coturnicis. i. q̄lie ⁊ iusqam^o turdoz ⁊ napellus porcoz. ⁊ hoiez iterficiūt p̄ totā spēs cū q̄ nutrit vnū ⁊ q̄uenit sibi ⁊ p̄ illaz ēt disēuenit alii. nisi sint corpa etherogenea. vt inuit Auer. i caticis pt^o p^o q̄mē. 30°. De p̄cturis aialū venenosoz videbit i li^o 3° dno p̄cedēte.

Signa Signa q̄ aliqs supsit venenū sūt cū aliqs sentit saporez horribilē. aut odorē. aut mordicatōez. aut arsuraz. aut fluxū saluē. aut permutationē coloris: q̄ modo apparet vnus modo appet alter. nausea ⁊ inquietudo. Signa venēi calidi s; Rafiz 10° Almā. in diuisionibus sunt febris ⁊ ardor faciei siue rubor: ⁊ tumor venarum sudor sitis malus odor: ⁊ fetor oris citrinitas coloris ⁊ oculoꝝ. Ad si fuerit acutus siue corrosiuus: h̄ sunt signa eius morsus p̄ctura ⁊ corrosio in stomacho aut i v̄tre aut i alio loco. S; venem frigidū hec sūt signa casus virtutis ⁊ sincopis ⁊ patitur stuporez. ⁊ si enomat tūc cognoscitur per colorē. Si eniz sumpsit cerusam vergit vomitus ad albedinez. Si opuz vergit ad odorez horribilez. Si ranā: per abominabilez saporez. Si litargiruz ⁊ gipsuz ⁊ sanguinē congelatuz ⁊ lac coagulatū per visum. Ex eleboro dato accidunt spasmus p̄focatio ⁊ pulsus cordis adustio ligue. Et ex napello ⁊ loco eius ponitur ciclamē ⁊ tunc accidit

dit exit⁹ oculoꝝ ptifis ⁊ labia apant ⁊ sincopis fit ⁊ tenasmo. De iusqamo nigro accidit pfoctio ⁊ frigus extremitatū tenebrositas oculoꝝ ⁊ desturctio imaginis. Sꝫ de iusqamo al. fit apostematio lingue ⁊ mēbroꝝ ⁊ mollificatio ⁊ oculi rubēt ⁊ obtenebrāt ⁊ accidit ytigo q̄strictio ābelittis ⁊ surditas prurit⁹ corpis ⁊ gingiuaz ebrietas ⁊ pmixtio rōnis. ⁊ qñz rugit ⁊ qñz hinnit sic equ⁹ ⁊ qñz vt mulus vociferat. Sꝫ de squilla accidit vlceraatio itestioꝝ ⁊ viaz epati. ⁊ āncedūt eā pūctura ⁊ incisio. De mādragoza fit litargia prurit⁹ ⁊ spasm⁹. De rana lacuali ⁊ viridi fit casus dētū ⁊ gomozea ⁊ apatio corpis ⁊ exit⁹ mēstruoꝝ sine volūtate. Signa lactis coagulati i stōacho sūt casus virtutis ytigo sincopis tortura in ore stōachi ⁊ aliqñ pūctura colica. Signa sanguis coagulati i stōacho sūt ifrigidatio corpis puitas pulsus sincopis q̄tinua. Si fit in pectore tunc fit frequētia pulsus ⁊ destruit color ⁊ ducit ad sincopiz ⁊ debilitatē. Signa redelgar sūt ardoꝝ i ore stōachi ⁊ pūctura ⁊ corrosio i vētre ⁊ laxatio vētris cū vlceraatōe ⁊ sine cessatōe. ⁊ aliqñ fit sincopis ⁊ itollerabilitas iacēdi vel eūdi vel dormiēdi vel aliquid faciēdi. Signa aranee sūt iflatio vētris ac si esset idropicus exitus oculoꝝ ⁊ nausea ⁊ dolor colicus ⁊ iliac⁹. ⁊ ita discurredo p̄ singula rōne q̄plonis ⁊ q̄pofitōis p̄nt poni signa.

Prognostica Ista sūt signa mortalia illis q̄ sumpserūt venenū. i. cū occultat pupilla ⁊ sola alba oculoꝝ apparēt. tumor faciei ⁊ gule. mutatio coloris i liuoz ⁊ nigredinē ⁊ viriditatē lingue. nigredo et eius exit⁹ ⁊ multitudo saline. dolor p̄cordioꝝ. spasm⁹. sincopis fortis. puitas pulsus ⁊ ābelit⁹. sudor fridus ⁊ pauc⁹. occultatio pupille vel nigredis oculoꝝ. ifectio vnguiū ⁊ q̄si mortificatio qz venēa p̄mūt cor ⁊ vngues fiūt de supfluo nutrimento cordis. iō dispōnes cordis p̄ appet in vnguib⁹: sic dispō epis p̄ appet i oculis. Itz venena cala citi⁹ iterficiunt q̄ frida ceteris pib⁹: qz citi⁹ penetrāt: ⁊ i tpe calido citi⁹ pp apturā viaz i eis: qz artarie plus trahūt i talib⁹ ad se ⁊ ad cor rōne calitatis eoz. ⁊ iō dico ceteris pib⁹ qz corpa cala cōiter sūt fortiora q̄ frida. ⁊ iō magl resistūt p̄ suā calitatē nālez venenis calis ⁊ fridis: vt dic̄ Aluic. sen 2° p̄mi li. c. de signis cōplonū. ⁊ hoc p̄ se. l3 p̄ accēs rōne q̄pōnis venaz ⁊ q̄plonis eaz citius ibi veniat venenū. ⁊ iō supposita fortitudi ne equali vtrobiz: tūc ē vez qd̄ dictū ē. Nota qz retētio vrine est mortalis.

Cura p̄seruatia Cura veneni ē duplex. i. p̄seruatia ⁊ curatiua vlc̄ eradiciatā. p̄ d3

fieri dūmō hō sit sanis ⁊ timet sibi de intoxicatōe. Fiat igit̄ tūc sic: Accipiat radix millefolij ⁊ bene conterat ⁊ remolliat i lacte vel in vino. vel modicuz decoquat in crastino ieiuno stōacho. ⁊ meridie potet de eo timēs sibi de veneno. ⁊ per totū annū nō timebit. Et fm aliquos qui semel biberit d̄ eo: per totū annū nō timebit de veneno. tñ melius ē accipere multoties. vel de herba tota cū radice desiccata fiat puluis quo vtaf i vino vel lacte: ⁊ optie p̄seruat. Itē radix gētiane in bolio vini potata p̄seruat bibētes eaz a veneno ⁊ ipsa gētiana frequēter comesta. Itē radix afodiloꝝ omne venenū statiz excludit. ⁊ mane sumpta a malo cibo ⁊ veneno p̄seruat. ⁊ qui comedit eam de mane letā diem ducit. dialcordes. Itē sanguis capre ad ignē calefact⁹ ⁊ sumptus valet q̄tra omēs venenosas potatōes. Itē grana iunipi sumpta sūt medicina q̄tra venena cui nō ē par. ⁊ morsus serpētis curāt. Item succus vel herba vel radix tormētulle potat⁹ statim facit venenū exire q̄tūcunqz intātum qz datur canibus ⁊ curat morsus aialū venenosoz. Idē facit pipinella que habet floꝝ rubeū ⁊ crescit inter blada. Itē pipinella cum vino bibita ⁊ cū puluere gētiane ⁊ olei cinamomi cētauree ab oī veneno cor hoīs defendit. vnde nullus valz istā medicinā app̄ciare si mense septēbris cōficiatur: qz nō solū venenū extinguit: sed ab homine cōt demonē expellit: vt dicit Lōstātinus 4° practice sue i fine. Itē testa oui plena de succo agrimonie data potui statiz expellit omē venenū per os potissime. ⁊ cū mira facilitate morsus serpētuz ⁊ alioꝝ animalū venenosoz sanat. Itē caro famule siluestris salita est de fortib⁹ medicis cōtra venenū sꝫ Aluic. Itē de auricalco fiat ciphus. si ei venenū appropiquauerit vel i mēsa appositū fuerit: statiz cupa icipiet mutari i diuersos colores p̄ lineas multas. ⁊ sic dephēdet venenū sꝫ Aluic ⁊ Albertū. Idem fit de electro nāli: qz in aspectu ⁊ tactu veneni stridet ⁊ i varios colores colorē nālē statim mutat. Adodus meus ē dare talē puluerē ad p̄seruandū sic frequē dedi. R. pipinelle radicū tormētulle cinamōi añ. ʒ. ʒ. ligni aloes macis añ. ʒ. j. granoz iunipi. ʒ. ij. fiat puluis. ⁊ si h̄ sit multū delicat⁹ ponat gētiane. ʒ. j. ⁊ tūc valz q̄tra oē venenū p̄seruado ⁊ curado. ⁊ hoc i pn^o. ⁊ def cū vino decoctōis boragis. ⁊ voco cū puluerē iunipinum. ⁊ post def diamargariton vel leticia gali. ⁊ sic p̄seruat optie. Tamen qz nulla peior pestis ad nocēdū q̄ familiaris inimic⁹: iō iter famulos suspectos nō comedat aliqd̄ subito: sꝫ diu in ore tenēdo. qm̄ venenuz est tāte horribilitatis qz nō poterit eē qn cognoscat ⁊ p̄cipiat per gustum ⁊ p̄ odoratuz. ideo

caueat oia uehemēter dulcia ⁊ acuta ⁊ acetosa ⁊
 salsa. Nō ergo sit famelic⁹ vel auidus. sumat ci-
 bū suū. S; anteq̄ comedat in mēsa suspecta su-
 mat nucē aut auelanā aut fic⁹ aut rutā aut metri-
 datū aut tiriaca. qm̄ tiriaca sumpta añ medicinā
 p̄suat. ⁊ sūpra p̄ attrahit ad se ⁊ expellit ⁊ fortā-
 do cor. Pro isto sciēdū q̄ oēs medicie quarū
 pprietas ē vt p̄seruēt sanitatē ⁊ virtutes in spū:
 vel mediātib⁹ eis expellat nocumētū uenenosū
 uocat tiriaca bezar fm̄ Auer. cañ. 2. c. 4. ver-
 sus finē. S; tñ vt dicit: tiriaca magi uenit ar-
 tificialib⁹ ⁊ bezar medicis simplicib⁹ q̄ ualēt cō-
 tra uenēnū: vt dicit Gal. 5. de simplici medicina
 distictōe 4. c. 5. q̄ medicie liberātes a ueneno
 sūt medie iter corp⁹ nīm ⁊ uenēnū. q̄ si dēt cor-
 pori sano nocent. si toxicato ⁊ egro liberant: ⁊ iō
 medie sūt. Cōtra dictum Auer. 5. coll. 3. c. de
 p̄positōe mediciaz q̄tra uenēnū. ubi dicit q̄ me-
 diū ⁊ extrema sūt vni⁹ generis. ⁊ q̄ sūt vni⁹ ge-
 neris sūt filia. ⁊ sic nō ē i bezarijs cuz ueneno: qz
 mediū ē rōe p̄trarietatis. ergo cū bezar liberet a
 ueneno: igit p̄trariat ei. ergo nō sūt filia. ergo nō
 ē medicina illo mō quo dixit Gal. Et Auer.
 rñdet ad argu^m Gal. q̄ ille medicie faciūt istas
 duas opatōes respectu diuersitatū dispōnū i cor-
 porib⁹ diuersis. qz si sit ibi dispositio uenēnosa i
 corpe iuuat. si nō: nō. Et p̄ istū modū loquēdi
 dicit Gal. vsus finē 7. p̄ti^o affo. q̄ cib⁹ ē uirtus
 sanis ⁊ morsus infirmis ⁊ attractiua i mēbro attra-
 hit cibū i tēpore sanitatis. ⁊ i tēpore egritudinis
 attrahit medicinā fm̄ Haly 2. p̄ti^o regni q̄mēto
 ii 8. ibi: Ex egritudib⁹ tñ i vētre. ⁊ Serap. in 3.
 p̄ti^o c. 5. idēz ponit respectu diuersaz dispōnū.
 Medicina igit tiriaca vna cū adiutorio na-
 ture ⁊ regimine pōt p̄traria facere. vñ siue attra-
 hat uenēnū ad se siue expellat dūmō h̄ fiat rōne
 eiusdē finis. s. rōe salutē ⁊ euasiōis: eadē q̄si opa-
 tio ē: qz a fine nūq̄ d; dnoari. Et Haly 3. p̄ti^o
 regni q̄mēto i 95. ibi: Alterat igit aut digestiua.
 dicit q̄ de pprietate mediciaz q̄ faciūt euadere ē
 vt p̄fortēt mēbra p̄cipalia iteriora sic cōfortant
 ea medicie aromaticē stiptice. Si igit illa medi-
 cia faciat euadere ex uenēnis optia ē. Et de illis
 q̄ faciūt euadere ex uenēnis h̄ntiū uenēna q̄ nō
 cognoscūt nisi p̄ expimetū ē tiriaca q̄ p̄ponit ex
 carne tiri q̄ ē uenēnosa. tñ uenēnū suū ē h̄uiditas
 expulsa p̄ verberatōez eius. vnde versus.
 Allia nūq̄ ruta pura rasanus ⁊ tiriaca:
 Hec sunt antidota q̄tra mortale uenēnū.

Luratio a ueneno Post-
 q̄ aliquis
 sūpsit uenēnū: ⁊ forte sūpsit illō p̄ casū arance
 vel alicui⁹ talis i uase ubi pot⁹. vel i pasta panis
 vel i farina vel i aliquo alio liquore v̄ i cibo. vel

si aliquis a p̄posito illō dedit q̄ sc̄it mōrdicatōez
 vel iflatōez vel arsurā vel scothomiā. vel ē sōni-
 culosus. statiz surgat. ⁊ si sit in p̄radio oī uerecū-
 dia postposita ⁊ euomat q̄tū poterit cū olco cōi-
 ātū. vel cū oleo de nucib⁹ q̄d spāle ē sic ⁊ nu-
 ces sūt. ⁊ accipiat butir⁹ ⁊ lac ⁊ oleū mltū si uult
 leuē vomere. ⁊ euomat cū pēna ⁊ digit⁹ positis i
 gutture. vel cū succo cōt mediāi corticis sambuci
 ⁊ cū succo rasanis. Vel sic. R. baccas lauri ireos
 terrā sigillatā si inueniat añ. vel cū duob⁹ p̄cedē-
 tib⁹. ⁊ p̄fice cū oleo ⁊ da i potū. ⁊ facit exire uene-
 nū cū ipetu. ⁊ dato q̄ nō vomeret: ad huc ille mo-
 tus laboriosus traheret uenēnū de corde. Et si
 uenēnū nō ascēdat: q̄d sc̄it qz nō eructuat nec abo-
 minat: s; descēdit: q̄d sc̄it p̄ tortōes ⁊ pūcturas ⁊
 pōdus i sūdo stōachi ⁊ in itestis: fiāt tūc clisteria
 fortia attrahētia deorsuz. ⁊ ponant ibi ieralogo-
 dion ⁊ iera rufini ⁊ ruta ⁊ oleū lauriniū calcēdula
 agrimonia diptam⁹ serpiliū cētaurea: qz ista se-
 oruz ⁊ q̄iunctiz ualēt q̄tra uenēnū. vel sumat pa-
 tiēs bolū armenū cū uino. ⁊ fricē totū corpus. ⁊
 caueat sibi a sōno oibus modis vt poterit. Et
 si p̄sideret q̄ uenēnū sit frigidum sumat allia qz
 sunt tiriaca rusticoz fm̄ Gal. 12. de igenio sani-
 tatis. ⁊ sumat uinuz odorifex uinosuz ⁊ claz si-
 ne lucidū subtile aliquatū declinās ad citrinita-
 tez vel rubedinē mediocriē seu aliquo mō anti-
 quū. nō tamē nimis uetus: qz tale uinuz ē fortis
 calefactōis. cū tali tñ uino dicit Gal. 3. de sim-
 plici medicina distictōe 4. c. 2. q̄ ipse liberauit
 vniū q̄ fuit ifrigidat⁹ quasi ad mortē cū opio. p̄-
 p̄na tñ tiriaca opij ē crocus ⁊ castoreū. ⁊ illud v̄
 nū d; ē antiquū: qz tale ē purius ⁊ facit uigila-
 re sicut dicit Gal. 2. iterioz i fine de seruo no-
 tarij q̄ pp potuz uini antiqui icurrebat uigilias
 p̄petuas. Et si uenēnū ē calidū sumat coriadrūz
 ⁊ cāphoraz. Et si fuerit de illis q̄ iterficiūt a to-
 ta specie sumat tiriaca. Itē agar. semē uertice pul-
 pa coloq̄ntide serapiniū castoreū optia sūt cōtra
 uenēnū: qz faciūt euomere ⁊ ducūt p̄ secessū ⁊ ual-
 lēt a tota spē. Et igit hō possit iudicare sapores
 uenēnoz lauet os cū aqua frida frequēter. ⁊ de
 oibus uenēnis ⁊ reb⁹ malis masticet in ore. vt p̄
 sapores ea cognoscat. Et hoc dberet medic⁹ ma-
 xime facere. deinde expellant et nō trāsglutian-
 tur. Notādū ē q̄ tiriaca andromaci nō ualet
 t̄patis corporib⁹ nec lapsis oibus: sed lapsis ma-
 gno lapsū māli. s. proueniēte ex flegmate ⁊ melā-
 colia. In sanguineo lapsu ⁊ i colerico lapsu non
 ual; nisi uehemēter exirēt terminū naturalē. Et
 i tēpore frigido ⁊ i etate frigida nec etiā in febre
 ualet. Ista ponit Auer. li. 8. tiriaca ⁊ Bama.
 2. p̄ticula affo. suozuz q̄mēto. xj. q̄ in nullis de-
 fectis est danda tiriaca sicut pueris ⁊ sēmbus ⁊
 adoloscētib⁹

adoleſcētib⁹ ōbilib⁹ q; n̄ p̄nt tiriaca retinere nec
regulare. ⁊ ibi vide de etatib⁹ tiriace. Et idē po
nit Aui. 5. cañ. c. d. tiriaca. ⁊ p. x. ānos plus valz
q̄tra venenū. ſz āte valz plus i fluxu vētris ⁊ p.
purgationē māe ad reſidui q̄ſūptioez ⁊ fortitudi
nē cordis. Dib⁹ igif p̄t dari: ſz iuuenib⁹ i maio
ri q̄titate i caſu dicto. ſed alijs in minozi q̄titate
vt dic̄ Iſido. i q̄mēto. Adhuc notādū q; n̄ oia
cala i 4. gradu ſūt venenū: ſicut alliu pip cepe ⁊
ſilia. nec oia fra i 4. ⁊: vt lactuca ſz aliquos ⁊ iuf
quiam⁹: q; iſta valēt i lapſib⁹ mult. ⁊ multos de
biles q̄fortāt iſta cala: ſic ⁊ illa frida multos cale
factos iunāt i pua q̄titate. vñ fridū n̄ pōit pedez
i ope nāe ſic calz. tñ i oi gradu i q. nocet frigidū
nocet calz. ſ. ipſi t̄pato: l3 calz ſit amicu nāe. tñ in
4. gradu. ſ. i vltia māſiōe ei⁹ calidū ē venenū ⁊ i
doſi ōbita datū iſterficiť. ſz i māſiōe illi⁹ gradus
p. frigidū iſterficiť ſi deť i illa i magna q̄titate ſic
calidū vñ ſēſibilr̄ ledit pluſq; calidū. vñ i oi etate
valz calidū: q; vita ſtat p. calm. ſz nō i oi v3 fridū
niſi i iuētute ſolū. ⁊ i tpe calo niſi ſolū p. accñs.
Tñ venena a q̄litate nō iſterficiūt niſi denť i ma
gna q̄titate. Itē venena cala iſterficiūt citius q̄
frigida q; penetrāt ad cor citi⁹. ſz poſtq; veneni
unt ad cor frida citi⁹ iſterficiūt pp. maiorē q̄trarie
tatē iſter illa ⁊ cor. de iſtis dixi alibi.

Lura venēi generalis

At dictū ē cū videris mutationē coloris in aliū
colorē vel caliditatē i friditatez vel ecōuerſo. vel
eſtuatōez hui⁹ dare ad potādū aquā tepidaz vel
oleū vſq; ad replōnē. vel aquā decoctōis aneti cū
melle vitro vel ſale. vel decoctōem butiri cū ſale
vel ſemē paſtinace ⁊ huiusmodi. Et vice p. vicē
vomere ⁊ vētrē cū clifteri ſoluere ⁊ cū medicā.
Itē ſtere⁹ galli cū velocitate puocat vōituz. deť
ergo cū vria hois reſuata p. aliquos dies ⁊ ē cer
tiſſimū. Et q; mane de tiriaca ⁊ de terra ſigilla
ta. i. bolū ſz Girardū ſūperit vōere nō ceſſabit
donec totū venenū euomet. cuius q̄fectio ē hec.
R. terre ſigillate baccay lauri añ. 3. j. terant ⁊ cū
butiro vaccino iungant ⁊ cū melle cōficiant. de
quo añ cibū vel poſt cibū i quo ſit ſuſpectio cum
decoctōe mente aliqd ſumat. vel ſi aliqd maluz
accidēs ſupruenerit poſt cibū. nā vtēs eo ſi vene
nū ſūperit illico eū vomere faciet. ⁊ ſi venenū n̄
accepit vomitū non puocabit. Adūdicato
igif ſtōacho ſtatiz p. tres dies deť tiriaca maior cū
decoctōe rute caſtoz. ſaluie ad pōdus. 3. ij. bis vñ
ter i die. ⁊ recipiat paties p. primā exhibitiōez i
lecto bñ coopt⁹ iaceat ⁊ ſudet ⁊ vtat ſorbili die
ta ⁊ teneat facilis ad q̄ſūptionē veneni. Et h̄ ē
regla q; p. die veneni ſōn⁹ ē phibēdus q; i ſōno
plus penetraret. 4. aut die pticularib⁹ q̄ueniē

tibus extrahat paz d̄ſanguine cū apoforeſi. ⁊ alia
die fiat balneū ad exteriora. vñ ſi paties iaceat i
uolut⁹ i corio thaurino recēti calido optime at
trahit venenū ad exteriora. ⁊ iſta ē q̄ſi cura gene
ralis: tñ ſpālio: q; prima.

Preſeruatio a venēis

At igif ab itoxicatōe aliqs preſeruet ieiuno ſto
macho quolibz die ſemē ſeniculi comedat ⁊ nu
triat cū ficub⁹ ſiccis nucibus ⁊ auellanis fiſticis
vuis paſſis ſiſamo iurib⁹ galline ⁊ agni ānualis
edi piſcib⁹ groſſis ⁊ reb⁹ calidis vnetuoſis ⁊ ce
lidoniā ſecu hēat ⁊ aliquñ de ipſa cōdat ⁊ ſuccuz
hauriat. tunc eiz citi⁹ venenū de manu caderet
q; de ipſo accipe poſſz. ⁊ aſſidue nuces ⁊ due fic⁹
⁊ ſol. iij. rute q̄terant ⁊ i mane recipiant: ⁊ in illa
die nō itoxicabit. Itē ſuccus cētauree potat⁹ oia
mala eiicit a corpe. Quicumq; igif de veneno
pimere timet: de h̄ medicāie ad q̄titatē nucel añ
cibū ſumat. R. nucū a duob⁹ corticib⁹ ex cortica
taz p. l. j. ſalis grandinoſi folioz rute añ. 3. j. p. l.
ij. ſicuū albay q̄tū ad p̄dictoz mixtionē ſufficit.
hec nāq; medicā ē q; venena remouet ⁊ oēs ani
malū venenozoꝝ morſus nocere phibet. Itē
huiusmodi me⁹ ē optia q̄tra venenuz futuz ⁊ iaz
acceptuz. R. calamēti auellanay nucis cōis rute
aristo. baccay lauri mēte gētiane granoy iunipi
boli terre ſigillate añ. q̄ſice cū prunis ⁊ da. Itē
vt venenū ſibi nō noceat ſuccū ſeniculi aut rafa
ni aut rute aut abſinthij ieiuno ſtomacho bibat.
Sitr̄ bibita pipinella ab oibus venenis cor ho
minis optie defendit. Sitr̄ facit tormētilla. ſ. ra
dix ei⁹ comēſta aut puluerizata bibita: ⁊ accipia
tur q̄tuz vis de ea. curat eniz oēs morſus ⁊ pū
cturas idifferēter accidētes oibus hoibus ⁊ qua
drupedib⁹. ⁊ q̄fert venenis ſumptis p. os. ⁊ eam
dat venatores canib⁹ ſuis quādo pungunt a ſer
pentib⁹ ⁊ ſtatiz curant. Notādū q; ſi poſt vo
mitū ⁊ vētris ſolutōez ⁊ ex oib⁹ q; ſumpſerit pa
ties nō q̄uerit: q̄ſiderāda ſūt accñtia q; ipſuz co
mitant vt ſit p. q̄trariū ſemp fiat cura. Notan
dū q; quedā reſiſtūt venenis ſtōachuz ⁊ mēbra
p̄cipalia q̄fortādo vt mēta muſc⁹ ⁊ huiusmodi.
Quedā veneni acumē actiuū frāgēdo ⁊ ipz in
groſſando: vt lac oleū amigdalay ⁊ butiz. ⁊ hec
pprie corroſionē eius reprimūt. Et quedā ex p
prietate actōez veneni frāgant ⁊ extingunt ⁊ phī
bent ipz ſubmergi i p̄funduz corpis ſm Sera
pionē. Et vinū antiquū forte puz dulce: potus
lactis: comēſtio cepe ⁊ porroz ⁊ maxime allio
rum. ⁊ h̄ facit vinū confortādo cor: quo cōforta
to lōgius pijcīť. Quedā virtute q̄pſionali: vt gē
tiana aristo. lōga ⁊ ro. ruta ſaluia caſto: eū dipta
m⁹ ⁊ ſilia. Quedā a tota ſpē vt tiriaca diataſarō

cui⁹ recepta ē. ℞. mirrhe baccarū lauri excortica-
 tarū gētiane romane aristo. longe añ. cōficiantur
 cum triplo sui de melle dispumato. valet enīz
 hōibus toxicatis a. 3. j. vsqz ad. 3. ij. z canis rabi-
 di morib⁹ z alijs venenosis animalib⁹ datū cū
 succo mēte z apata venenosa sanat cuz decoctōe
 gētiane. Adhuc notān. qd iste. 7. herbe dicun-
 tur valere tñ. s. herba pforata q̄ vocat herba sci
 ioānis vel ipicō vel herba sāguaria vicetoxicū
 enula rasan⁹ diptam⁹ cornū cerui q̄ bustū aristo.
 lōga z ro. Itē notān. s. Rabimōisē li⁹ suo de
 venen⁹. z s. A. v. li⁹ d tiriaca. dat de ea pōdus a
 3. 5. vsqz ad. 3. j. 5. tñ s. Rasiz dat cū vino lipha-
 to. Itē sanguis anatis bibit⁹ sanat ab oī vene⁹ si
 dat cū vio. Itē lapis smaragdīn⁹ inuēt⁹ i capite
 buffonis viridis. s. z splēdidus sic diē Auēzoar
 trit⁹ dat cū aq̄ vel cū vino ad pōdus gnoz. ix.
 educit vene^m cū vōitu. Itē ciminū puluerizatū
 ad pōdus. 3. iij. cū aq̄ vel vino z amfuz silr. z ci-
 mini triti. 3. j. 5. z spicenardi cū vio. 3. j. 7 allia ex-
 corticata a. 3. j. 5. vsqz ad. 3. iij. in oib⁹ venenis fri-
 gidis valēt. z radix a. 3. ij. vsqz ad. 3. j. mel ro. mē-
 ta z coagulū leporis a. 3. 5. vsqz ad. 3. j. 5. cum
 modico aceti. z gna citri z citraguli a. 3. j. 5. vsqz
 ad. 3. ij. vel. iij. cū aq̄ cala vel vio. Itē mel crudūz
 cū oleo ro. z decoctio cācroz flumialū z semē ru-
 te vtriusqz cū vino. Ista sūt simplicia optima z
 exptissima: de qb⁹ eligat medic⁹. Itē succ⁹ bu-
 glose clarificatus pellit omne venenū a corde. z
 vtatur diacameron z silibus.

Cura i morſu Generalis cura in
 morſu et punctura
 aialū venēsoz z reptiliū taliū ē strigere qd est
 supra morſū vel pūcturā. vel cū vctosis ipz locū
 statū suggere. vl cū aliq̄ vili psona attrahere. z lo-
 ca ppinā scarificare. z ēpla cala venenū fortit at
 trahētia supponere. z ea q̄ venēa dstruūt p os su-
 mere. Breuit ergo de tiriaca. vel sic. ℞. rute sic-
 ce pt. ij. medulle nucū tātūdez salis pt. ij. ficū
 ficarū pt. j. i. corpenē fricādo cū māib⁹. q̄ eim ista
 tiriaca vtiſ frēqnt nō aget venenū i eo p tps ma-
 gnū. In morſu igit serpētis succū allioz da bi-
 bere abūdāter z exibat virus p vuln⁹. aut allia i
 prunis decocta da abūdāter comedere. Itē ad
 oēz morſū puluis radicū tormētulle cū vio da bi-
 bere z sanabit. z post tassuz barbassuz i aq̄ coctū
 sup morſū pōe z exhit oē venenū. Et emplz de
 alijs ficub⁹ sale z nucib⁹ ē salubre. Ad morſuz
 apis vel vespe pone sup locuz serz fridū. z folia
 malue z ruta puluerizata sup locū ē optia. z po-
 nat mēbzū i aq̄ cala. Ad morſū scorpionis de q^o
 loq̄ Sal. 6° iterioz. c. 4°. Scorpio coct⁹ i oleo
 posit⁹ curat. z cū oleo isto vngat loc⁹. z deſ allia
 cū vio vl cū decoctōe anisi. z tbcina iuncta optia

ē. Itē olibanū optimū ē. aut repleat se ficub⁹ nu-
 cib⁹ z ruta z iebriel bono vio. Itē assafetida cū
 vino optia est. Et deſ ista tiriaca. ℞. aristo. ro. 3.
 iij. pipis. 3. iij. seis apij. 3. j. 5. piretri. 3. iij. z fiant
 pille cū melle ad q̄ritatē fabe vel lupini. z deſ. 3.
 ij. cū. 3. j. vini forū. S; morſus a cane rabido ē
 piculosus. cui⁹ signa sūt. frustū panis itige in san-
 guie q̄ erit ex morſu z da alci. quē si comederit:
 canē pculdubio nō eē rabidū scias. Si aut n̄ co-
 medat canis. pculdubio fuit rabiosus s; L. oſtā.
 z canis vadit iordinate z caudā portat inē tibias
 z facit alia filia. Ad curā: rutā sal mētā z alliu
 misce z desup pone p. 5. dies. Itē betonica cōtu-
 saz suppone z libat. S; morſus canis n̄ rabidi
 z hois z lupi z cuiuscūqz alteri tal aialis curat
 certa cocta cū sepo pice z galbano. Et ofert ēt in
 vulnerib⁹ qb⁹ accit ofusio z icisio. z vngētū vi-
 grū positū i. c. de cura idropifis. Itē muscas cuz
 fermēto suppone hic z i morſu aranee z cerebrū
 galli ēt. Itē alliu z sāguis galli cals cū vino bi-
 bit⁹ pseruat ab omi reptili. Itē sup locū morſuz
 caudā galline dplumatā appone z teneat ibi. z si
 ipsa moriat⁹ apponat alia. Itē agrimonia potata
 cū vio mire v3 p antracē morſus spētis z canis
 rabidi z eris. Item cōestio cepaz crudaz eicit
 foras vene⁹ s; Serap. Itē p morſus venēosos
 sputū vel salua hois ieiuni supposituz optie v3.
 Et cū sagitta iticta i salua tali fit exiccatio. Itēz
 sterc⁹ capre cū melle distēpatū z suppositū sanat
 oēz venēosaz pūcturā. S; si sāguis sit coagulat⁹
 vel zgelat⁹ iter⁹ deſ coagulū lepori z vinū calz
 z acetū acutū lac sic⁹ z aq̄ cineris lignoz sic⁹ aut
 sifeleos aut carpobalsa^m aut agar. z caueat a sal-
 sis. z deſ ciminū z cādij. S; ztra coagulatōez la-
 ctis deſ acetū solū aut mixtū cū aq̄. Et deſ i po-
 tu calamēti sicci ad pōdus. 3. v. qm ē mirabile re-
 soluēs ipz statiz. Et aq̄ cineris ligni sic⁹ v3 in oī
 coagulatōe sāguis z lactis. Et o3 aln cinerē illū
 dare i ea. Et i coagulatōe sanguis i vesica dētur
 diuretica z clisteria de eis. z aq̄ cineris vit⁹ optia
 ē. Pisi. n. ista curēt o3 talē sanguinē ex vesica ex-
 here cū icisioe sic lapis exhit. Et in oib⁹ istis spō-
 gia ifusa in aceto decoctōis calamēti ligni aloes
 peonie blāce bizantie z supposita loco dissoluit
 sanguinē z lac. An comedētes lac debēt illd ac-
 cipe cū melle vel sale vel mēta nisi stōach⁹ sit co-
 leric⁹ valde. vel i lacte extiguanē lapides flumia-
 les vel serz candēs. vel i ipso pōat zuccaz albū.
 z sic tollit malitia ipsi⁹ lactis. Et i hoc sit termi-
 nata mā d venenis: z p zns liber secundus pntis
 operis duce xpo. Amen.

Finis.

Liber tertius. Rose medicie continens tractatus
quingentesimum et maxie chirurgicus.

Via principia

le vel vlt dicit duplex. vel
vlt vniuersalitate dñij. vlt
vltitate officij. p^o mō ē cor
vlt vel pncipale pncipali-
tate dñij. S; dñij ē du-
plex. vlt ē pncipale. vltitate
dñij vlt ē cor pncipale vel vlt: q; oib^o istis ē a
nullo recipit. virtutē aliq^o s; Aui. c. de mēbris.
S; vltitate vel pncipalitate dñij pncipalis. sicut
epar cerebrū testiculi sūt pncipalia vel vltia: q; re-
spectu pncipaliū opatōnū dñant. q; opatiōes sūt
vltē respectu aliaz opatōnū i corpe sic cerebrū
respectu virtutē aialis dñat. ē par respectu vlti-
nālis. ē testiculi respectu virtutis gnātōis que ē
vltis respectu spū. ē oib^o istis dicitū ē. S; ad-
huc restat dicere d vlt vltitate officij. ē sic stōach^o
ē par sūt vltia ē pulmo. q; stōach^o seruit epari.
epar cordi ē toti corpi. ē pulmo cordi. vñ Aui. c.
de mēbris. quedā sūt vltute pncipalē vt plmo
cordi pncipalē aerē quē dicit. quedā officio vel
seruitio delatorio: sic vene epari. artarie cordi ē
nerui cerebro deferēdo calorē ē spūz mēbris di-
uersis sic nerui spūz aialē ad faciē. sēsū ē motū.
Vñ nerui nō sūt pncipalē notabili s; occul-
ta. Vene deferūt sūguinē ē calorē nālē ē spūm:
vt mēbra nutriāt. Artarie deferūt calorē ē spūz
vltalē portādo vitā singulis mēbris a corde. i tu-
ius vltute oia opant sic dicit Auer. i cāctis. q; si
camerari^o hēt dñij respectu sibi sūctiū: h; h; a
rege. ita mēbra q; sūt q; cāerarij respectu cordi
vt dicit. ē isto sūctio pncipalē ē dñio officij ē ser-
uitio delatorio ē pncipalē seruitio oculi aures ē
nares ē os ipsi cerebro ē cordi ē stō ē epari. Et
morbi i istis dñij vlt vltitate dñij. officiales offi-
cio. s; pncipalē vel delatorio. ē ista tāgenē in isto
3° li. Et sūt alij vlt ē cōes morbi put morbo di-
stignit q;tra q; sūt ē officialē. ē sic solō q;trinitatē
ē vulnera ē vlcera ē fistule ē cācri vlcera ē illa
q; idigēt aptura cū ferro sūt morbi vlt. ē d istis
est hernia q; est ibi ruptura siphac.

Prim^o igit tractat^o tertij li. erit d ocul^o vbi p^o
tāgā d apatib^o oclorū vel de obtal^o ē dolore eoz.
2° de rubore oculorum.
3° de macula ē pāno ē tela vel pla oculorū.
4° de lachrymis ē lippitudine.
5° de cataractis.
6° de debilitate visus ē noctilupa. ē de his que
vident de lōge ē nō de prope.

7° de passiōib^o palpebrarū. De viciis ē apatib^o
duris i eis: ē ita de ordeolo ē nodo ē lupia ē pe-
trificatiōe. Et d pruritu oclorū ē palpebrarū. De
carnositate i palpebris vel i q;ctua oculi. De
pedicul^o i eis. De tumore eoz. De pilis i uersa
vel cadētib^o. De difficultate claudēdi ē apicēdi.
De vlcere ē saie ē fistula i eis ē in oculis.

Secūdu^o tractat^o tertij libri erit de aurib^o.
p^o de surditate aurium ē debilitate audit^o.
2° de tinitu aurium.
3° de dolore aurium.
4° de vermib^o in aure intra.
5° de apatib^o i aure itra sūje i radice extra.
6° de vulnerib^o ē sanie aurium.
7° de sanguine exēte ab auribus.

Terti^o tractat^o tertij libri erit de passiōib^o na-
si ē nariū. Et p^o de fetore narium ē ex sequēti
de fetore oris.
2° de defectu odorat^o ē de oppilatōe nariū.
3° de fluxu sanguis nariam.
4° de sternutatiōe.
5° de coriza ē reymate.
6° de polipo ē apatibus narium.
7° de vlcere ē vulnerib^o nasi ē narium.

Quart^o tractatus tertij libri erit de passiōib^o
oris lingue ē labiorum.
p^o de fissura labiorū ē excoziatiōe oris ē vlcera-
tione ginguarū ē lingue.
2° de dolore dentium.
3° de cōmōtione dentium.
4° de corruptiōe colorum.
5° de corosiōe ē pforatiōe ē vermib^o eoz.
6° de stupore ē congelatiōe eoz.
7° de eradicatiōe dentium cum ferro ē sine ferro ē
de eoz regeneratiōe.

8° de grauedine ē paralesi lingue.
9° de spāmo.
10° de salua nimia ē nimia hūiditate lingue ē
de impedimēto loquēdi.
11° d cācro i ore ē i gignis ē labijs ē facie. ē ita
p q;ns de noli me tāgere q; se tenet i facie.
12° de mollificatiōe ē tumore ginguarū ē earum
sanguinositate ē similibus.

Quint^o tractat^o tertij libri erit de q;sonib^o
distingūdo cōe q;tra q; simile ē officiale.
p^o de vulnerib^o recentibus.
2° de fractura ossium.
3° de vulnerib^o ē vlcereb^o antiquis.
4° de cancro.
5° de fistula.

- 6° de antraxe.
- 7° de ranula in vulnere.
- 8° de malo motu.
- 9° de dislocatione.
- 10° de percussione nervorum & aliorum membrorum.
- 11° de hernia.
- 12° de opere cum ferro in oculis & lapide & idropi si & apostematibus.
- 13° de decoratide & tinea de fauo & combustioe.

De obtalmia & de dolore oculorum.

Rimo dicendum est

de obtalmia & dolore oculorum. Est igitur obtalmia apud Galienum & Avicennam & Serapionem in practica sua li. 2. c. de obtalmia. quod obtalmia est apud Galienum quod fit in panno quod vocatur junctiva. & est communis tunica extrinseca in oculo. Pro quo sciendum quod ad portionem oculi concurrunt septem tunice & tres humores. Tunica interior visus cerebri vocatur scleroticus. i. dura vel durities; quod fit a dura matre. & alia cornea a parte anteriori exterior tunica cornea in qua est translucentia sicut in cornu lucido translucenti vel transparenti. 2^a tunica a parte interiori est secunda quod dicitur a pia matre quod est pellicula immediate adherens cerebro. & sibi correspondet a parte anteriori vitrea tunica quod habet foramen ad modum vitree quod extrahit cauda vel radix cum qua pedet. Est enim rotunda; habet foramen in una extremitate & illud vocatur pupilla. unde Avicenna & Serapionem c. de signis oculorum. 2. me. 64. pupilla est foramen quod est in oculo. & est foramen tunice vitree. Tunica 3^a a parte interiori vocatur retina; quod est ad modum rete. & dicitur de rete mirabili ipsius cerebri que est pellicula intercepta inter partes cerebri distinguens eas in cellulas. & sponit de venis subtilibus & arteriis intricatis ad invicem portantibus calorem & spiritum & sanguinem a corde & epate ad ipsius cerebri. & sibi correspondet a parte anteriori ipsius oculi tunica aranea quod est sicut tela aranee. & iste tunice semicirculares junctivae faciunt oculum & includunt in se tres humores vel tres humiditates humoris crystallini vel glaciei. cuius nutrimentum est humor vitreus a parte interiori assilatus vitro liquifacit. & a parte anteriori est humor albugineus positus in foramine vitree quod est superfluitas nutrimenti humidi albuginei & assilatus albumini oui. Et ista humiditas gradinea est quod fit visus & in ea formentur imagines colorum quod videtur. Et omnia que sunt in oculo & ex tunice & humoribus aut sunt inuoluta in ea aut eius functio. & quando ipsa indurant faciunt oculum sicciorē. & quando mollescant faciunt oculum molliorē & humidiorē. & humiditas albuginea de foris roborat crystallinam. Quod igitur superfluit gradinea sic quod super eam non roborat superfluitas albuginea; tunc illa fit durior ex eo quod non roborat albuginea; & tunc oculus fit siccior. & si minuit gradinea ab ea aliat eam albuginea quod refacit

eam molliorē quod fit oculus humidior. h. post Avicennam & Serapionem de signis oculorum commentum ultio. Item tres tunicas a parte interiori oculi & tres a parte exteriori. & est una alia totum oculum cooperiens & omnia ista junctiva. & vocatur junctiva quod vocatur album oculi. ut dicit Galienus p. no. 2. me. 13. ibi: Et est si humor effugerit. & est a pellicula posita super cranium intra cranium & carnem capituli & palpebre sunt sub cranium exterioris capituli. Et si visus est h. Est intus scleroticus oculorum tunica prima.

Estque secunda post hanc atque inde retina. Tunc humor est vitreus: post crystallinum venit album. Anterior tunica ponit aranea: post hanc vitrea: sed post apparet cornea pellis. Septima tunc sequitur quod junctiva vocatur. Et sic appet anotoia oculi. Ergo obtalmia quod optas medelam per nocuitum suum: quod oculus est facilis lesioni & magis sensibilis. ut dicit Serapionem ubi patet.

Cause. Causa est multiplex sic dixi superius. i. de alijs apud Avicennam. fit. n. de oib. humoribus vitreus de sanguine & cola. de humoribus frigidis non nisi putrescat vel nimis calefiat. aliter n. penetrat in pelliculis oculorum sic inuit in 6° part. affo. i. 2. me. illi. Acide eructationes non valde pleuretice sunt.

Sit igitur a causa exteriori ut a calitate nimia vel frigiditate & a balneo nimis calido aut a pulvere aut vento turbie & fumo grosso. vel ab aspectu oculorum infirmorum quasi morbo: quod est morbus contagiosus magis quam emittit lippam. Et fit a causa interiori sic a sanguine & cola vitreus. vel a flatu & melia: & h. rari. vel a viscositate per vapores ascendentes ad oculos a stomacho. vel descendentes a capite per venas exteriores in fronte & temporibus. vel per venas intrinsecas. & h. est peius.

Signa. Si fuerit ex sanguine tunc est ibi dolor tumor & pupilla & lippa claudens oculos & palpebras in sono & reliqua signa sanguinis. Et si ex cola adest dolor veniens pugnatum & citrinitas & paucitas lippe & alia signa colae. Et si fuerit ex flatu tunc tumor adest & lippa multa & albedo vicit ruborem cum gravitate & dolore remisso & ita de alijs. Si igitur fuerit de melia tunc adest paucitas doloris & coloratio & lippe & silia. Et si fuerit de viscositate tunc est cum extensioe & modica gravitate. Et si est a stomacho est cum nausea. Et si est a capite a parte exteriori est cum gravitate partis exterioris. Et si est ab interiori est cum sternutatione & cum poderositate interiori.

Pronostica. Obtalmia in hieme & cum frigiditate tardius venit & tardius recedit. & est magis periculosa per clausuram pororum. Illa autem quod est in estate & in regione meridionali citius venit & citius recedit. unde Hippocrates 5^a part. affo. affo. 13. dicit quod quando hiems haustrina est & pluviosa & ver siccus & boreale: tunc obtalmie sunt sicce; quod nihil exit ab oculis.

lis. et h in colericis fit. Sicut quoniam estas est borealis et hiems aquosa et sicut autum: tunc calis et siccis na sunt obtalmie et se acute et cetera. Item quoniam lippa est aquosa subtilis egritudo est in primo. et cum incipit igrossa ri et dealbari tunc est in augmento. et cum lippa est multa claudens palpebras tunc est stat. et cum incipit minui tunc est declinatio. Item lippa que habet frusta pua est mala secundum Avicennam. Item obtalmie male curata malas reliquas dimittit sicut est macula panis tela et ita de alijs. Item obtalmie antiqua que non proficiunt merito est pessima inter oculos: quoniam sicut huiusmodi corpore inuiscatur corruptio nutritio metum. aut quoniam vene capiunt itrissece admistrant manum. Item dolor acutus est timendus in obtalmia quoniam frequenter inducit rupturam corneae aut corosiones. et ideo obtalmia non est negligenda: quoniam inducit cecitatem.

Cura Cura obtalmie est sex duos intentiones. vltima et particularis. Cura sex prima intentione sunt sex res. prima est mensuratio regiminis. et est subtractio mane supanti vel exuberanti. 3. est prohibio catarri et descensus eius ad oculum. 4. est declinatio eius et diuersio ad aliam partem. 5. est alitatio et digressio eius quod transmissum est. 6. est correctio accensum. Particularis intentio diuisa in curatone vel enatone et sedatione acciditum. vel particularis intentio est sedare dolore et puncturam et mitigare acciditum.

Prima res operatur mensuratio sex res. non naturalium. et proprie diuitio cibi et potus. et vitatio vaporosorum. et coestio ciborum pauci nutritio sicut laudabilis. et alenatio praedij. et dimissio vel diminutio cene. Et si mane est cala sint cibi fridi actuali et potentiali. et adiacent cum succo granatorum vel cum agresta remisse acetositate. et da eis tunc lac scilicet de amigdo. et cucurbit. et meloib. et citrullis et se. papa. al. et da post cibum coriandrum vel aditum cum eo. et ante cibum da brodiu in quo coquit coriandrum vel psiliu. et dimittat patiens vinu et carnes in primo. Et si ca est frida sint cibi vitelli ouorum et mica panis de brodicta aqua pilorum vel cicerum. et ordeatu cum amigdo. vel auenatu cum eis. et gruellu scilicet cum lacte amigdo. quod lac extrahat cum ceruisia. et sumat in matutinis mel cum aqua cala vel idromel. et supra cibum sumat aliqd ex piris aut citonijis assatis ad impediedu ascensum fumo rum et vaporum ad caput. et vt veter teneat laxu cum facilitate. vnde Gal. 6. primo affo. affo. 17. In oculis patiente a diaria capi bonu. et in augmento ibidem: In oculorum doloribus clisteri vel farmacia medicadu. vt videbit. Et sit domus in que hitat tparti aeris et tenebrosa. Sonus autem est ei medicame bonu sicut vitet sup replone. et vitetur fatigatio oculorum videndo lras minutas et scribendo. et vitet ira: sollicitudo: tristitia et motus imoderatus sup replone vel cibum.

3. res operatur flo et eio cum medicis solutinis. flo autem ex cefalica queniens est oib. spib. eius et proprie sanguinee ex latere opposito primo. deinde ex late

eodem si flobotomatois iteratio necessaria fuerit. et iterduz non sufficit h flo: et proprie quoniam mane fluit ad oculos aut per artarias extrisecas tpaes et auriculares aut per venas frontales: tunc. n. necessaria est flo artarie tpaes: vt abscedat cursus eius per ipsu. Et modus icidendi huiusmodi artaria est si sit magna quod scit quod est plenior et calior alijs et maioris pulsationis. Scidit igitur tunc secundum logu: et tunc canterizatia iponant. si sit artaria pua icide ea secundum totu: et tunc cum calce non lota et arsenico et sale armoniaco cauterizet. vel si non offerat fiat cauteriu sub commissura capiti anteriori. Deinde si mane est colica purgetur non expectado digressio. et hoc si dolor sit vehemens cum aqua fructu et dilaxatio et electuario de succo ro. aut cum mirabol. citri. et cassia. Si ergo non est tunc dolor digeratur mane cum sicut ro. et violato et nenufar. oxizaccara tunc non deest nec diuretica: et maxie si ca sit reumatica. deinde purgetur cum diapurnis et reubar. et trisera saracenicis reubarbarata et cum zuc. violato et tamaridis et psilib. Vel deest decoctio capillue. posita in antido. Ad def. et sicut de fumo tre. Si aut fuerit mane flativa digeratur cum idromelle vbi bulliat isop. et post purgetur cum ierapigra vel cum decoctio polipodij et turbit vel cum pillis cochijis. Si si fuerit mane mica predicta digressio addat sicut de bonagib. et purgetur cum diasene et diabolagato. et cum modico ierarufini vel cum decoctio mirabol. idoz et epithimi. Si aut fuerit astupat. fiat suppositoria et clisteria et fricatones extremitatu. et si sit medicus et cetera. v. enone vel duab. sicut fiat frequens itatio cum facilitate quilibet fuerit mane.

3. res operatur cauteria que dixi et epilatones super fronte inter duo supcilia. et maxie quoniam mane venit per vias extrisecas sicut de aloce et antera et ros. fa. oro. bi balaustia et succo solatri. vel fiat strictorium sicut dictu fuit supra de albuie omni oliba pfidij bo. lo ros. pl. tagl. et silib. Et si frida mane igrossauerit fiat euaporatoria de aqua melliloti et caomille. et fiat alia que dicta fuerunt. c. de reumate et coriza in 2. li. 2. tra descensum reumatis.

4. res operatur. s. diuersiones mane ad aliam partem. s. gargarismata caput purgia cum facilitate diminutione de mane. et fricatones extremitatu et pressiones et ligature dolorose in extremitatibus. et clisteria et ventosationes in nuca et iter spatulas. et puocatio emoroidaz et fluxus eaz. et scarificatio facta in cartilaginibus aurium est optima: quoniam oib. fluxum humorum per oculos stringit: vt videbit inferius.

5. res. s. digressio et alteratio eius quod transmissum est ad locum operatur admistratones medicinarum sex intentiones diuersas. s. cum localibus. In primo. na mane cala deest repulsiva acuitate et inflammatio san. et colere primicia: quia sicut portulaca trita et supposita et cetera. uia et solatriu et aqua ro. pl. tago et vio. et mucilago

psilij facta i aq ro. h oia singlr vl' gisictz cū oleo
ro. gāstata z oclis iposita sedāt dolorē z digerūt
māz calaz. Silr distillet i oclis lac mlieris puel-
lā nutriētis. lac asine z albumen oui distillatū qz
hoc ē medicamē spāle z exptū i oi ardore z rubo-
re oclor. z aq ro. z mucilago psilij. Sic tñ sciē-
dū q nullū actū frigidū ponat i oculo nisi dolor
necessitaret: qz māz igrossaret nimis. z iō n̄ lauē-
tur oculi cū aq fra i isto casu: qz poros claudit. s̄z
potētialr frida tepesacta pōit h. silr narcotica nō
apponāf nisi i dolore vehemēti d̄ cola acuta sub-
tili. Deīn in tpe augmēti cū digō icip̄ appere
qđ scit p̄ diminitōez lachrymaz z igrossatōez
eaz z p̄lippā aliqlē. tñ. n. ponāf medicie aliqd
maturatōis z resolonis h̄ntes simul cū istis p̄ce-
dētib: sicut ē mucilago se. citonioz decoctio mel-
liloti z decoctō fenugreci. Et si vis sōnū puoca-
re fiāt mucilagines d̄ istl oib: i aq decoctōis pa-
paueris. Si at maturatio p̄pleat qđ scit p̄ carē-
tiā lachrymaz acutaz subtiliū z p̄ effusione lip-
pitudinis tñ balneatio optia ē. subtiliat. n. z re-
soluit māz. z h̄ corpe mūdificato z fiat frequēter.
Si aut mā fuerit fra z flatica tñ fiat repulsio
cū spicanardi mixta cū succo mēte z ros. vel. cūz
succo v̄ge pastoz. z spica vel cū succo rafani z spi-
ca. vl' rose decoquant i sacculo cū spica vl' cū mel-
liloto z camomilla. z tñ sacculo exp̄sso pōatur
frequēter sup oculos z n̄ iaceat diu nec aliqd em-
plastrū sup oculos. Deīn i p̄cessu cū mā appet
aliqlr digā fiat ēplastrū de aneto z folijs malue
cocti i vino stiptico. deīn mucilago fenugreci fa-
cta i aq melliloti inijciat i oclis. ē. n. ista mucila-
go expta a me frequēter i rubore oclor mā exi-
stēte digesta vl' zglobata i loco. deīn fiat balneū
z p̄ potef vinū puz. z albū z aliqd d̄ tali vino. i
oculis inijciat. ē. n. optimū ad dissoluēduz māz
grossaz i oculo. vnde H̄dip. 6^a p̄ti^a affo. affo^o. 31°
Dolores oculorum meri potatio aut lauacrum
aut piria aut calefactio aut euaporatoriū qđ idē
ē vl' balneū siccū aut flo^o aut farmacia soluit. S̄z
meri potatio fiat quādo mā est grossa zglobata
vl' corpe n̄ ex̄nte plectorico. Pro intellectu istū
auctoritatē H̄dip. diē AlDesue. c. de cura obtal-
mie. qz posteriores intellexerūt qz vini potatio cō-
fert flicis dolorib: s̄z balneatio zfert colicis do-
lorib: z mlicis. flo^o sāguineis. vel si h̄nozes eq̄lr
cū sāguine crescāt eūatio p̄ vētrē flaticis colicis
z mlicis. S̄z AlDesue diē qz vini potatio zfert
flicis dū tñ maturatio z eūatio p̄cesserit z frequē-
ter ifata fuerit. z balneatio oib: dolorib: oclor
zfert p̄ d̄bitas eūatōes: qz resoluit z h̄ilitat resi-
duū materiei adherētis. Si at a vētositate fue-
rit fiāt ebrocatoēs z balnea euaporatiā z empla-
stra. Accipiat s̄z feniculus z ex eo z vitello oui fi

at ēplastrū. ē optimū. Et feniculus i mā ventosa
s̄z oēz modū admistratōis valz. in alijs casibus
n̄: nisi raro. z iō multi sūt d̄cepti i vsu ei^o.

6^m rē. s̄. mitigare accidētia p̄plet medicie do-
lorē sedātes z p̄ictura reprimētes: sicut albumē
oui gāstati cū aq papaueris vl' lactuce vel sola-
tri aut mucilago psilij cū aq papaueris z mucila-
go se. citonioz z fenugreci z se. lini cū aliq^o p̄di-
ctoꝝ. z aln̄ oꝝ addere aliqd d̄ opio: s̄z cū cautela.
Et si ḡtigat nocumtū a narcotico tñ postea fiāt
ēbrocatōes cū melliloto z camomilla z fenugreco.
qz ista remouēt malitiāz narcotici. Adō di-
cā curā p̄ticularē cōiter vsitatā. Si sit ap̄a i oclū
d̄ cola vel d̄ sāguine tñ fiat vētosatio i occipi-
tio. deīn ros. i aq bullitas exp̄sfas sup oculos po-
ne. vel i eis liquorē inijce. aut sandalos cū ros. z
aq ro. vel albumie oui. ē. n. efficac̄ valde. vl' albu-
mē oui cū aq ro. fortit̄ agita z stuppis ad modūz
oblata itictis vna p̄ aliā ne calefiat oculus sepe
ipone. vel vitellū oui cū croco z oleo ro. sup̄pōe
i dolore vehemēti. Et si sit ibi tumor tñ stup-
pas itictas i decoctōe ro. z pitarie suppone: qz tu-
morē z dolorē remouēt. Et i vtraqz cā vsus no-
ctē d̄z fieri strictoriū ad itercipiēdū fluxū h̄noꝝ.
deīn fiat colliriū optimū in vtraqz cā ḡtra arsu-
ras z p̄icturas z ruborē z inersioēs palpebroꝝ.
℞. thur. mast. dragāti al. gūntarabici tutie lo-
te z exticte nonies amidi ros. añ. puluerizēt subti-
lissime z distēpent i aq ros. cū lacte mlieris z suc-
co lactuce vel portul. z cū inerit dormitū inijciat
vna gutta cū pluma galline i singlis āglis oclorū.
S̄z si dolor oclor fiat p̄ emicranēā farinā
oz. bñ cribratā. z tantūde thuris bñ triti misce cū
albuie oui z fiat ēplastrū z pone sup corium vel
pgamenū i tēpore ex ista pte i q̄ patit. ē. n. exptū.
In cā vō fra stuppā itictā i decoctōe melliloti
z fenugreci oclis appōe. mitigat. n. dolorē mire.
Silr vitella ouoz coctoz cū cimio bñ turbata
z cū vino albo distēpata oclis supponāf. vl' spō-
gia itincta i decoctōe verbene melliloti curat in
cā fra: z i calā i declinatiōe frequēter supposita.
De rubore oculorum.

Abor oculorum se

quit aliqñ ap̄a calidū i oculis. z aliqñ ē
ex p̄cussioe vel vēto vel fletu vel puluere vel su-
mo. vel ex d̄fectu s̄botomie vel ex inspectione
l̄raz minutaz assidua z similib:.

Cura Cui^o cura variat i p̄cipio i medio
z i fine. In p̄cipio. n. p̄petit flo^o d̄
mediana. deīn si oporteat d̄ cefalica. deinde fiāt
vētosatōes cū scarificatōe i collo z iter spatulas.
deīn fiat flo^o de vena cefalica iter pollicem z idi-
cē ex pte exteriori man^o q̄ ē expta a me i rubore
oculi

oculi. **Deiñ** fiat clisteria fricatōes extremitatū.
Deiñ ponant repussina i oculis de bolaro cū
 albumie oui. **Deiñ** cū lacte mulieris a māmilla
 distillato. **Deiñ** distillet i oculo sāguis pulli co
 lūbini vel turturis statiz cū dcollat de ala fracta
 vel pēna extracta. vel sanguis perdicis qz curat.
Deiñ si vis accipiat arsenicū citrinū sublimatū
 z bñ lauef z fricet cum aq coriādrī z isufflet. sed
 piculū ē nisi i rubore ātiquato z i hieme z i sene.
 Et adhuc ē piculū. vī armoniacū dissoluat i aq
 coriādrī vel ybene z iniiciat colatura. tñ securi
 ē i picipio facere ēplastrū d ros fenugreco coctū
 i aq ro. **Deiñ** coctū i vino z pprie i augmēto. **Deiñ**
 enaporet cū decoctione camomille aut melliloti
 aut decoctōe folioz caulii. z tūc ēplastrū cū so
 lijs caulis coctū z qtrū cū vino forti ātūquo. Sz
 ad oēs oculoꝝ ruborē puluis aloe cū vīo albo ē
 exptū. aut pul. sarcocolle distēpa cū succo fenicli
 cola z ipone: certissimū ē. sz n̄ fiat i p̄in^o sz p^o di
 gestiōez materie. z hoc colliriū ē pbatissimū. R.
 calamine extincte z lote aloe añ. vinū albū z lac
 mulieris bullire fac paz z tūc despumet. nihil est
 efficac^o. Itē aq filagis q̄ vocat ianuefīs aufert
 oculoꝝ ruborē. **Deiñ** fiat vētosa d cubito vtro
 qz si vis. Itē tutia exticta cū argūgia caponis vel
 gallie cōfecta sanat rubores z lachrymas oculoꝝ.
 Itē lap sāguinari^o vel ematites fricet cū cote in
 vino albo donec vinū rubeat. z baccas lauri fri
 ca eodē mō i eodē vino z thus. z tūc paz pmitte
 tēpari. oi die duas gutas vel tres i anglis oculoꝝ
 ipone z curabit i breui. Itē fit de tutia i aq ro. z
 aceto exticta z d aloe succotrino zfecto cū argū
 gia gallinacea lota d qb^o fiat vngūctū z i āglis
 oculoꝝ paz ponat. v3. n. d obtalmiā. i rubores ocu
 loꝝ lachrymas z lippitudines. **Emplastrū** cōe
 accipe cerā yvineā z puluerē cimini z misce z fac
 qdā lata rotūda ad modū oblate vel floreni ma
 gni: z caluz oclis ide frequēter appone. z fiat ta
 lia mltā z frequēter apponant z frequēter amo
 neāt. z valēt qtra liuorē sub oclis sic appz frequē
 ter i oclis mliez ex pensidē vī mēstruoꝝ rētoē.
Uel accipe stuppā z itigaf i succo ybene z abfin
 thij z oleo rosato z oclis supponat. Itē ruta pul
 uerizata bñ cū plūere cimini misce cū vitello oui
 z fac ēplastrū: qz mirabilr abstergit oculū a san
 guine coagulato. Itē modus me^o ē dcoqre car
 nes bouinas i aq. i nouitate carnes recētes. sz in
 ātiq carnes salitas. z tūc accipe stuppā p oculos
 ita q̄ sum^o illaz olla discoopta ascēdat ad oclu
 los. z h̄ ieiunio stōacho. z teneant nars z os ne
 sum^o itret. **Deiñ** ēplastrū d cimino z cera suppo
 nat. h̄. n. curat certissime corpe mūdificato sicut
 exptū sū. Itē si oporteat accipe thur pte. j. z tere
 vltia qtrūtoē z fūde sup ipz ex aq pluuiali i qua

fit dissolutū sal grossū vī salarmoniacū vī salgē
 ma ad pōdus tūe ptis thur. diu qterāt z distillē
 tur i oculo mane z sero facta colatura p mediuz
 pāni linei. ē. n. optimū colliriū i cā ātiqta z i hie
 me. Itē vinū dcoctōis rute vsqz ad 3^m pte ocl
 lis iniiciat: oculos ab oi sorditie z sāguie mūdifi
 cat z clarificat: certū ē. Itē absinthiū recēs cū al
 bumine oui bñ agitato oculoꝝ sāguinē z ruborez
 tollit. Itē succ^o apij cū albumie oui imittat z sā
 guinē z ruborē tollit. Itē pulmo mōtonis vel
 onis calus supposit^o oclis oculoꝝ ruborē z sāgui
 nē dissoluit. Itē facit dcoctio fenugreci ibidem
 iniecta. Itē grana gallitrici vel cētrūgalli ponat
 i oclis z n̄ scētent z educēt sorditie oculi cū eis z
 p̄ictū sāguinis dissoluit. Itē masticef a medi
 co vel aliquo h̄nte os redolēs z nō fetēs cimini
 z tūc isufflet i oculis ruborē patētib^o. z h̄ dissol
 uit sāguinē ibi coagulātū. z fiat frequēter. z isto fa
 ciūt laici z bñ. sz d3 fieri p^o digōnē materie z n̄ i
 picipio. z iō aliqñ laici ibi errāt. Itē cimini tor
 refactū n̄ q̄bustū tritū cū albumie oui z mica pa
 nis mixtū sup oculos sāguinolētos positū sanat
 eos. **Alteri^o** notādū q̄ illi q̄ ponūt aq̄ rosā cō
 timue i oclis rubeis nocet eis mltū qz sāguinē i
 grossat. Sz i picipio v3 silr lac mulieris facta di
 gōne. Et i augmēto n̄ valz nisi aq̄ fenicali vī eu
 frasie vī rute vī celidonie ei misceat z tūc isufflat
 tñ i aq̄ fenicali vī rute vī eufrasie z tūc tepefiat.
 qz tepida oclis sanis nocēt p̄ iteri^o: sz n̄ oclis ifir
 mis d mā grossa. vñ oculi n̄ ifrigidāt nisi qñ ac
 cidit eis mors sz Sal. p^o. pno. z mento is^o. z iō
 p̄seruatur cū frigidis z n̄ ledūt nisi excedent fra.

De tela z pāno oculoꝝ.

Ela z pānus z per

la z macula diffūdunt i oclis sz magi z
 min^o. qz ex reūate frequē fit obtalmia. z ex obtal
 mia male curata surgit albugo. z ex illa macula.
Deiñ tela. z ex tela ispiffata z idurata fit pānus. z
 ex pāno ddensato fit vnguis qñ extendit se cor
 nea ad q̄iunctiū. vñ tela z macula sē passioēs cor
 nee directe añ pupillā vī sz totū vī sz pte. Que
 cornea h̄z q̄tuor cortices itra q̄s mā inuiscaf fre
 quēter. z aliqñ ē ibi cicatrix vulneris: z tūc appz
 macula vī albugo z h̄oies laborāt ad sanādū z i
 vanū laborāt. Sz pla ē directe corā pupilla i cē
 tro. z aliqd d pupilla i circuitu remanet illi^o ife
 ctōis n̄ ifectū z vocat keuilla i oculo: āgliee piri:
 gallice espigle. vñ i iftū nigrū oclī d albat albedie
 obscura pp coopturā pupille sz totū vel sz pte.

Caufe Cā istoz morboꝝ ē iā dicta. reu
 ma. obtalmia. variola i oclis. san
 guis ibi diu retēt^o. p̄ussio oculi vel vlceraatio. z
 aliqñ aspect^o eris cādētis sicut si peluis cādētis

271
nimis in oculos teneret & filia. & d' isti sit vngula.
Ungula e' cu' aliqd' file p'aniculo ex palpebra
q' e' ex pte naris oriri d'z & albu' oculi coopit & pue
nit vsqz ad nigredine' oculi. & e' file cu' scehel. Est
at scehel cu' sup' albedine' oculoꝝ & sup' nigredine'
videf' silitudo p'ani p'texti ex v'cis rubeis & gros
sis. & causat' ex sanguie' & cursu eius ad oculu' sic
vngula ex ma' grossa slica d'scedete ad nares & p'
pseques ad oculu'z. & ex ma' dilatante se vsqz ad
oculu' pp' eius abudantia & malitia.

Signa Signa autez sut manifesta in
tuenti. & ia' v'sitato in cura oculi
loru'z & experto: qz aliter posset credi macula vel
tela esse cataracta vel co'uerso.

Prognostica Inter istas passiones
scehel est morbus he
reditarius ppter sanguine' vapores emittentem
per poros venaz oculoꝝ. s'z alia ia' dicta se durio
ra nec sumu' emittit. It' macula vel tela vnius
ani no' curat. illa q' est medietatis ani vix. sed cu'
e' m'is vel quarta anni satis curat leuiter.

Cura Cura haz egritudinu' e' qsi co'filiis.
na' q' e' subtil' ex isti & n' mlti t'poris
idiget p' corpis mudificatione cu' flo' & v'ctis
solone & v'ctofat'oe i occipitio & nuca. & idiget re
gimie oculi subst'ia tenera facie' sic e' balneatio
p'pe & som'at'oes & stuph' oculoꝝ cu' hui' d. s. cu'z
folijs maluaz & violaz & silib'. Et aliud e' regi
me' h'uetatiu' acq'situ' ex aere & qete & ex his q'
co'edut' & bibut'. 3' idiget medicis qru'z p'petas e'
curare scabi' oculoꝝ & macula & tela araneale &
altas isect'oes. In atiq' & grossa oz aliud facere vt
videbit'. Circa noua' isect'oes sciendu' q' sca' cu'a
toe & diuersioe digerat' ma' p' sumu' d'coctois se
nugreci camomille mellilon liqf. & farina orde
faciedo stuph' p'icular' oculi & suffuigatoz. dein
lac mlieris recetis migeat' i oculo frequeter. dein
pluis ossis sipie ifusdet frequeter. & fiat me' mea
co'is. frequeter iniiciat' i oculis sic macula puluis
cadi e. n. me' secura q' i p'ncipio curat tela & ma
cula. & i p'cessu & atiquitate maturat & lenit sine
mordicat'oe sic ia' expt' su' imo vt co'it curat. nec
e' aliqd' aliud necessariu' nisi raro. Et fiat istud qd'
dixi i 2' li. d' cura variolaz. d' gumiarabico ifuso
i aq' ro. imisso i oculis qz optimu' e'. It' pluis alb'
co'is vocat' gall. blanch' p'dre optie v'z i macula
& tela corpe mudificato. vl. R. succi papauer ru.
succu' cetauree minor' an. misceat' cu' melle & mo
dich' dispumet' & i ocul' iniiciat' qz albugies & ma
culas nouas curat i pueris & mlierib'. Si aut'
fuerit inciate iste isect'oes i oculis & grosse. t'nc p'
farmatia & flo' m' p'petes fricet' macula vel tela.
vl isect'oes iste fricet' cu' folijs pitarie vel fici aut
cu' radice liqf. Dein lauet' oculus cu' aq' ro. vl cu'

vio albo forti bono. Deim fiat eplm sup' oculu' i
t'p'calo cu' olo ro. & vio. & vitell' ouoꝝ. & i t'p' fro
cu' amigd. amaris' cimio mica panis ifusa i vino
stiptico & croco pauco. Deim ordiet' tenuis dicta
& purget' cap' cu' ierapigra vel cu' iera co'statini. &
vtant' pliuere gualterij cu' agat'. Deim mollificet
macula cu' aq' d'coctois malue bismalue palee oz.
& auene' & viol. & ro. & nenuphare & camomilla.
Deim iste pluis ponat' i oculis frequet' mane. R.
punicl. 3. ij. zuccari albissimi. 3. iij. fiat pluis & pij
ciaf' i oculis. Vel iste pluis. R. ossis sipie. 3. ij.
3. iij. albissimi. 3. j. pipis. 3. 5. pluerizet' sic d'cet
colliria: & misceat' & oculis iniiciat'. It' R. lapidl'
calaminaz. 3. j. tutie. 3. 5. lignial. 3. j. flo. eris vel
copose qd' idez est. 3. j. p'p'et' tutia sic igniat'
d'cies & extiguat' qlibet vice i vrina pueri v'gis &
septies i aq' ro. deim pluerizet' & t'c d'mu' dist'epet'
cu' succo maiorane. deim succ' remoueat' & tutia
d'ficet' i vmbra & custodiat'. & id' dico d' calami
na. d' ia' dicit' fiat pluis. q' trib' modis pot' admi
strari. p' sic iniiciat' i oculis. 2' misceat' cu' aq' celi
donie & senicli & eufrafie distillate & iniiciat'. 3'
q' misceat' cu' axugia porcina receti vl q' meli' e'
cu' axugia coturnicel vl pdiel' & t'nc iniiciat': qz ma
cula atiq'ssima aufert. aln' illa piguedo p' se. Vel
fiat me' mea. R. tutie p'pate vt dixi & misceat' cu'
balsamo & p'at' i oculis qz ifra t'ps duoz dieꝝ ru
pit tela & vngula: & p' curat. qz balsamu' fortissi
me p'etratiois e': & d'fortat oculu' a tota spe. & cadi
pluerizat' frequet' iniiciat' i oculis. & cadi & balsa
mu' optie curat. Et si vis facere forte me' ad
scehel & vngula & macula & albugine' t'c. R. ceru
se lote p'el. ij. flo. eris p'te. j. terant' p'rat'ioe vltia &
ponat' i vase eneo lipido & polito cu' vino albo &
succo rute et succo celidonie et dimittat' p' die' et
nocte. deim colct'. & colatura p'at' i vase vitreo. &
distillet' ex ea i oculis ma'e et sero. e. n. sine pari. vñ
succ' celidonie p' se iniect' i oculis aufert o'ez ma
cula s'z e' dolorosu' valde. Id' fac' succ' cetauree.
sif' succ' pipinelle ru. et ei' pluis aufert macula
oculoꝝ. Id' fac' succ' ebyli macle supposit' qz cu
rat. It' pluis limacie d'busse i trib' dieb' aufert
macula vt sat' expt' su'. s'z aliql' mordicat'. It' ad
vngula oculoꝝ accipe sanguine' aguille viue & mit
te i oculis et curat s'z Gal. i dinamidijs. Id' fac'
fel aguille. & sif' p' balneu' et som'at'oes iniiciat'
colliria acuta d' flo. eris & vide eris & tutia p'pata
& d' test' ouoꝝ d'busse & d' sar'ocollo & cerusa. cu'z
succo celidonie & vino al. s'z i pua q'pitate & raro
iniiciat' et p' purgatoez corpis. Notadu' hic q'
e' differetia iter colliria & sief. qz plueres & iniecta
i oculis vocant' sief. s'z colliria sut illa q' i subst'ia
liqda iniiciut'. Sief id' est q' succ'. & alcol e' col
liu' vel puluis idifferet'. It' notan' q' modus
iniiciendi

inijciēdi ē palpebra supiori iuerfa cū nodo stramis i ea posito 7 cū pil' cilioꝝ reuerfa cū pēna i-
 susflet pluis v' liquor istillet. Itē salnitru v' sal
 grossū v' salarmoniacū vel salgēma ponat p. ix.
 dies i ignē 7 i patella ferrea v' enea. deīn fac pul
 uerē 7 tēuissimū i ocul' mitte. Cōtra pānū 7 yn-
 gulā s3 Sal. vbi p. i' exptū ē vnguētū. Adhuc
 2 maculā 7 telā fac tale vnguētū. R. arūgie ar-
 dee. i. heronij arūgie coturnic' arūgie lucij aq̄ti-
 ci v' lupi aq̄tici añ. 3. j. v' s. salisgēme. 3. s. 7 oculi
 iteri' inūgāt. deīn pip nigrū 7 mirrha pluerizēt
 p se. deīn cū aq̄ ro. 7 tūc oculis iponāt. vel albū fi-
 mi colūbini distēpēt cū oleo ro. vel cū vino al. 7
 lacte mlieris 7 oclōs iteri' linias 7 curabūt. Aut
 R. tutie pt. ij. sup laterē v' tegulā calāz ponāt 7
 i oleo ro. v' aq̄ ro. extiguāt v' aspgāt. 7 sic dōies
 fiat. cāphore pluerizate ptē. iij. 2 misce bñ 7 oculis
 ipone. ē. n. iste pluis vltim' i bōitate i maclā 7 sā-
 guie oclōz. 7 voco cū pluerē cāphoratū. Itē sub
 tilissim' pluis spolij serpētū cū aq̄ ro. optie tollit
 pānū i oculis. Itē spma hōis qd̄ emittit i pollutōe
 v' q̄ rēanet i vga p' coitū cū succo lapati acuti
 positū i oculis delet maculā 7 telā sine dubio. s3 ē
 vile expimētū tñ ē bonū. Si pānus oclōz vel
 macula sit cū rubore tūc. R. puluis tutie p̄pate
 sarcocolle margaritaz al. succi rubi vel moꝝ. ei'
 succi solatri añ. cāphore modicū. totū simul po-
 nat 7 d̄sicet 7 oculis iponāt. ē. n. secūz 7 ē iste pul-
 uis margaritaz. Itē s3 Rafiz i diuisiōib' suis
 ad oēz excrecētā i oclō. R. tutie exticte. 3. viij. v'
 x. aloes. 3. ij. fiat pluis 7 oculis ipōat. Itē 3 in 3. fri-
 cet ad cotē 7 cadat in pelui illa fricatura. 7 cū aq̄
 ro. v' feniculi ponat i oculis. Itē ymis claudens
 se 7 rotūdās cū tangit pluerizēt 7 def ad potan-
 dū cū vino v' ceruisia 7 oculis iponāt q̄ sanat 7 ē
 d̄ secretis meis. Itē aloē caballinū valz p oculis
 equoz 7 bouū. s3 aloē succotrinū valet p oculis
 hōium cū albuie oui 7 melle v' cū aq̄ feniculi v'
 eufragie. Itē. R. mell. 3. j. fell. galli fell. āguille
 fell' bonini fell. aialinū viuētū d̄ rapina. s. falcōis
 milui aq̄le si potis añ. 3. iij. succi ippie maioris. i.
 moꝝus galli q̄ ippia minor est pipinella. cū flo.
 ru. succi feniculi añ. 3. j. oia icorpenē 7 colent. 7
 vna gutta iponāt oculis d̄ 3^m i 3^m 7 d̄lebit macula
 oio. Itē mel 7 fel galli 7 aloē curāt istas isfectōes
 2iūctz 7 diuisz. Itē maturet macula añ vsū dis-
 solutiū cū oleo d̄ auellanis facto d̄ auellanis ite
 gris d̄coctū i aq̄. deīn exp̄lis p' enucleatōez. deīn
 fiat pluis d̄ ro. 7 zuccaro 7 salgēma 7 ponat sup
 maculā. Itē radix feniculi d̄coquat i aq̄ 7 peluis
 supponat. 7 gutta aq̄ adherēs pelui ponat i oclō
 7 dissoluit maculā cū vsu frequētū. Itē aq̄ q̄ exit
 a ramis vit' postq̄ scindit posita i oculis ruborez
 tollit 7 maculā delet. Itē i macula magna 7 pā-

no accipiat radix celidonie 7 oficiat cū aq̄ ro. 7
 tūc ponat i sacco lineo 7 suspēdat. 7 q̄ guttatiz
 distillauerit pone i oclō i macula atiq̄ 7 magna
 q̄ dissoluet nisi macula eēt durior 7 maior. Itē
 cāphora cū succo feniculi curat maculā puā. Itē
 cinis cornu cerui 2busti i olla rudi maculā tollit
 i hōib' 7 aialib'. s3 i oculis bouū 7 equoz ponat
 pluis testaz ostreoz 2bustaz. Itē yria hōis cū
 melle bullita i oculis posita delet albuginē. Itē
 lac rostri porcini aufert telā 7 maculā 7 isfectōes
 cut; vt dixi i 2° li. d̄ isfectōib'. Itē facit lac ficus.
 Itē fm Theodorici dragaganti cāphora aloē
 añ. distēpata cū aq̄ ro. vel feniculi 7 tres gutas i
 oculis pone 7 sanabit macula 7 vngula in oculo.

Notañ. ē q̄ si ex pluerib' iducat aspitās i ocu-
 lis tūc d̄ mucilage p̄silij dragati se. citonioꝝ se
 nugreci i oculis inijciat 7 fiat mucilago i aq̄ ro. v'
 lacte mulieris. vel lac mulieris inijciat. Adhuc
 s3 Sal. i diamid. olibanū cū melle 7 aceto 7 ster-
 core muriū maiorz mixtū 7 inūctū pānū oclōz
 diluit 7 caput denudatū pilis vestit 7 disinterie
 obstat sūptū cū aq̄. Itē anser repleat āguilla mi-
 nutim icisa 7 tūc asietur 7 liquor distillas i pelui
 enea cū ematite ad cotē fricet quousq̄ rubeat 7
 oculis istillet s3 Gilbertū. Quia ista passio acci-
 dit cōiter: multa posui vt medic' vel chirurgicus
 possit eligere 7 variare 7 sūt certa 7 expta. Tñ
 aliqñ oꝝ opari cū ferro 7 tūc sic opādū ē cū vnci-
 no. suspēdat macula si possibilis sit suspēcio. de-
 inde icidat ita q̄ n̄ p̄fudet incisio ne fiat 2tinua
 lachrymaz ifusio. vel eleuet modicū macula vel
 vngula 7 tūc pilus vel filū sericū cū acu tali sepa-
 ret ab oculo 7 tūc suspēdat 7 quasi excoꝛnādo se-
 paret vel cū ferro radat quousq̄ excoꝛiet. deide
 ciminū masticatū cū sale i oculo distillat. Et si
 ardor ibi aut mordicatio generetur: c̄plastrā cū
 oleo ro. 7 vio. 7 vitello oui. 7 fiat vaporatio aq̄
 calide frequēter cū collirijs dictis 2sumat mate-
 rie remanētis residuū. Itē expimētū meuz qd̄
 diuitib' 2uenit. Accipe auri boni q̄tū vis frice-
 tur ad cotē cū succo caprifolij vel cū aceto: 7 tūc
 oculis istillet. Itē sanguis leporis frāgit maculā
 7 telā. s̄l'r sanguis eius 7 sanguis vulpis 7 san-
 guis irūdinis calidus ipositus.

De lachrymis.

Achryme cāntur

1 aliqñ pp debilitatē 2tētime. aliqñ pp
 debilitatē istri vt q̄ patit obtalmiā. aut mā de-
 scēdit a capite ad oclōs sic p3 i reumate crudo idi-
 gesto. vel pp mltitudinē materie. aut pp qlitatē
 faciētē istillationē. aut pp febrē dissoluentē. 7 pp
 aḡa capit. Aliqñ 2tingit a cā exteriori sic a su-
 mo v̄cto pluerē. pp accētua aie. s. tristitia: āgustia

7 bōitō q̄ iūctūz 2mū 7 bōitōz bōi. 4

et gaudiū vehemens. et a profunda icisione in angulo
lachrymali quā vngula icidit vel cataracta remo-
uet. et per percussionez et casū. et per frigus mordicās.
et per silia. Dñr at lachryme quā oculūz lacerātes.

Signa sūt manifesta per idicia patiētis.

Lippa Lippa ē supfluitas cibi oculoz.
cuius digō n̄ rectificat i oculo v̄l i ca-
pite s̄z Gal. p̄o. p̄no. 2m̄. 13°. Et ē d̄ria iter lip-
pā et lachrymā. q̄z lippitudo ē ex supfluitate nu-
trimēti a virtute mēbr̄i app̄hēsi s̄z n̄ i naturā muta-
ti. S̄z lachrymatio ē ex supfluitate hūidi supflui
n̄ app̄hēsi. Et iā q̄tigit lippa per cāz q̄ ē i istro vi-
sus sic per obtalmiā vel asperitatē palpebrāz et alio-
rū morboz oculi. vel per d̄bilitatē virtutis nālis re-
gētis oculū quā n̄ p̄t digerere cibū qui venit ad
oculū. Et ē lippa quasi lappa q̄glutinās et tenēs
palpebras ne possint separari. et ē alba vt app̄z ma-
ne i oculis mltoz q̄ n̄ p̄nt eos aperire. Et diuidū-
tur lachryme q̄z q̄dā sūt volūtariē et q̄dā inuolūta-
riē. vt dicit 4° p̄ti° affo. affo°. 5i. Contra. si lachry-
me aliq̄ essent volūtariē: tūc possem⁹ lachryma-
re quā vellem⁹. q̄d falsū est. Dico q̄ volūtas
vno mō dicit̄ q̄libet affectio sequēs app̄hēsiōnē
aiālē alicui⁹ rei delectabil̄ et tristabil̄ et sic n̄ sūt la-
chryme p̄pe volūtariē i p̄posito. Alio mō dñr
volūtariē q̄z dicunt̄ a cā it̄rileca n̄ ab aliq̄ extrise-
ca manifestā. et sic sūt volūtariē. et ex hoc n̄ seq̄t q̄
possem⁹ lachrymare quā vellem⁹. Alteri⁹ sciē-
dū q̄ a cā remota d̄scēdūt lachryme ab hūore v̄l
ab hūiditate sic a cā prima. et māl̄ sūt passio ca-
pit̄ v̄l cerebri. formal̄ oculoꝝ. s̄z effectiue cordis.
Itē oculi magni et eminentes plus lachrymant̄ q̄
alii q̄z sūt mollioz et debilioz. Itē lachryme
alie s̄t ex cursu hūoz per venas exteriores supra
craneū q̄d cognoscit̄ per carnositatē et deābulatōz
i venis frōtis et tempoz. Alie ex cursu hūoz per
venas interiores sub craneo ad oculos. et tūc fiūt
lachryme cuz sternutationib⁹ et pruritu i naso et
in palato iterius et sūt fere icurabiles

Cura lachrymarū Cura la-
chrymarū
ē diuersa s̄m variatōez cāz faciētū eas: q̄z ille q̄
sūt ex cursu hūoz per v̄as exteriores cranei cū stri-
ctorijs curāt et cū v̄cāz cauterizatōe. S̄z si sit la-
chrymatio conatia. i. a nā et gnātōe tē ē icurabil̄.
q̄z q̄d nā d̄dit tollere nemo p̄t. S̄z si per se. liq̄-
faciētē tollūt: ablata se. S̄z si sint a d̄bilitate vir-
tutis q̄tētiue den̄t resūptiua et enutriāt cū stiptic̄
sic carnes citonioꝝ et colatitia bōa et caro p̄dicū
et zuccaz ro. et electuariū ad resumendū et diaro-
don abbat̄ et ro. nouella et pliris. Si at̄ fiāt ab
hūore crudo et idigō sic ē in p̄cipio reumat̄: tūc
den̄t illa q̄ valēt p̄ reūa q̄ dicta fuerūt i 2° li. c. de
reūate. et fiat sic. ℞. olibāi. 3. ij. pluerizēt et ponāt
sup carbones viuos et sum⁹ recipiāt per oculos et

nares et n̄ per os et h̄ frequē. S̄z si fuerit per mul-
titudinē m̄ae aut per q̄litatē faciētē distillatōnez
tūc cura ē q̄tuor res. 1° ē obuiatio et eq̄tio cāe fa-
ciēt̄. 2° mūdificatio capit̄. 3° ē admistratio q̄mē
surate stipticitat̄. 4° ē diuersio m̄ae ad aliā p̄tē.
1° m̄ re q̄plēt admistratio mediciaz remouētū
malitiā q̄plon̄is et q̄fortatiū cerebri et vigoratiū
digōez ex his q̄ dicta sūt. c. d̄ reūate p̄ mūdifica-
tōnez corpis. 2° m̄ re q̄plēt medicie euantes. q̄ si
abūdare v̄t ex multitudine: cū clisteri vel cū pills
cochijs v̄l cū ierl magnis v̄l diaturbit v̄l cū aga-
rico v̄l cū cassia. et tamarinō. si m̄a exigit: garga-
rismata euantia cap̄ q̄ posita sūt i. c. d̄ epi⁹ et apo-
plezia et alijs caplis opti⁹ s̄ h̄. 3° m̄ re q̄plēt admi-
stratōes mediciaz q̄rū p̄petas fluxū lachrymaz
stringit sic istō medicamē: Accipe lanā n̄ lotā et
q̄bure et cinerē ei⁹ diligēt tere. et ex ea cū albumi-
ne oui sup frōtē et tēpora pone. statiz. n. materiei
fluxū et lachrymaz aputat et dolorē tollit. 4° m̄
re q̄plēt flo⁹ ant icisio venē v̄l artarie per q̄s q̄p̄hē-
dim⁹ m̄az fluere et d̄riuari et v̄ctosatio posteri⁹ i
nuca. et si strictoria i tēporib⁹ nō cōferāt nec alie
medicie tūc fiat cauteriū i cōmissura capit̄ an̄rio-
ri q̄z strigit lachrymas et viā d̄siccat. et ita fac̄ tra-
ctū per capillos istos an̄riozes q̄z cū eleuat q̄z v̄nā
eleuat et lachrymas strigit. s̄z p̄ p̄dāt ibi c̄plastrū
d̄ mastice et laudano. v̄l ouū calūz duz exortica-
tū q̄p̄sū p̄dāt i cōmissura vel i nuca vel vtroq̄z
mō et p̄ purgatōz maxie valz. S̄ca q̄ purgatōe
tunc i spāl̄ i cā fra q̄ cōior ē comedat patiēs rutā
frequē m̄ae et i potagijs et quocūq̄z mō et p̄ certo
strigit lachrymas sic expr̄ sū. et isto mō ruta luia
reddit acuta q̄sumēdo hūiditates ipediētes visū.
Itē rutā sicā cū melle q̄misce et ide oculos vnge
q̄z sanat. vel subtilissimū pul. v̄ue acerbe i furno
d̄siccate oculis ip̄oe. strigit. n. lachrymas. s̄z d̄z fieri
tal̄ pluis i dieb⁹ canicularib⁹ an̄ t̄ps videmiarū.
Itē sterc⁹ galli al. cū melle mixtū et aceto modico
et colato per p̄nū i oculo iniectū strigit lachrymas.
Itē cācer marinus. phibet lachrymas s̄z Am. 2°
cān. Itē radix liq̄. delet vngulā oculi. silr 2° cān.
Caneat patiēs ab acutū vaporosis sic a cepis al-
lijs sinapi et pipe et a fabis et pisib⁹ et a lacte et a sō-
no sup cibū statiz et a tardo et mltō potu et a vigi-
lijs et ab aspectu radioꝝ sol̄ et silib⁹ sic a tristitia. et
ebrietate et luxuria et c. et ab aspectu oculoꝝ lippo-
soꝝ et patiētū obtalmiā. Et deē diaolibanū p̄
enatōez v̄l tria ḡna olibāi quā it̄ dormitū. et ē leue
et bonū et secuz vald̄. Et si ista n̄ sufficiāt tē. ℞.
radic̄ maratri et folia et radic̄ celidonie an̄. d̄coq̄
i v̄io et cola et laua oculos certū ē. Itē v̄benā tere et
succo exp̄sso per liteam̄ cola et oculos vnge exti⁹ et n̄
itret succ⁹. et herbā tritā sup oculos p̄oe donec sa-
nēt. Itē rapas siluestres tere fortiter et cū aq̄ ro.
d̄silēpa

distēpa ⁊ sup oculos pōe pbatū ē. Itē succū rute ⁊ mel misce ⁊ oculos sero inūge certū ē. Qd si fluxus eaz. l. lachrymarū fuerit a capite iterius. R. balsami pōdus denar. salgēme q̄buste. 3. j. sarco- colle iticte i lacte mlieris. 3. 5. croci. 3. j. fiat pluis q̄ mae ⁊ sero ipōat oclis. Itē expūntū certissimū setones pōant i extremitate. i. i mollitie vtriusq̄ auricule. ⁊ dimittat ibi setones quousq̄ liberet pa. ⁊ liberabit sine dubio. ⁊ n̄ placet mlti pp penetratōz auricle. tñ n̄ nocebit qz cito recedet setone ablato. Itē gnālis regla i lachrymis oclorū ⁊ cataracti ⁊ alijs collectōib⁹ eoz. vt fiat duo causia i duob⁹ sōtib⁹ in f̄ agulos in collū ⁊ fauces sub teneritate aurū. ⁊ vene cauterizēt in frōte ⁊ tpi- b⁹ ⁊ ista vena ex trāsverso q̄ ē retro in f̄ auriculā. Itē radat caput. deīn lauet cū aceto tepido. deīn vngat cū melle. deīn sinapizet cū pul. rute saue sinap. deīn fiat colliriū cū tutia p̄pata aloē mira bolanis citrinis indis cū corticē ⁊ osse coral. al. ⁊ ru. ⁊ cāphor. succo eufragie ⁊ v̄bene vel d̄ aloē ⁊ mirrha ⁊ olibāo distēpat. cū succo rute. Al̄ fiat vnguētū cū succo feniculi melliloti rute yrina pueri ⁊ pauco aloē. ē eiz cōstrictiū lachrymarū.

Cura lippe Lippe curat nō cūz re- pculiuis qz ⁊ tagiosa. qz ātrax lippe lepra frenesis ⁊ tagia p̄bet. s̄ fiat so- mētatio cū decoctōe camomille melliloti. ⁊ fiat ēplastrū d̄ olibāo se. feniculi sepo arietino. s̄ fre- quēt amoueat. deīn cottidie ieiuno stōaco lauet ocli cū lacte mlieri tepido ⁊ migeat i oclis. deīn cū salua hōis ieiuni v̄l cū aq̄ retēta i ore cala po sita i manu postq̄ calefit i ore lauent ocli. h. n. cu rat lippe. vel migat i loco aliquo vbi p̄t spuma remanere. ⁊ cū tali spuma illiniat oculos qz v̄z lip- pitudini ⁊ pustul oclorū. Itē d̄ solijs v̄bene sup oculos pōe frequēt. ⁊ folia apij virid. Itē cū succo agrimonie oculos quottidie laua. rore: q̄ sup seni culū cadit collige: ⁊ i ocul̄ mitte qz nihil ē meli⁹. Itē caseū recētē i aq̄ bulliēte ifūde ⁊ tortellū fac ⁊ supliga oclis. Itē atramētū albumē oui mel eq̄lv tere ⁊ sup oculos sero ⁊ mane pone s̄z Sa. i dia- mid. Itē pumex i igne calefact⁹ ⁊ ter i vio extict⁹ pluerizat⁹ i oclis lachrymalib⁹ ardorē patiētib⁹ pōat ⁊ sanat. Itē succi v̄bene olei ro. aceti albumi nis oui añ. ponat i vase eneo. ⁊ ibi fortit agitent ⁊ pmittat diu donec vasi adhereat. ⁊ qd adheret colligat ⁊ guttati i oclis istillet. sūmū ē expūntū.

De cataracta.

Cataracta dicitur

passio oclorū i q̄ hūor v̄l aq̄ fluit in v̄neā tunicā ⁊ cristallinū hūorē i so- raie pupille visū ipediēs aut d̄struēs. Qui⁹ cā ē alñ a sto⁹ qñ vapores ascēdūt a sto⁹ ad oculos ⁊ turbāt hūiditates ocli. ⁊ isti pei⁹ se h̄nt añ p̄a-

diū q̄ p⁹. ⁊ eq̄lit ē i vtroq̄ oclō. Alñ v̄cīt a ce- rebro vapor ⁊ d̄scēdit: ⁊ tē gnāt cataracta cito. ⁊ isti eq̄lit se h̄nt añ p̄adiū ⁊ p⁹. ⁊ i vno oclō plus q̄ i alio vt cōit. Et i p̄n⁹ isti egritudis aq̄e appēt imaginatōes diuerse añ oculos sic musce volātes ⁊ cimices. aut corpa p̄forata. aut diuersis modis se h̄ntia pp diuersū sitū hūoris ⁊ diuersā q̄tita- tē hūoris. s̄. situati añ pupillā itra comeā ⁊ v̄neā ipediētēs spēm rez visibiliū libe v̄cīre ad oculos.

Catur igit cataracta ex sumi ⁊ vaporib⁹ qñ ici piūt cōdēfari. sic de istis narrat Gal. multa 4⁹ d̄ morbo. c. 2⁹. Catur filr a multo fetu ⁊ a reuma- te d̄scēdēte ad oculos. ⁊ a mora i niue ⁊ visu ei⁹.

Signa Signa h̄nt ex idicio patiēt. tñ si hūor iste sit aquosus recēs vi- suz ipedit. Si v̄o grossus turbidus inerat⁹ visū d̄struit p̄cīt⁹: ⁊ tē n̄ curat nisi cū acu. S̄z tē disti- guif. si. n. videat pupilla cū aspiciē clara ⁊ cū pre- mis eā pollice tuo dilatat deīn redit: facile curat cū acu. Si at videat pupilla oppilata ⁊ obscura- ta: ⁊ cū p̄mis eā n̄ recedit vel redit⁹ ei⁹ nō ē facil̄ n̄ curat cū acu. Qñ aut aq̄ ē nimis subtilis nō ē subijcibil̄ acui: qz statiz rediret. qñ filr ē grossa n̄ ē subijcibil̄: s̄z qñ medio mō se h̄z. Pōat s̄ pa. i loco luioso ⁊ respiciat oclus. ⁊ si color aq̄ videat sic color: s̄ngi aut calcis aut grādis aut color niger: tē n̄ ē subijcibil̄ acui. Itē vterq̄ oclus clau- dat⁹: tē fricet oclus ifirm⁹ cū pollice alto rema- nēte clauso: ⁊ tūc celerit apiat. ⁊ si pupilla n̄ dila- tet n̄ ē subijcibil̄ acui: qz q̄firmata ē nimis. Si at dilatat⁹ ⁊ reuertat⁹ aq̄ ad p̄stinā dispōez subijcī- bilis ē. ⁊ si remaneat displa adhuc n̄ ē q̄firmata. ⁊ tē v̄tat piscib⁹ s̄q̄mosis ⁊ tē q̄firmabit. alr. n. pi- sces d̄bet vitari vñ tūc erit subijcibil̄. Si at co- lor aq̄ ē diafan⁹ aere⁹ trāspēs vel q̄si: tē ē subijcī- bil̄: qz tē ē i dispōe me⁹ iter q̄firmatā ⁊ n̄ q̄firma- tā. ⁊ maxie qñ aq̄ illa n̄ rūpit ⁊ ē color ille diafa- n⁹: tūc ē curabil̄ cū acu. vñ aliq̄ iudicat cataractā eē maculā. aliq̄ eē. s̄z maculā ē eē comeā cataracta itra ⁊ cū fricatōe ocli cū pollice appet: qz macula n̄ depōit nec i aliq⁹ d̄strūpit nec ē clara diafa. ⁊ ē i cornea aspitas māifesta si tāgat cū pitella cur- ta cū q̄ opant pictores libroz ⁊ appet sat. ⁊ si cū istro rotūdi capis pollice tāgat: p̄z i fricatōe ocli eleuata palpebra ieq̄litas q̄dā: vñ mlti chirurgici d̄cipiūt vt sepe vidi. Ista passio ē cōis ⁊ credūt aliq̄ q̄ sit maculā ⁊ male. ⁊ cū possit hō curare hic h̄bit pecuniā q̄si ifinitā. vt vidi de multū opatōi b⁹ cū acu q̄ q̄si mirabilia fecerūt ⁊ lucrū h̄uerūt plus i vna cura q̄ alij i decē cur̄ alioz morboz.

Cura Cura igit cataracte i p̄m⁹ variat a cura eiusdē q̄firmate. i p̄n⁹. n. curat qñ. s̄. pupilla icipit obscurari vna plus q̄ alia nisi a sto⁹ deuciret: tūc. n. cū abstinētia ⁊ diminutiōe

curat cibos et vitatōe grossos et vaporosos sic
sūt pulmēta pigra et iura vel brodia vel pisces et
vinū et q̄ sūt filia istis. et cū mundificatōe sepius
iterata. et pprie cū pillis cochijis et ierap. Et si
ierapi narrat Gal. 2. iterioz. c. 2. q̄ qñ cataracta
ē d̄ stōacho illa sola curat eā. et si sit de capite in-
uat valde: s̄tē meli⁹ ē dare ierā. **Ades.** quā po-
nit i antidotario suo q̄ ē. **R.** aloes boni. 3. iij. epi-
thimi costi añ. 3. v. euforbij croci spice cāedreos
añ. 3. vi. agar. 3. x. gar. 3. ij. calā arōatici masticeis
casi. añ. 3. 8. lignal. 3. iij. pipil albi et nigri gētiāe
armoniaci añ. 3. iij. scamonee cocte i pomo. 3. ij.
mell qd̄ suffic. dof ē a. 3. j. 5. v. vice. v. 3. n. i obscū-
ritate visus et v̄tositati grosse d̄nanti sup cap et
flo^m et totū corp^o. et educ̄ iupfluitates files cole et
flati. **Adesue.** Itē accipe folioz violaz alba-
rū se. rafani añ. 3. j. armoniaci. 3. iij. q̄ sic cū bal-
samo. et ex eo m. i. e. et sero i oculis mitte: q̄ sanat si-
ne ferro. Itē sal armoniacū et oppoponacū reso-
luta i aq̄ ficū sūt p̄cipua. deñ fiat clisteria acu-
ta freq̄nter. deñ ponat medicie resoluētes i ocu-
lis: sic ē aq̄ rute p̄pe cū serapino cū selle hircio et
melle et succo fenicli aut cū aliq̄ d̄ sellib^o aialiū
cū melle et succo feniculi ē vlt^m. Deñ fiat istd̄
colliriū. **R.** sell hircini vel taurini exiccati i vase
eneo et granoz lauri excoctatoz añ. 3. v. sapini
3. j. gūmiarabici. 3. 5. fiat ex eis colliriū cū succo
celidonie et v̄ria pueri n̄ polluti cū melle pauco.
Itē agar. freq̄ntē dat^o curat cataractā nouā purgā-
do m. 3. aquosā i capite et i oculis. **R.** granoz
lauri excoctatoz p̄te. x. gūmi p̄te. j. cū v̄ria pue-
ri n̄ polluti. Itē sel anū volatiliū cū melle et suc-
co feniculi inuat valde. Itē flo^o artariāz post au-
res inuat i prin^o. silr̄ appositio sanguifuge sup tpa.
Itē odor iasuci vel maiorane qd̄ idē est. et odor
olei eius ofert valde. Itē cerebrūz vesptilionis
vel hircidis cū melle ofert i prin^o descēsus aque
ad oculū. Itē vomitū fugiat nisi sit de stōacho.
et tūc ofert decoctio absinth. cū oximelle scallitico
añ cibū. deñ collirizet oculus cū melle et succo
feniculi et basilicō. vel cū euforbio posito i melle
vel cū illo melle qd̄ plus v̄z. Et si sit d̄nes fiat
tale colliriū. **R.** sellis alicui^o ams v̄nēt d̄ rapi^o
balsami añ. 3. ij. elebori albi pipis añ. 3. j. cōfi-
ciaf i aq̄ rafani et ocul^o istiller. deñ pōat maiora-
na sup oculū et purgef cū pillis aureis et ierapi^o
gali freq̄ntē et fiat gargarismata. deñ def tiriaca.
Quā at passio atiq̄ta ē et ofirmaf et appet signū
curatōis iā deñ sup^o: tūc curef cū ferro et depo-
nat. subtilief at regimē eius ex cibo et potu et di-
mittat vinū oio. et sit cib^o ei^o aq̄ cicicis et boreta
pura p̄isoz subtil^o et gruellū tenue et sorbi^o facilis
digōis et bōi nutrimenti et pauce q̄titaq̄. et corpus
mūdificet et caput iterādo sepe cum clisterib^o et

medicis laxatis et flo^o si necessaria fuerit. Tñ añ
opatōz cū ferro nihil cōcedat illo die st̄ate v̄tute.
Sedeat ergo pa. inē man^o medici et plumaceolū
planū i loco lucido cū radio sol absq̄z neb̄la. col-
ligat et genua ei^o vsq̄z ad pect^o et liget. sedeat sup
scānū q̄ si supin^o et quertat pa. ituitū suū ad nasū
apiendo oculū lesū. et seruitēs teneat caput ei^o po-
steri^o et eleuet palpebrā. deñ accipe istūz vel acū
ferreā cū capite rotūdo et acuto. et incipe p̄forare
ex pte siluestri lachrymali i ip̄a d̄iunctua cū violē-
tia ipellēdo v̄sus pupillā. incipēdo a cauda oculi.
et p̄foret vsq̄z q^o v̄ciat supra v̄cā et sup̄ pupillaz
p̄forādo itra tunicā et tunicā quousq̄z veniat ad
vacuū oculi qd̄ ē añ pupillaz. Et teneat medicus
oculū quousq̄z p̄forā^o scā sit. et p̄primat aq̄ deoz
suz cū istro et occultet eā sub cornea. et qd̄ istūz sit
i forāie sciet ex tactu pollicis sup locuz. Et n̄ ex-
hat statūz istūz illud s̄z maneat aliq̄tulū vt aq̄ su-
peri^o n̄ reuertat. et itera depōez illi^o aq̄ freq̄ntē si
vis. eleuet igit̄ acis et postea p̄primat et inoluat
ibi. deñ exhat. Et pte inferiori oculi nō fiat p̄fo-
ratio ne h̄nor albugine^o exeat: s̄z i āgulo eq̄ alto
cū pupilla. Cōfortet pa. cū bono eloqo et mi-
tiget timor ei^o. et q̄ras si videat aq̄ d̄posita. si sic
bñ est. si nō: nō est tūc p̄plete d̄posita. vel ē error
i p̄forādo vel mā ista dimissa ē. et tūc redeñduz ē
et deponat meli^o. deñ emplim fiat sup oculū de
vitello oui oleo ro. et viol. et supponat cum pul-
uillo d̄ stuppa. Stet i loco obscuro p. 7. dies. vi-
tet motū et sternutatōez et tussim. Libet cū cibis
cocti cū agresta vel v̄neo qd̄ idē ē cū mica panis
optimi vsq̄z ad. 7. dies. fugiat replōnem. vinūz.
coitū. pisces. fruct^o. carnes grossas. vomitū. fiat
ista quousq̄z remoueat dolor. et n̄ soluat ligatu-
ra nisi de 3° i 3^m. et dū dissoluit vapores oculis
cū aq̄ ro. decoctōis salicis et filia. Deñ pp vlcus
R. cernse lore. 3. ij. gūmiarabici dragati añ. 3. iij.
opij. 3. j. fiat colliriū cū lacte mulieris vel albuie
omi. deñ fiat colliriūz de aloe mirrha ro. s̄. dra.
añ. 3. j. et cū aq̄ ro. facta subtilissima pulueriza. et
fiat colliriū ad d̄solidān. et mūdificān. s̄z ad mū-
dificādū addat mel. s̄z aloen sarcocolla nutrita i
lacte mulieris et oliba^m carnē regnānt. s̄z mirrha
mūdificat. et mel et aq̄ feniculi et corone regie vel
h̄asce regie apicēdo mūdificat sanē vel decoctio
eaz. Cōsolidātia sūt dragatū rose antimoniūz
san. dra. et sarcocolla nutrita i lacte mulieris. de-
inde i aqua ro. deñ in succo rubi vel plātaginis
mucilago gūmiarabici. et rutia lota aufert vesti-
gia vlcereū distēperata cū melle et succo agrimo-
nie et celidōie. Istū opatōez nescit chirurgic^o nec
medic^o nisi p̄ri^o viderit i ope eaz. vel admin^o nō
erit ausus alr̄. et tūc man^o foret trem̄la et tom^o op^o
violaret. Tñ bonū ē tētare pus p̄forare oculūz
canis

canis vel catuli vel galli vel vituli et hō i' opatōe
sua v'sitē. s. vt sciat directe iponere acū iter tunicas
sine lesiōe hūiditatis oculi. laus deo nro.

Ca^m d' obilitate visus et cecitate q'tiet q'tuor ca^a.
1° de visus debilitate et cecitate absolute.
2° de his q' n' vidēt vsus noctē sic hntes noctilupā
3° de his qui vidēt de ppe et nō de longe.
4° de his q' ecōtra vidēt de lōge et nō de ppe.

De obilitate visus et cecitate accñtali.

Visus debilitatur

ab oib⁹ his q' nocēt visui. et sūt cāe ex
trifere mltē sic coit⁹ mult⁹. ebrietas.
replō cibi. sōn⁹ sup replōnē statiz. sōn⁹ sup collū.
cibi et pot⁹ grossi. oia vaporosa vt porri allia ce
pe. oia vctosa: vt pise fabe sic⁹. oia vnetiosa et na
tātia et oleagiosa et piguedo ai. alitū. oia isāmātia
vt ceruissa noua et mustū. omia q'stipātia: v'spira
aū prādū et pāis pastilloz et case⁹ ātīqu⁹. et oia vi
scofa: vt āguille et pisces butirati. et cibi mlici: vt
caro bouia et ceruia. et fermētatiū et lacticia. excē
sus vigilie et sōni. excēsus cali et fridi. vōit⁹ mul
t⁹. pluis. vct⁹. sum⁹. flet⁹. ātūeri rē vna dūi luio
faz aut radiū sol. aut rē nimis albā vt niuē: q' al
bedo disgregat visū. aut eē i loco tenebroso dūi:
vt i carcere. q' tē spūs sūt turbidi ab aere turbi
do: q' q'tinēs mutat q'tētū ad suā crasiz s'z phila
retū. respicere subti⁹ multū et lras mltas nimis
freqñē legere. dormire pedib⁹ nō discaltia. flo⁹
multa et ppe d' cefalica et cū freqñtib⁹ vctof. bal
neū p' replōnē. et lauare cap⁹ p' prādū. q'supa⁹ vē
tris. reten⁹ vctofitāt. cena mag⁹ et tarda. et tardus
pot⁹. et conat⁹ egerēdi vel onera eleuādū vel tra
hēdi. res acute false frige acetose. dimissio lotōis
pedū. dimissio pectinatōis capiti i mane. tristitia
ira studiū nimū. oia replētia cap: sic d'issio exer
citiū aū prādū et mot⁹ sup cibū. vñ sē vsus cōes.

Allia vina venus vctus faba sum⁹ et ignis:

Ista nocent oculis: sed vigilare magis.

Itē Anic. addit alia sic sum⁹ argenti viui de
struit visuz sua friditate et hūiditate. assidua co
mestio aneti obilitat visū. allū debilitat et attra
hit apā ad oculū sua fumositāte. assiduatio aceti
obilitat visū sua friditate et acuitate. caul obtene
brat visum sua grossa fumositāte posit⁹ i oculis.
ireos attrahit lachrymas sua nimia aptōe. lactu
ca assidue cōesta obtenebrat visum. lens silr. silr
opiū sua stupefactōe. mult⁹ vsus portulace facit
accidere pānū. ois piscis recens nocet oculis. sed
piguedo pisciū stūualū cūz melle mixta clarifi
cat oculū et v3 i prin⁹ descēsus aq' i oculū. semē
canabis obtenebrat visuz. Cāe iteriores sunt
tres. q'dā minorātes visuz. q'dā corrupētes. q'dāz

destruētes. **Destruētes et corrupētes** sūt morbi
capit. vt reuma. frenesis. v'tigo. scotho⁹. epi⁹. pa
ralesis et filia. et apā nerui obtici. et oppilatio et
apā ocnloz: vt obtalmia et maclā et cataracta et
filia. et qlibet q'tuor q'plōnū tā simplicū q' q'po
sitaz cū mā vel sine mā qñ excedit. h' idēz fit pp
malas dispōnes tunicaz et hūoz vitrei et albu
ginei. et pp hūoz cristallinū et sitū ei⁹. qm si toz
queat versus āgulos vidēt oia obliq. si āt toz: q'at
versus supi⁹ aut iferi⁹: tūc vñ vident dno. Et
obilitat visus pp cās d'cās māifestas: sic sūt pas
siōes vnee aut cornee aut q'inctine et c. Et debili
tat visus pp vapores ascēdētes a sto⁹. et h' scit qz
si sint imagines appentes aū oculos vel in eis. et
h' si p. 7. mēses durauerit et pupilla appz mūda:
tūc a sto⁹ venit. qñ āt venit a cerebro nō ē tanto
tpe sine aggregatiōe aq: vt dcm sūt. c. pcedenti.
Itē visus obilitat aut minit aut corrupit pp vi
spōez spūs visibil. Itē āt spūs si fuerit mult⁹ et
clar⁹ et subtil: fac q' res visibil bñ discernit d' lō
ge et de ppe. Si āt ē mult⁹ et grossus tūc videt
et discernit meli⁹ lōginq' q' p'pinq. et h' sm istos
q' ponūt visuz fieri extra mittēdo q' subtiliat in
via. s'z s'z **Aristo.** visus fit itus suscipiēdo. et tūc
hoc fit pp fortē motū cristallini hūozis i apphen
sioneri remote: et rōne motus subtiliatur spūs.
Si autē fuerit pūis et subtilis bñ videt p'pinq
et discernit: et remota non. Si autē fuerit pūis et
grossus: tūc male discernit p'pinq et remota. Itē
sūt aliq' qui satis mediocrit de die vidēt: et vsus
noctē nihil aut paz: sic i illis q' hnt noctilupā. et
hoc ē pp grossitiē spūs visibil et hūoz oculi. Et
aliq' ecōtra se hnt q' d' die paz: aut nihil vidēt: s'z
d' noctē aliquat meli⁹ p'portōabilr loqūdo. et h'
q' spūs sūt nimis subtiles et pūi. Itē alii ē oppila
tio i neruo obtico interi⁹: et tūc hō fit cecus. et tñ
oculi sūt sat pulchri. et ita ē alii d' pens. in t'pib⁹:
q' illi nerui obturant. et tūc spūs visibilis nō po
test trāsire ad hūozē cristallinū. Itē pūitas pu
pille p'ter nāz et ei⁹ dilatatio p'ter nām nocet vi
sui. S'z q'titas hūozis cristallini nimia et ei⁹ pūi
tas et ruptura cornee directe aū pupillā iducit ce
citatē. tñ pforata i aliquo loco q'uis aliqd hūidi
tatū ocli exeat. alii remanet visus s'z raro sic nar
rat **Gal.** d' ista mā mltā et bñ 4° d' morbo et ac
cñti. c. 2°. et ibi pōit cāz oīuz istoz. et ibi vide cū di
ligētia. et silr 4° iterioz. c. p^o et 2°. **Intelligēdū**
q' aialia q' hnt spūs visibiles subtiles et debiles
nō vidēt de die s'z de noctē sic bubones: q' forti
ficat visus p'pter frigiditatē nocti. S'z q' hnt spi
ritus subtiles et fortes vidēt de noctē et de die si
cut murilegi. Qui autē habēt spiritus vergen
tes ad grossitiē vidēt de die quoniā purificatur
spūs rōe claritatē exterioris sic hōies. Et q' intra

ista se hñt mediõ mō iter subtiles ⁊ nimis gros-
 sos: vidēt i crepusculo. Et illi i qb⁹ v̄git spūs ad
 mltā grossitiē n̄ pñt videre postq̄ dies declinat:
 sicut i noctilupa. Istud ē dictū clar⁹ q̄ illud qd
 dicebat pri⁹. vñ cause obilitatis visus cū augmē
 tantē destruit visus. ⁊ hoc si p̄tinent.

Cura cecitatis accñtalis strabonie ⁊
 obilitatis visus q̄si coicidūt. Cōsistit
 ergo cura i duob⁹: i obuiatiōe cāz exterior⁹ ⁊ i
 obuiatiōe ⁊ amorōe cāz interior⁹. **Primum** p̄si-
 stit i dimisiōe diuiz illor⁹ q̄ dicebant i pñ⁹ istius
 capli q̄ sūt cāe exteriores debilitat visus. S; o; z
 cauere a fumo puluere v̄eto coitu mltō ⁊ replo-
 ne ⁊ a dormitiōe imediate sup cibū donec digō
 sit q̄si celebrata i stōacho. ⁊ n̄ nimis vigilare nec
 nimis dormire nec flere. nec oua dura nec caseū
 nec aliq̄ dure digōnis accipe ⁊c. sicut dictū ē su-
 pra ⁊ facere q̄trariū istor⁹. **Principale** resistere
 re cāis interiorib⁹ p̄plet p. v. modos. p̄ alteran-
 do ⁊ pmutādo malā p̄plonē sine mā vel cū mā
 ⁊ vias deoppilare. 2⁹ cūare māz si peccet i q̄tita-
 te vel i substātia. 3⁹ vtrūq; ipsor⁹ faciēdo sil̄ cūz
 hoc: regimē in sex reb⁹ nō nālib⁹ ordinādo. 4⁹
 o; z resistere p̄cto in organizatiōe vel p̄pōne. ⁊ si ta-
 le sit illd̄ amonere. 5⁹ o; z oculos p̄fortare ⁊ spūs
 depurare. ⁊ cor ⁊ caput ⁊ stōz p̄fortādo: regere. ⁊
 elria ⁊ aq̄s artificiales ⁊ pulueres administrare.

Primum rē. s. malā p̄plonē alterare ⁊ meatus
 deoppilare p̄plet medicie calefaciētes aut ifrigi-
 dātes aut d̄siccātes aut hūectātes aut deoppilan-
 tes. Calefaciētes at sūt zinzī. musc⁹ pipa nux-
 mu. mel zinzī. datū p̄ iteri⁹ ad comedēduz mane
 vel post prādū. ⁊ zizi. q̄ditū ⁊ pul. alb⁹ ⁊ zizi. cūz
 zuccaro puluerizatiū p̄iectū h̄ oculis calefac̄ val-
 de. Silr̄ nuxmu. mixta cū melle calefac̄ valde: ⁊
 visus sanitatē custodit int⁹. p̄iecta ⁊ sup̄ta vna ex
 eis quolibz mane ieiuno stō. Silr̄ musc⁹. odo-
 rat⁹ ⁊ cōstus cū electuario pliris ⁊ distēpat⁹ cū
 vio vel melle ⁊ p̄iect⁹ i oculis. Silr̄ pip̄ masti-
 catū a medico ⁊ retētū i ore: ⁊ tūc isufflādo i o-
 culo patiētis anhelitū tñ vel totū ⁊ comestū valet
 multū. ⁊ electuariū sc̄m d̄ eo sic diatritō pipeon.
Tñ balsamētū de pipe i tpe calō ⁊ i p̄plone cala-
 fi valet: s; solū i malā p̄plone frida. cui⁹ signa sūt
 signa friditatis cerebri. ⁊ diazalāga phibz ascē-
 sus vaporis ad caput. ⁊ gar. valz ⁊ electuaria co-
 rri ⁊ gariofilatū. Res ifridātes malā p̄plonē i
 oculis calaz sunt albumē oui mucilago p̄silij aq̄
 ro. succ⁹ solatri succ⁹ granati decoctio portulace
 lactuce ⁊ filia. Desiccātes sūt tutia ro. calami-
 na olibanū ⁊c. ⁊ illa q̄ dicta fuerit. c. d̄ lachrymis.

Hūectātes sūt albumē oui bñ q̄motū ⁊ subti-
 liatū. lac mulieris candi zuccaz mucilago se. ci-
 tonioz ⁊ suffumigatiōes de viol̄ florib⁹ malnaz

⁊ succo liq̄. Res deoppilātes sūt q̄dā p̄ exteri⁹
 q̄da p̄ iteri⁹. s. p̄ os date. Exri⁹ i ocul̄ deoppilātia
 sūt succ⁹ feniculi ⁊ aq̄ feniculi. vñ Aluc. 3⁹. can.
 fen 3⁹. docz facere colliriū oi hora ex aq̄ feniculi:
 ⁊ ē mirabile ⁊ magni iuuamēti i p̄fortādo visus.
Itē p̄ iteri⁹ semē feniculi v; i nouitate. ⁊ cū an-
 quat tūc cū liq̄. ⁊ zuc⁹ ne adurat hūores. Itē aq̄
 celidonie exri⁹ i ocul̄ posita ⁊ succ⁹ celidonie ab-
 stergit oculū: ⁊ cū melle securi⁹ ⁊ alie aq̄ bone p̄
 ocul̄ vt videbit ifra. Et p̄ iteri⁹ deoppilāt ox-
 mel diureticū ⁊ oxizaccara p̄posita ⁊ decoctio ra-
 diē peonie feniculi petro. cū seib⁹ diur. ⁊ cū spi-
 ca ⁊ aniso. S; i cā calā v; brusē seia frida maio-
 ra ⁊ miora cū aq̄ solatri ⁊ zuccaro ⁊ cū cicorea ⁊
 ybena q̄ spālia sūt in cāis calis oculoꝝ. **Primum**
 rē. s. cūare māz peccatē i passiōib⁹ oculoꝝ
 ⁊ debilitate visus p̄lent cūantia diuertētia re-
 solutiōis: qz cūant oia ista vlr̄ vel p̄iculr. Eua-
 cuātia sūt flobotomie spēs solutiōis p̄ v̄trē gar-
 garisinata caputpur⁹ v̄etosatiōes scarificatiōes ⁊
 fricatiōes extremitatū. **Exctio** māci de loco fit
 p̄ res educētes lachrymas: sic ē sal armoniacū sal
 cōe. ⁊ odora⁹ cepaz ⁊ cōstus sinapis fortis i ma-
 gna q̄titate. **Resolō** quoz fit p̄ medicias sic
 p̄ sarcocollā ⁊ succ⁹ feniculi. ⁊ p̄ medicias decoctas
 i aq̄ vel vid. ⁊ suppositas sic ē ruta eufrasia mel-
 lilotū ⁊ cāomilla apitū ⁊ filia. Si q̄ corp⁹ sit ple-
 toxicū ⁊ nihil ipediat: fiat flo⁹ d̄ cesalica ⁊ de ra-
 mo ei⁹ ⁊ de vena int̄ pollicē ⁊ indicē. vel de me-
 diana vel d̄ basilica. dein fiat v̄etose cum scarifi-
 catōe sup collū ⁊ spatulas. dein fiat flo⁹ de venis
 i āgulis oculoꝝ. ⁊ puocet flux⁹ sāguis nariū aut
 d̄ venis frōtalib⁹ exham⁹ san. cū sāguisugis vel
 flo⁹. **Diuersio** fit mā abūdāte ap̄icdo safenas
 vl̄ emoroides. ⁊ frican⁹ ⁊ ligam⁹ extrema. ⁊ cū v̄e-
 tosis i posteriorib⁹ capis. **Gargarisinata** ⁊ ca-
 putpurgia dicta sūt i 2⁹ hui⁹. c. d̄ epi⁹ ⁊ reumate.
Quātiōes p̄ medicias sūt purgādo māz mlicā
 ⁊ adustā ⁊ flaticā: qz iste v̄tpli; cānt tenebrosita-
 tē visus. ⁊ medicie purgātes sūt ierapigia gal. qz
 facit ad diuersas capitis passiōes. oculoꝝ ⁊ auriū
 distēpatiā emēdat ⁊ stōm purgat. Silr̄ iera cōstā-
 tini v; ad visū recupādū ⁊ clarificādū. ⁊ maxie
 qñ ē oppilatiō iteri⁹ i neruo obtico. Itē pille si-
 ne qb⁹ ē nolo. purgāt. n. hu. supiores ⁊ valēt ad
 catarrū ⁊ oculoꝝ caliginē. caput purgāt a colera
 flate ⁊ mlia. ⁊ ab oib⁹ hu. visus custodiūt. iliofis
 valēt ⁊ auriū dolorib⁹. Itē pille aurce purgant
 caput. lumē oculoꝝ acūnt. ventositatē stomachi
 ⁊ intestinoꝝ expellūt ⁊ sine molestia purgāt. Itēz
 pille cochie optie valēt. ⁊ silr̄ pille optomere hu.
 spissos a capite d̄ponūt ⁊ oculos clarescere faciūt
 ⁊ catarrhos phibēt. ista ponit **Thicola** i atidota-
 rio ⁊ bene. Itēz in mā flatica detur catarricu;
 ipiale

ipiale maxie si sit ibi aliqd cole. ⁊ def diaturbat
⁊ ierapigra Sal. ⁊ ieralogodiō ⁊ cuz pulpa co-
loquitide ⁊ mastice. ⁊ aniso bdelio ⁊ gar. acuat.
i cā mlica def diaborraginatus ierarufini acuanf
cū lapide lazuli vel armoniaco nouies. ablutl.

3^m rē. s. digerere ⁊ cūare ⁊ dietā ordiare mltā
⁊ plēt. s. digerētia ⁊ euacuantia ⁊ administratio. vj.
rēz nō nāliū. Digerētia sunt ⁊ sortātia caput ⁊
oculos. fiat ergo talis pot⁹ digestiu⁹ ptiz ⁊ ptiz
laxatiu⁹. ℞. radīc feniculi petro. peonie ⁊ rafani
añ. pt. j. eufrastie saluie betonice v̄bene celidōie
camed. thimi lauādule fragarie añ. ℞. j. sco-
lopendrie cicoree capillue. tpe estiuo añ. ℞. s.
anisi maratri dauci karui peonie sileris mōtani
añ. ℞. j. nucis mu. cinamōi maiorane floz borragi
añ. ℞. s. epithimi sene añ. ℞. j. polipodij q̄. j. aga-
rici. ℞. s. liq̄. q̄. s. mellis lib. j. s. fiat potus q̄rta
vna ⁊ vicia āglicana. ⁊ vtaf mane. ⁊ optimū ē cō-
fortās visū. ⁊ vtaf mirabol. kebul⁹ ⁊ ditl⁹ ⁊ pillis
de quoz generib⁹ mirabol. accipiat frēqnt catho-
licon ⁊ silia de pillis. Regimē i dieta ē cōede-
re potagiū bonū scm̄ de borragib⁹ buglosa fra-
garia viol maluis patiētia fenicelo nouo sūmita-
tib⁹ vrticaz puaruz i nouitate saluia eufrasia pe-
tro. dōestico ⁊ macedonico ⁊ silib⁹. capiēdo oia
vel q̄dā cū brodio capōis vel galline vel bouis.
tñ carnes bouinas nec ceruinas cōedat. nec por-
ros nec allia nec serpillū nec lacti⁹ nec oua dura
nec nimis mollia. Et caueat a cena et a tardo po-
tu ⁊ mlto. ⁊ a replone ⁊ a coitu ⁊ a vigilia ⁊ sōno
multo ⁊ a v̄cto ⁊ silib⁹ vt dictū fuit supra. Sint
i leti⁹ ⁊ i motu añ prādū. post in qete rē. ⁊ i aere
tpato n̄ nimis luīoso. vtant lotōib⁹ pedū cū dco-
ctōe feniculi hedere frēstris cāomille. deīn tergā-
tur ⁊ desiccant. Mō lauēt caput post prādū nec
añ: nisi v̄cter sit pzi⁹ laxat⁹. teneāt v̄ctrez mollez
q̄tū pnt. caueāt a reumate ⁊ a retētiōe v̄ctofitat⁹
⁊ a frigore pedū. vtant spica sm̄ oēz modū. ⁊ i ci-
bo ⁊ i potu v̄z. ⁊ cōbusta ⁊ puluerizata ponāt in
oculis si vis: q̄z s̄z oēz modū valet. Itē comedat
epar hircinū ⁊ caprinū ⁊ carnes hedulinas ⁊ gal-
linas. ⁊ epar tale lardef de zizi. ⁊ gar. ⁊ pipe lōgo
⁊ assef. ⁊ piguedo q̄ fluit desiccef. ⁊ ps lardoꝝ p̄
dictoz terat minutissime cū distillatōe ista d̄sic-
cata ⁊ misceat ⁊ fiat pul. ⁊ oculis istillef. vel fiat
colliriū cū aq̄ ro. ⁊ ep tale suffumiget ⁊ hoc fre-
quent. ⁊ hoc valz in noctilupa. Deīn vtant isto
pulvere i oib⁹ cibis eoz. ℞. sileris mōtani isopi
floz abrotani calamēti granoz iunipi pipis lō-
gi añ. q̄rth vis. deīn se. feniculi i triplo plus q̄ de
quocūqz p̄dictoz. oia i pul. rediganf. ⁊ i oī cibo
pone ⁊ comedē. visuz clarificat ⁊ a supfluis hu.
caput purgat. appetitū puocat. epar ⁊ splenē in
bono statu q̄feruat. Uel fiat tal pul. ℞. eufrastie

saluie mente anisi maratri karui sileris montani
peonie mūde añ. ℞. s. zizi. gar. pipis lōgi añ. ℞. ij.
floz borragis folioꝝ sene epithimi liquif. mūde
cortīc mirabol. idoz añ. ℞. j. s. panis zuccari. ℞. j.
fiat pul. ⁊ vtaf patiēs in oī cibo suo. Itē Ari-
sto. i de secretis suis. pectiatiōes capitis ante prā-
diuz cū pectine eburneo vapores visum ipediē-
tes exhit: poros cutis aperiēdo. Itē aspect⁹ rerū
viridiū i loco multe tēperiei visum coroborat. ⁊
iō sūt fenestralia viridia ⁊ colorū veneti vel cele-
stis vel nigri coloris ⁊ visuz q̄gregāt. s̄z colores
medij tenebrosi sunt meliores extremis p̄ visu.
Itē aspicere speculū grossuz ⁊ diu itueri sup ipz
visū coroborat ⁊ oculi fatigatōez remouet. Itē
post oculi fatigatōez itret hō domū obscurā do-
mū nō multe tenebrositatis. ⁊ itueri p̄ fenestras
extra. ⁊ videre aq̄ viridē. ⁊ submergere oculos i
aqua frigida. fatigatōez oculi remouet. Itē exer-
citium legēdi litteras mediocres visuz corobo-
rat. ⁊ oculi sanitatē custodit. vnde versus.

Limpha viroz speculuz clarificat oculos.

Itē cōedere carnes aniū d̄ rapina viuētū visū
coroborat. ⁊ sorbitōes iuriū ipaz sm̄ Dialco.
⁊ ius spētis ⁊ caro ipsoꝝ q̄fortat visuz. colliganf
ergo spentes nemozales de locis succisuis ⁊ li-
genf vsus caput ⁊ caudā. ⁊ verberēf cū v̄gis mi-
nutis. ⁊ subito vno ictu aut duob⁹ abscidanf cau-
da ⁊ caput. ⁊ excozient ⁊ abluāt cū vino ⁊ sale. et
decoquat i v̄io albo cū feniculo donec caro sepa-
ret ab ossib⁹. ⁊ ista caro sumat p̄ se vel cū pane. ⁊
de succo fiat electuariū. ⁊ lōgus vsus facit mira-
bilis. vñ vsus tiriace q̄fortat visū mirabilr. Itē
trifera saracenicā optia ē i frequētī vsu. ⁊ potus
aceti s̄llitici ē laudabil valde i passiōe ocloz.

4^m rē. s. peccatū i q̄pone corrigere ⁊ amoue-
re q̄plēt multa. s. abstergētia oculū. Abstergen-
tia sūt succ⁹ feniculi ⁊ ei⁹ aq̄ ⁊ fella aialiū ⁊ aux
⁊ argētū ⁊ eoz supfluitates vel scorie. Et d̄ suc-
co feniculi sic fiat. decoquat in vase eneo facit. ⁊
tūc ibidē resideat. ⁊ clari ei⁹ colligat ps vna. ⁊ d̄
auro limato vel foliato ps. s. ⁊ mellis puri ⁊ cla-
ri pt. j. tertia. bulliant itez ebullitiōe vna ⁊ co-
lef. colatura ponat i āpulla vitrea ⁊ suspēdat in
sole. ⁊ pmutēf de vase i vas abijciēdo ipostasim
vel feculētū. deīn cū instrō istillef i oculo. istud
eiz custodit sanitatē oculi. abstergit oculos. ⁊ cla-
rificat visuz. ⁊ q̄nqz depurat totū i sole preterq̄
decoquat i igne. ⁊ ē silr exptū. Et alñ admisceñ.
ē pt. j. sexta de felle galli ⁊ erit meli⁹. Itē zucca-
ruz lenit oculū. ⁊ mel abstergit ⁊ balsamus. ⁊ si-
milr grana gallitrici posita i oculo abstergūt si-
ne mordicatōe. Et si oculus nimis emineat fiat
abstinctia. ⁊ euacuet corpus cuz flobotomia vel
farmacia vel clisteri. deīn fiat c̄plastrū de farina

fabarū thure albumine oui ⁊ nucleis dactiloz
adustis. Sed i pfudatōe nimia somēteſ oculus
cum decoctione aque dulcis ⁊ decoctione fe-
nugreci ⁊ silib⁹. Et si sit strāboſitas tunc respi-
ciat ad oppositū strāboſitatis respiciēdo cādelaz
vel filū rubeū vel rem rubeā pēdētē ex opposito
vel aliā rē ibi pēdētē. *Uñ Auic. sen 4° pmi. li.
c. p^o versus finē. puero lusco p̄cipiat vt sintillas
itueat vñ rē apparētē ei tm̄ i vnā ptē sicut p̄cipit
torturā patiētī vt speculū itueat calibis vñ specu-
lū ardēs qm̄ hoc p̄ducet eū ad hoc vt laborez in
rectificādo faciō suā ⁊ frontē ⁊ oculū ⁊ fortasse i-
tuit⁹ redibit ad hoc vt meliozeſ. h̄ Auic. ibidez. ⁊
sic p̄z d̄ cura p̄positionis oculi.*

*S^m rē p̄plet p̄fortātia oculos: d̄purātia spūs:
mēbra p̄cipalia p̄fortantia vt cor caput ⁊ sto^m
⁊c. p̄ electuaria ⁊ colliria ⁊ sirupos ⁊ pillas aq̄s
⁊ pulueres ⁊ filia. Cōfortātia oculos sūt aer tē-
pat⁹ cibis ⁊ pot⁹ hūidi. balnea tēpata ⁊ alia n̄ op-
pilātia hūida tēpate sicut igredi aquā tepidā. cla-
raz ⁊ apire oculos i ea. ista. n. sanitatez oculi con-
seruat ⁊ eoz substātiā reddūt tenerā ⁊ iuuenilē.
Silt̄ videre aq̄ clarā lucidā ⁊ vapores aq̄ cū d̄-
coctōe fenicli aut rute aut herbe adilis singlr̄ aut
glūctiz. Herba adilis ē herba lupi iterficiēs euz
⁊ ē fatirid. ip̄a. n. s̄z oēs modū admistratōis ei⁹ ē
sublimis i p̄fortatione visus. s̄z aliquos ē herba
eufraſie ⁊ vtraq̄z ē bōa. Itē thim⁹ cū melle opti-
me p̄fortat oculos ⁊ visū. silt̄ herba adilis euz
melle. Et colliriū acūēs visū ⁊ oculi sanitatē cu-
stodiēs sic fit. ℞. succi fenicli. ℥. vj. succi rute. ℥.
iij. ponat in āpulla vitrea cū melle bono ⁊ claro
ad pōdus. ℥. ij. obtureſ orificiū ⁊ dimittat i sole
p̄. 3. mēses ⁊ abijciat sex eius. liniātur ex eo oculi
qm̄ ē exptū. Itē exptū aliō. ℞. fell galli aut p̄di-
cis aut fāsiani q̄ vocat̄ alchubugi a meſ. mellis
crudi añ. p̄tes equales succi feniculi ptē. ij. misce
⁊ pone i oclis. Depurātia spūs ⁊ p̄fortātia spi-
ritū visibilē i claritate sua. ℞. herbe fatirionis vñ
eufraſie. 3. ij. se. feniculi. 3. 5. macl cubebe cinamo-
mi pipis lōgi gar. añ. 3. j. pluerizenē ⁊ cribellenē.
⁊ accipe mell̄ dispumati lib. j. succi feniculi cocti
⁊ depurati. ℥. j. succi celidonie silt̄ cocti. ℥. 5. co-
quātur succi cū melle quousq̄z mell̄ hēant spissi-
tudinē. ⁊ p̄ficiant cū eo spēs ⁊ referuent i vase vi-
treo. ⁊ sit dōf ei⁹. 3. iij. cū vino i sero. ⁊ alleuetur
cena vel dimittat ⁊ silt̄ i mane. Itē diaborragia-
tū bonū ē ad hoc. ⁊ diamargaritō ⁊ crocus ⁊ ma-
cis. ⁊ medicine cordiales q̄ ponebātur i 2° li. c. de
cardiaca. Ista eadē p̄fortat cor. l. diamargariton
⁊ macis ⁊ gar. nymus. leti⁹ Gal. Cōfortantia
caput sūt pliris ⁊ diāthos. Cōfortātia stōachū
sūt rosata nouella diagalāga diaciminū ⁊ p̄su-
ptiua v̄tositatis. ⁊ diagalāga p̄hibet ascēsū va-*

porz ad caput. Colliria p̄fortātia oculos sūt col-
liriū ℞. dip. qd̄ facit videre stellas d̄ die. i. meri-
die. ℞. fell galli fell āguille fell leporis añ. succi
feniculi paz aloes succotrini qd̄ suff. camphore
paz ⁊ fiat colliriū. Vel sic. ℞. fell galli āguilla-
rū ⁊ leporis vt p̄z misce cū aq̄ limpida. ⁊ adde
modicū mell̄ ⁊ pone i vase eneo. ⁊ cū iuerit dor-
mitū illinire oculos optimū h̄z effectū. Itē se. se-
niculi tritū bñ ⁊ cū melle mixtū valz mltū. Itēz
colliriū d̄ pluere pipis lōgi cū succo feniculi vel
verbene vel edunie p̄ferit valde. Itē vinū albu
d̄coctōis radicis feniculi zinzi. ⁊ salisgēme refer-
uet i vase eneo ⁊ i oculis iniiciat. Itē succ⁹ acori
⁊ succ⁹ lactuce siluestris si clarificetur ⁊ in oculis
iniiciant visū acūit ⁊ maxime succ⁹ acori. Item
succ⁹ celidonie cū albumine oui mixtus ⁊ depu-
rat⁹ optimū colliriū ē. Itē. ℞. succi celidonie se-
niculi succi ippie maioris vini maligranati aceti
añ. 3. iij. fell hirci. ℥. 5. mellis ⁊ ispumati. ℥. ij. fiat
colliriū. Itē accipe succi apij rute feniculi verbe-
ne betonice agrimonie bñdicte sanamūde pipi-
nelle grimādr̄ie eufraſie saluie añ. isfide in vria
pueri virginis ⁊ mitte i mortario ⁊ cū. 8. grams
pipis tere ⁊ adde mellis ⁊ aceti coclearia duo. di-
mitte ⁊ misce vrinā pueri ⁊ tēpa. ⁊ cū spissūz fue-
rit cola p̄ p̄nū rudē ⁊ reponē i pixide cuprea. ⁊
si sicauerit sēp d̄ vria pueri isfide vel aspge. ⁊ li-
q̄fiat. ⁊ mitte inde i oculis mane ⁊ sero. ⁊ valz cō-
tra oēs distēpantiā visus ⁊ cecitatē: ifra. 40. dies
lumē restituit. Sir⁹ p̄tra d̄bilitatē visus ⁊ ceci-
tatē. ℞. radicis feniculi. ℞. iij. radicl buglof.
ireos p̄tafilonis scolopēdr̄ie rute pipinelle añ.
℞. j. succi borragis lib. j. vtriusq̄z sticados añ.
℥. j. epithimi q̄. 5. sene. ℥. j. mell̄ succari qd̄ suffi-
cit fiat sirup⁹ quo vtaſ patiēs mane ⁊ sero. Itēz
vinū d̄coctōis tormētille bibat assidue ⁊ sine alio
potu. ⁊ herbā d̄coctā sup oculos ponat optimū
ē. qz illis q̄ pulchros oculos h̄nt ⁊ n̄ vidēt reme-
diū p̄stat. Idē facit vinū d̄coctōis pipinelle vel
eufraſie vel pulegij vel betonice d̄coquat̄ p̄iū-
ctim vel diuisū cū ceruisia bona. vel cū aqua life-
tur vinū. optime claritatē oculoꝝ repat. Et ele-
ctuaria p̄fortātia oculos ⁊ caput: sūt diagalāga
pliris diāthos diaciminū diatritō pipeō garioſi
latū ro. nouella diarodō abbat̄ carnes citonioꝝ
diāfene p̄ vices zinzi. cōditū diazinzi b̄ stōaticon
diacitōitē ⁊ filia. Alq̄ mirabiles oculos clarificā-
tes mūdificātes ⁊ p̄seruātes. ℞. tormētille eufra-
gie celidōie feniculi verbene ippie millefolij p̄-
tafilōis v̄ge pasto. pedis corui agrimonie hede-
re arboree apij sanamūde grimādr̄ie pipinelle
rof. pedis colūbini añ. i bōa q̄titate ⁊ bñ ablute
⁊ pistate ponāt p̄ diē ⁊ noctē i vio al. beñ ponāt
i albico ad lētū ignē sicut fit d̄ aqua ro. ⁊ prim⁹
liquor:

liquor distillatus est argenteus. 2° aureus. 3° q^u bal-
 samus p^{ro}ci^osio: alijs. 7 i ap^{er}illis d^{iv}er^{si}s pone 7
 vtere quando volueris. Itē ad idē. R. feniculi
 rute verbene eufrafie edivie betonice ros. r. i. ca-
 pillue. recētis sileris mōtani añ. q^u v^o ponan-
 in vino calido per diē 7 noctes. deinde in alēbr-
 co vel distillatorio q^u idē est 7 extrahat aqua.
 7 est optima sicut 7 p^o. Unde versus sūt.
 Feniculus verbena ruta celidonia rosa.
 Ex istis fit aqua que lumina reddit acuta.
 S; melior ad ea dicitur eufragia. Ad ea. f. luia.
 De istis similit^{er} loquit^{ur} Theodoricus 4° cirur-
 gie sue auctoritate d^{omi}nⁱ Agonis de lucca. Itē
 aq^u feniculi optima ē p^{ro} se: vt dicit Aui. Itē aqua
 sp^{irit}alis qua vto: p^{ro} me 7 socijs meis 7 voco eam
 aquā socialē. R. feniculi herbe rute eufragie ver-
 bene tormētulle betonice ros. edivie siluestris. i.
 rostri porcini gallitrici ippie pipinelle rute celi-
 donie canisue vel filaginis q^u idē ē herbe pedie
 folioz vitis apij agrimonie capifolij añ. p^{ro} die
 ponant trita i vino albo. 2° die i vrina pueri vir-
 ginis. 3° die i lacte mulieris. 4° die i melle bo-
 no. 7 tūc ponat i distillatorio. 7 q^u d^{iv}er^{si} exhibi-
 tur: q^u valz semb^{er} iuuenib^{us} mediorib^{us} 7 scripto-
 ribus 7 medicis 7 h^{ab}itib^{us} noctilupa 7 cataractā.
 7 oi debilitati visus valz 7 p^{ro}feruat visus vsq^{ue} ad
 finē vite. Et d^{iv}er^{si} ponit aliq^u i vino 7 tūc potari. 7
 oculi cū ea lauari. 7 i oculis frequēter d^{iv}er^{si} ea ipo-
 ni. Nec iuueni aliqd meli^{us} p^{ro} oculis. q^u 2° die quō
 vtes pa. sentiet allucinatōez 7 melioratōez visus
 sēnsibile. 7 iō hēat aq^u ista i honore. T^u si cēt tela i
 oculo tē pono d^{iv}er^{si} felle galli cū ista aq^u 7 aufert. Et
 ad remolliēdū maculā fiat aq^u d^{iv}er^{si} maluis viol^{is} se-
 natione mercuriali. 7 valz i duritie ap^{er}tatis 7 tele.
 Pulueres p^{ro} visu sūt illi dicti iā i illis q^u p^{ro}plet
 tertiā rē. Itē. R. anisi maratri carui p^{ro}emie mū-
 date añ. 3. 5. cinamōi nucismus. añ. 3. iij. coriādi
 p^{ro}pati. 3. i. gar. macis lignial. spicenardi añ. 3. 5.
 saluie betonice eufrafie camedf. pipis. lōgi car-
 damomi añ. 3. 5. liquif. 3. j. fiat puluis quo vtaf
 quolibet die i cibis 7 potagijs suis. Itē. R. auri
 limati vel argēti añ. 3. j. flo. borragis sene añ. 3.
 5. anisi maratri sileris mōtani añ. 3. 5. fiat puluis
 quo vtatur alternatis dieb^{us} vel quolibet die ad
 q^uritatē coclearis. j. 7 hoc mane cū brodio vel cū
 v^oio vel cū sero clarificato. Itē puluis gualterij
 optimū ē. cū. R. anisi maratri karui se. petrosi-
 lij añ. 3. j. liquif. 3. 5. croci. 3. j. sene. 3. iij. zinzib. 3.
 j. vel. 5. fiat puluis quo vtaf patiens frequēter quia
 optima ē. Pillule ad visus clarificādū 7 p^{ro}for-
 tadū. R. se. vtriusq^{ue} cētauree se. galitrici. zinzib.
 croci spicenardi añ. 3. iij. aloes abluti. 3. 5. reubar-
 bari. 3. ij. p^{ro}ficiat cū succo feniculi 7 dētur d^{iv}er^{si} 4° in
 4°. Itē pillule sine qb^{us} eē nolo pillule d^{iv}er^{si} quiq^{ue}

generib^{us} mirabolanoz 7 pillule alitice 7 pillule
 regis rogerij qb^{us} vtebat^{ur} p^{ro} visu quas ponit Mi-
 chola^{us} i antidotario suo: optime sūt. Electuariū
 optimū. 7 si visus fere fuerit amissus. R. se. fen-
 culi q^u j. sileris mōtani. 3. j. 5. camedf. radice celi-
 donie sicce añ. 3. v. se. anisi apij se. lenishe añ. 3.
 5. pipiris zinzib. cinamomi añ. 3. ij. pulegij isopi
 aneti eufrafie floz abrotani granoz iunij saxi-
 fragie añ. 3. j. galange folioz rute añ. 3. ij. corticū
 oinz mirabol. añ. 3. ij. 5. sene. 3. j. medietas istius
 p^{ro}ficiat cū melle edoto 7 dispumato 7 cū zuccaro
 7 fiat electuariū 7 capiat mane 7 sero. 7 alia me-
 dietas accipiat i cibis. lumē restaurat. stomachū
 p^{ro}fortat 7 d^{iv}er^{si} h^{ab}itib^{us} sup^{er}fluis curat. Emplastrū
 fiat sic sup^{er} panē ordeī calidū 7 p^{ro} mediū fissum
 puluerē karui aspges 7 añ oculos patiens tene-
 bis vel sup^{er} eos pone. Itē q^u habēt pulchros ocu-
 los 7 nō vident: sterē galli albi cū melle 7 aceto
 distēpa 7 colaturā oculis iniice: certū ē: 7 lachry-
 mas stringit. vel eplastrū d^{iv}er^{si} eis fac: Itē p^{ro}tra d^{iv}er-
 ctionē visus ex labore vel senio vel comu. R. tu-
 tie nouies ablute balsami añ. 3. iij. fortiter teran-
 tur 7 ad solē desiccant^{ur}. 7 iterū terant^{ur} 7 postea
 aliquātulū vini albi vel aq^u ro. miscant^{ur} cū p^{ro}di-
 ctis 7 vtere: opt^{im}ū ē. Itē d^{iv}er^{si} roze d^{iv}er^{si}cedēte sup^{er} her-
 bas i estate cū succo feniculi fac colliriū p^{ro}tra ca-
 lignē oculoz. Bal. i. diamid. Itē de ramis po-
 merij viridis accipe fac manipulos 7 p^{ro}ce i igne
 7 collige aquā exēntē fluctē 7 i oculis pone. 7 tē
 i vino albo optie decoque semē feniculi 7 petro.
 cū suis radicib^{us}. deim stuppā canabinā d^{iv}er^{si} in aq^u
 simplici purgata 7 exp^{er}ssa itunge i p^{ro}dicto vino. 7
 leuiter exp^{er}ssa nocte oculis app^{er}ce. 7 i die cū codē
 vino bis vel ter oculos laua. 7 sic fiat donec vi-
 deat. Sic. n. curat^{ur} sunt vn^{us} qui videre nō potuit
 p^{ro} xxv. ānos. Itē vtatur semib^{us} diurencis i cibis
 ad p^{ro}suptionē v^{er}ositas 7 caueat ab istis q^u no-
 cent visui que dicta fuerunt prius. Itē de tutia
 extincta quinq^{ue} in vrina pueri virginis 7 i
 aq^u ro. cū vino albo 7 balsamo 7 fit optima medi-
 cina p^{ro} oculis p^{ro} cecitate eoz 7 debilitatē. Itē de
 silere mōtāo 7 maiorana eufragia feniculo gar.
 spicanardi calamo arōatico pipe longo lignoal.
 tutia extincta 7 felle corui vel galli vel irudinis
 cū melle dispumato fit optimū colliriū p^{ro} oculis
 7 puluerizata p^{ro} pte ponant i cibis p^{ro} pte i colli-
 rio. facit. n. videre litteras minutas vsq^{ue} ad finē
 vite 7 videre cōtenta i vrina 7 venas i brachijs.
 Et ideo barbitōsozib^{us} oibus valz. vtatur fraga-
 ria agrimonia verbēa feniculo tenero i cibis ve
 potagijs. vel fiat aqua d^{iv}er^{si} eis q^u optima ē.
 Capitulū d^{iv}er^{si} noctilupa. De eis qui vidēt d^{iv}er^{si} p^{ro}pe
 7 non de longe vel ecōuerso.

441
Octilupa ē passio

oculorū p quā hōies versus noctē nihil vidēt. 7 dicit noctilupa q̄si nocte lucē pellēs.

Cause Cui⁹ cā sūt grossities spūs 7 humoris q̄ d̄ die subtiliatur 7 vsus noctē igrossant. s. circa horā vesp̄arū. 7 q̄tingit ex hūorib⁹ grossis melācolicis 7 alijs adustis a q̄ b⁹ sumus eleuat⁹ ad oculos eos subfuscās 7 spiritus ificiēs 7 obtenebrās. 7 iō versus tenebrā icipiētē. s. versus noctē nō vidēt s; tenebra recedēte spūs icipiūt clarescere digōne ciborū 7 poturū 7 humorū i sōno p̄pleta. **Signa** sūt manifesta.

Cura Cura huius morbi ē q̄ntor res. p̄^o ē regimē vite. 2° est subtractio materici. 3° est abstractio eius q̄d fluxit. 4° est correctio nocuenti accidētis in spiritu.

p̄^o m̄ rē p̄plet q̄mēsuratō. vj. rez n̄ nālū 7 p̄pe alleviatio cōestōis 7 dimissio cene. 7 sint cibaria digōi obediētia. 7 p̄^o d̄scēfū cibi a sto^o potet vi^o antiquū bonū purū. 7 mane def̄ diāthos. deinde def̄ puluis gal. galāge cinamomi zedoarie cū vino puro bono 7 tunc q̄scat. deīn comedat illud q̄d vult. Et ex cibis q̄ currūt cursu p̄prietatis ē ep̄ar caprinū vel hircinū allū vel elixū cū salegē ma modicū 7 cū pipere lōgo comestū.

2° m̄ rē p̄plet flo^o ex cefalica si s̄agnis abundauerit. 7 ex venis lachrymalib⁹. s. āgulis oculorū exteriorib⁹. 7 i narib⁹ ēt si necesse fuerit. Si aut̄ ex hūorū grossitie fiat: eīno fiat cū ierapigra 7 cū ieracoloquitidos 7 cū ieralogodion 7 pillulis cōchijis 7 cū gargarismatib⁹ 7 caputpurgijs.

3° m̄ rē p̄plet colliria de fellib⁹ 7 istillatiōes in oculis. 7 maxie illō q̄d currit ex epate hircio aut caprino q̄n scindit i multis p̄tib⁹ 7 aspgit super ip̄s salgēma 7 pip lōgū post cōtritōez eoz. deīn assatur cum eisdem sp̄eb⁹ sup p̄rnas. 7 fiat inclinatio sup fumū ei⁹ vel suffumigatio. 7 cōestio ei⁹ inuat. 7 inclinatio sup vaporē elixatōis eius.

4° m̄ rē p̄plet administratio medicaminū spūm visibilē subtiliātū 7 illustrātū: sicut ē vsus cubebe 7 feniculi 7 kebuli q̄diti 7 nuēmu. q̄dite. deīn fiat colliriū tale. ℞. succi feniculi cocti 7 depurati p̄l. j. mell 7 fellis hircini vel caprini vel boui n̄i añ. p̄tē. j. fiat colliriū. adde tñ sterc^o lacerte viridis si possit hēri. si nō adde sterc^o muris aut caprinū 7 sanabit i paucis dieb⁹. Et af̄ sene 7 dia sene 7 diaborragiato 7 7 catholicō 7 trisera sara cenica: q̄z ista spūs purificāt 7 māz adustā eūant: 7 p̄ q̄ns curāt. Itē aq̄ caprifolij curat noctilupā. ideoz facit aq̄ hedere arboree: q̄z de istis viuūt capre. 7 quicqd ē i capra ēt hedo valet i cura istius passiois. tñ caro capre nō v; ad comedēn. sed aq̄ decoctōis ei⁹ valet ad somētān. 7 ad lauān. ocu-

los 7 ad submergesi. 7 istud scio ē v̄ez. 7 i cecitate sume v; hec aqua 7 abe ēt. Et ista eadez cura valet eis q̄ vidēt d̄ p̄pe 7 nō d̄ lōge v̄l ecōuerso: sicut p; ponēdo q̄na ad cās istū visiois subtiliādo spūs vel eos igrossādo vel multiplicādo s̄m q̄ requirit huiusmōi dispō. 7 ideo recurratur ad capla p̄cedētia p cura v̄teriori.

- Ca^m** de passioib⁹ palpebrarū q̄tinet. 9. capla.
p̄^m de inuersione palpebrarū.
2^m de verucis 7 apostematib⁹ duritie 7 nodositate 7 orzcolo 7 petrificatōe 7 lupia.
3^m de puritu palpebrarū.
4^m de carne vel carnositate i palpebra vel incōiunctiua oculi.
5^m de pediculis in eis.
6^m de tumore earum.
7^m de pilis inuersatis 7 cadētibus.
8^m de difficultate claudēdi palpebras 7 ap̄iēdi.
9^m de fistula vlcere 7 fante in eis.

De inuersione palpebrarū.

Alpebrarū inuersione

vel inuersione ē q̄n palpebrarū interiora vertūt 7 reuertūt vsus exteriora 7 appet. eaz ru bedo q̄si ēt p̄ctio pellis extior 7 elōgā^o intior.

Cause Cui⁹ cā ē tardus pot⁹ 7 mult⁹ 7 pauc⁹ sōn⁹: q̄z ibi fumi idigesti p̄tunt oculos 7 igrossāt iteriora in tñ q̄ exterius eminet. Et q̄tingit ex replone cerebri 7 ex fumo 7 ploratu: q̄z talia mordicādo 7 fluēdo faciūt materiā ire ad oculos. **Signa** sūt manifesta.

Prognostica Talis morbi facit oculos lipposos paratos ad obtalmiā 7 facit patētes abomiabiles corā oī hōie. 7 ipedit visuz d̄ mane diu. 7 ipedit motuz i v̄eto 7 pluuia q̄z d̄ facili cā gnatur 7 cito inducit cecitate nisi remoueat.

Cura Cura requirit tria. eūatōem. regimē in dieta 7 localia remedia. p̄^m scz eūatio fit cū clisteri i p̄cipio. deīn cū flobō^o i brachio. deīn cū flo^o i ramo cefalice q̄ ē iter pollicē 7 idicē. s. i radice pollicis. 2^m. s. dieta d; ē talis sicut dictū ē i capitulis p̄cedētib⁹. s; maxime valet abstinentia hic a cibo 7 potu. q̄z hoc i p̄cipio curat remotis causis exteriorib⁹. s. vento fumo pluuia vigilia 7 a fletu 7 a puluere &c. 3^m. s. localia remedia fiāt cū lotōe aq̄ i ore retēte mixte cū salua ieiuna mane. deīn cū aqua ro. deīn cū aqua verbene 7 filagis 7 agrimonie. Et si fit ibi lippositas addat aq̄ celidonie vel cetauree. v̄l aq̄ caprifolij optima ē 7 ippie. deīn stuphēt oculi cū fumo olibani 7 picis. deīn inūgatur palpebre cū azūgia coturnicis anglice qualie. deīn cum isto vngucto

unguēto expto. ℞. calcifume i aceto exticte pure
3. iij. cupose. 3. j. axūgie porcine recētis qđ suffic.
liniant oculi cum uerit dormitū. 7 i mane silr. 7
valz ad ruborē oculoz 7 ad lachrymas. 7 vocaf
unguētū calcincū. 7 i breui sanat vt exptus sū in
vno q habuit palpebrā inferiorē i trā subuersā q
tota appuit qđi rubea 7 fuit curat optie. Et si
forti facere volueris: aloe distēpet cū albuie oui
7 tutia exticta cū eis misceat 7 p̄sus valebit. imo
ista tria aloe tutia p̄pata 7 albumē oui curāt.

De veruca in oculis.

Veruca i oculis cau

sata d mā mlica fac verucā durā. s3 fla
tica facit mollē 7 ē depēdēs 7 vocaf lupia. Or
deolū ē silē grano ordeī iacēs i extremitate pal
pebre superioris s̄m Aluic. 3° cañ. sen 3ª tractatu
3°. c. de ordeolo. Cui^o cā ē v̄plimū sāguis do
minās. Petrificatio ē qđi arene 7 puluis ecnt
i oculo vel pue petre. Et 4° cirurgie theodorici
vocaf iste morb^o ancubit^o. Et causaf d adustio
ne hūoz 7 d v̄tositate monēte illas adustiones.

Modus ē ap̄a duz crescēs i medio palpebre
supioris ad q̄titate piñ vl fabe. Et ē de mā mli
ca vel d flate grosso ad locū illuz reumatizate.

Veruca verucarū Cura veruca
rū est illa q̄ di
cta ē i 3° li. purgādo mliāz cūz sene 7 epithimo.
dein cū succo agrimonie frequentē purgare locū
7 fricare vel cū succo portulace vel cūz succo fo
lioz ficus. Itē aq̄ corrosiua aufert oia ista. q̄ tal
ē. ℞. calcifume ptē. j. ponaf i aq̄ 7 extinguat: 7 sic
ter accipiat noua 7 noua calz: dein cū aq̄ distēpe
tur sal armoniaci salgēme salis grossi aluminis
glacial añ. 3. 5. dein distillet si vis vl coquat mo
dicū 7 colet per mediū p̄ni 7 appone guttā vbi
vis 7 corodit optie. Idē facit arsenicū sublima
tū s3 valde forte ē. Et aq̄ nigra cirurgicoz optia
ē quā ego dicā i antidotario in 4° vel in 5° hui^o
domino cōcedente.

Veruca lupie S3 lupia sic purgat. p^o
fla purget cū diaturnbit 7
agarico. dein ponaf repculiua sic aloe 7 succ^o ca
p̄soli 7 mēte cū aq̄ ro. dein resoluaf cū armo
niaco dissoluto i aceto vel cū bdelio vel cū op
poponaco resoluto i aq̄ celidonie vel i succo ei^o.
Vel. ℞. olibani mirrhe añ. 3. j. laudani. 3. 5. cere
aluminis salarmoniaci añ. 3. j. liniat cū fece olei
d lilio 7 apponant vel galbani. 3. iij. salgēme vel
grossi. 3. j. liniatur cūz succo ap̄i sup lupiā. Et si
ista nō ptulerint fiat incisio illius lupie vel ve
ruce pendētis. dein cauterizet cūz ferro candēti
leuiter nō p̄funde. vel post incisionē supponatur
san. dra. cūz albumine oui 7 curabit 7c.

Veruca ordeoli Ordeoluz curabit
cū flo^o 7 cūz enatōe
cū ierapigra Gal. dein vaporet loc^o cū dcoctōe
ordei 7 camomille. dein cū diatritō dissoluto cū
oleo d camomilla vel i oleo d lilio. dein ēplastre
tur quousqz resoluaf. cū sāguine colūbe loc^o la
uef. 7 tūc oppoponacū vel galbanū dissolutū in
vino dissoluaf 7 sup̄pōaf. vel laudanū cū sermē
to vel panis calefact^o cū iteratiōe ponaf sup ip̄z.
vel cera malaxet i oleo lilij 7 supponaf. Idē fac
mirrha 7 olibanū cū laudano 7 sale modico.

Veruca petrificatōis Petri
ficatō cu
raf cū fumore 7 ei^o sirupo. 7 cū enatōe cū diase
ne 7 diaborraginato cū ierarufini 7 cū pillis co
chijs 7 aureis 7 sine qb^o eē nolo: q̄ valēt i mltis
passiōib^o ocloz. dein oclus mūdificet cū vio. al.
7 lacte mulieris 7 aq̄ feniculi 7 aq̄ d. florib^o viol.
dein de verbena eufrafia feniculo ruta betonica
ro. capillue. posif i vino albo p̄ diē naturalē fiat
aq̄ i distillatorio qz curat ocs tales passiōes ocl
loz 7 palpebray 7 visu 7 restaurat.

Veruca nodi Modus vel ap̄a duz cu
raf cū flo^o 7 farmatia pur
gāte melācolia 7 colerā 7 flā: sic cū pillis cochijs
7 ierapigra Gal. 7 cūz agarico. An diagaricū
optimū ē. qđ sic fit. ℞. agarici boni albi leuis 7
pluerizabil. 3. 5. turbit 3m 3i. añ. 3. ij. nucis mu. 3. j.
atellanay. 3. iij. zuccari lib. 5. purgat. n. flā a capi
te 7 a iūcturis 7 cūz hermodactil plus. 7 tñ sene
hūorē mlicū plus. 7 valz i palefi 7 i oi morbo de
mā grossa. Dein cū succo plātagis mā repcutia
tur vel cū aq̄ ro. 7 aceto. dein cūz cera 7 oleo de
cāomilla simul malaxatis fiat emplastruz super
locuz. vel cūz diaquilon 7c.

De pruritu 7 scabie oculoz.

Labies 7 pruritus

ocloz 7 palpebray catur ex mā salsa 7
ex sāguie colico 7 hūore acuto: faciēdo p^o pruri
tū. dein aspitatē. dein ruborē. dein scabiē.

Veruca Cura ē p^o cū enatōe 7 flo^o bis i mē
se. dein i lachrymalī 7 i occipitio 7 i
nuca. 7 cū v̄tris solone 7 v̄tosatōe i occipitio 7
nuca. dein oz fomētare oculū cū balneis 7 vapo
rationib^o cū dcoctōe ordeī fumifre scabiose. dein
oz curare sic. ℞. aloes optimū pluerizatū i vino
al. pōaf p̄ noctē 7 i mane p̄ p̄nū subtile colet: 7 i
māe tē i vio isto ocli lauef. Itē accipiat ciner^o sar
mētoz viū tpe q^o vinee p̄paraf ps. j. 7 ficat cūz
vria pueri 7 pille ide formēt. 7 qñ erit op^o fiat ex
eis puluis 7 oclis cū aq̄ ro. resolutū iponaf. dein
facta enatōe cū aq̄ casei 7 epithimo 7 sene 7 cū cli
steri 7 fricatōe extremitatū: caneat a puluere 7 a

veto 7 a fumo 7 a loq̄la mlta. 7 ab ira 7 clamore
7 coartatōe colli 7 strictura capitis. Deīn fricef
cū folijs pitarie aut cū folijs fici aut cum cortice
granati puluerizato. cū melle illinat vel cū aloe
pte. j. 7 salearmoīaco pte. 5. 7 melle ro. 7 oleo ro.
7 aliqñ cū lacte mlieri fricef. 7 aliquādo cū oleo
amigda. dulc. qz curat scabies palpebrarū 7 la-
biozū. certū ē 7 a me sepiissime pbatū.

De carnositate in palpebris.

Arnositas in palpe

bra vel in cōiunctiua est quādo caro ad
q̄titatez pise vel saba adheret cōiunctiue versus
āgulū vel palpebre iterū. Cui⁹ cura ē stomare
7 deīn vaporē i oculis accipere d̄ malua 7 hedera.
deīn succū pipinelle iniicere vel succū celidonie.
℞. aloes litargirij. 3. 5. floris eris. 3. j. ꝑficiāf. cū
succo celidonie. 7 si sic n̄ curef tūc cū isto absin-
daf. 7 ꝑ sal 7 ciminū masticatū appōaf. deīn ꝑ
n̄ subtil' lineus. deīn totus oculus cōplastref cū
stuppis itictis i albumine ouoz. vel vitellū oui
cū oleo ro. supponaf. istud ego feci totū preter
icisioneꝝ i famulo meo qui ex fumo i quoquina
7 defectu slobotomie collegit sibi talē carnosita-
tez 7 optime curatus fuit.

De pediculis palpebrarū.

Pediculi generatur

i palpebris a calitate egrediēte nāz 7 ab
hūore putrido. Quoz cura ē purgare corpus
ab hūore putrido cū fumoīre scabiosa 7 borragi-
ne 7 epithimo sene 7 agarico. Deīn purgare ca-
put cū pillis cochijis 7 pillis d̄ aloe 7 ierarufini.
deīn lauēf palpebre cū vria pueri v̄gis. deīn ꝑ-
naf aloe epaticū dissolutū i aq̄ ro. ad iterficiēduz
v̄mes istos. vel absinth. artemisia sauina decoq̄-
tur i aq̄ 7 oculi lauēf qz h̄ iterficiet pediculos. deīn
lauēf palpebre cū v̄io al. Itē accipe flores gene-
stre 7 i nouitate sua 7 ꝑterant 7 succ⁹ exhaaf. 7 tūc
palpebris 7 pectie cū isto iuncti pediculi ibi existi-
tes cadēt: loco si vis ꝑ: raso. Al' sic foīntef pal-
pebra cū aq̄ decoctiois blete stasifagrie sal' piretri
7 sulfur'. deīn inūgaaf cū isto vnguēto. ℞. salear-
moniāci aloe succotrimini aluminis stasifagrie añ.
q̄tū vis ꝑficiāf cū aceto sallitico vel cū aq̄ mari-
na vel salsa 7 abluāf palpebre. Et si sint in toto
corpe mūdificēf cū sero 7 epithimo 7 fumoīre 7
cū mirabolanis citrinis 7 idis 7 keb. 7 beliric' 7
ēblicis. Et caueaf a cibis pediculos generātib⁹
sic a ficub⁹ castaneis pane azimo 7 a fructib⁹ 7 a
caseo 7 a cibis putridis. 7 vestes frequē mutēf 7
totū corpe balneef vel lauēf i aq̄ salsa vel sulfurea.
qz ista mūdificat q̄auitatē cui in q̄ pediculi ge-
nerant. Itē stasifagriā distēpa i aceto 7 totū cor-

pus inūge. Itē accipe argētū vinū extictū cū sa-
lina. deīn cū axūgia porcia 7 aceto fori. 7 addaf
modicū stasifagrie. 7 fiat vnguētū. 7 i bracali ꝑ-
naf. 7 ibidē oēs pediculi corpis fluēt. vñ stasifa-
gria ē pedicularis me⁹. iō qñ sp̄gaf sup carnes 7
daf aub⁹ vinētib⁹ d̄ rapia optie liberat ab eis. s.
pedicul'. Idē faē aloe qñ cū carnib⁹ miscef. Itē
terbētina i bōbace cū plūere stasifagrie inoluta si
in sinu teneaf trahit ad se oēs pediculos corpis.
Itē accipiat corigia d̄ corio lupi 7 vngaf cū pi-
guedine eritij 7 cū plūere stasifagrie 7 karui: ide
circūcingaf. 7 curat trahēdo ad se oēs pediculos
corpis 7 pulices. An̄ v̄ga coruli inūcta cū pin-
guedie ꝑdicta i domo posita trahit ad se oēs pe-
diculos. An̄ i cā fra v̄z vnguētū d̄ auripignto
7 oleo d̄ amigda. amaris 7 stasifagria 7 aceto 7 ꝑ
capite 7 ꝑ corpe. Sz i cā cala v̄z vnguētū de ar-
gēto vino litargirio 7 oleo 7 aceto. Tāgo hic
mlta: qz religiosi 7 alij q n̄ curāt d̄ ornatu corpo-
ris: sicut vtētes cilitio frequēter abūdāt nimis i
istis: 7 petūt ꝑfiliū a secretis medicis. prius tñ te-
tigi i 2° li. tñ hic ex abūdātia nec recolui qd̄ ꝑa⁹
dixi de eis āte finē istius capituli.

De tumore palpebrarū.

Tumor palpebrarū

curaf cū euatōe hūoz d̄scēdētū ibidem
cū ierapiq̄ Sal. deīn puocēf diaria cū brodijs
7 potagijs 7 clisterib⁹. deīn mā remolliaf cū mu-
cilagine senugreci lacte mulieris 7 albumie oui.
deīn auellane cū test' suis coq̄tur cū aq̄: 7 tē nu-
clei extrahāf 7 ꝑterant: et oleū extrahāf qd̄ ipo-
naf i oculis 7 i palpebris mane et sero. deīn cimi-
nū anisū coctū vel pitaria i v̄io al. tepido suppo-
naf. Et fiat tale colliriū. ℞. succi corticis radicē
feniculi bñ lote et mellis albi añ. coq̄tur ad lētū
ignē: 7 cū necessariū fuerit ꝑōaf i ocul'. Et si tu-
mor sit i palpebra ꝑ ꝑiguedinē: tē fiat icisio mo-
dica i palpebra 7 ꝑiguedo paulatīe fluat. 7 ꝑcu-
tiaf hincinde leuiter. deīn pānus itinct⁹ i aceto 7
aqua salsa supponaf. Atāf dieta tenui 7 caueāt
a reumate 7 a plūere 7 fumo 7 alijs ꝑa⁹ dicit' tē.

De casu piloz

Asus pilozū i palpe

bris si sit ex defectu materie tūc curaf cū
cibis bonis 7 hūectātib⁹ 7 enutriētib⁹. Sed si
fuerit ex hūore corrupto corpe purgef. deīn. ℞.
corticē mediani v̄lmi 7 corticē salic' 7 radicē arū-
dinis tere 7 cū oleo decoq̄: 7 cap 7 palpebrā inū-
ge. Itē panis ordeaceus tritus cū sale equaliter
ꝑburaf 7 palpebre vngatur. Itē vt serues pilos
malnā coq̄ cū sua radice 7 lana locū vbi vis. Itē
medulla cerui pilis iposita seruat eos. Item de
auellanis

anellanis & testis suis obustis. & cum arugia anaq̄ ve-
teris mixti loc⁹ depilat⁹ vngat. Itē semē lini obu-
rat⁹ & cum oleo misceat⁹ & inūgat. Itē faciūt folia
salicis cum aq̄ cocta. Tñ certissimū ē d apib⁹ obu-
stis & de limacia rubea cum sale supaspso i nocte. &
i crastino cum melle dispūato inūge vbi volueris
q̄ pili nascāt⁹ & nascēt⁹ ibi. Itē p⁹ eūationē hūorū
falsi corodētis fiat icliatio sup vaporē aq̄ cale. &
ēplastre mucilago se. citoniorū aut amigd. dul-
ces cum lacte. aut mucilago psilij cum olo ro. qz pū-
ritū remouēt. aut portulaca cum lacte. Et si cutis
palpebrarū iduret ita q̄ vapor n̄ inueniat exitū oꝝ
pūrgare cap⁹ & corp⁹ cum iteratiōe & flo⁹ & v̄tosa-
tōe crurū & cum vsu balneatōnis. Deinde accipe
vñū granatū integrū & dcoq̄ illud i aceto quousqz
dissoluat⁹ & ēplastre sup palpebras qz pūritū &
scabiē aufert. & tūc cutē fricet cum pāno aspo. deīn
pōant illa q̄ pilos regenerāt: cuiusmodi sūt lap⁹
lazuli & lap⁹ armenus & spicanardi: & cum adipe ca-
prino. qz lap⁹ lazuli ē ppri⁹ i gnātōe pilorū palpe-
brarū. Itē atimoniū & spica sūt optia cum oleo de
laudāo. Itē exprimētū s; Ades. accipe muscas
exiccant abscissis capitibus. & cum auellanis assis &
adipe caprino aut vrsino fiat linimētū sup locū
depilatū & efficacitē crescēt. Itē semina citragulo-
rū. i. pome d orēge: si oburant⁹ & limiant⁹ cum adipe
caprino faciūt facillē gnātōez pilorū. Itē faciūt
ossia mirabolanoꝝ adūsta cum thur spica & lapide
lazuli s; Rasiz i diuidisib⁹. Dilus additus
aut inuersus euellat. deīn loc⁹ iungat cum pingue-
dine vel sāguine rane aut cum ouis formicaz aut
cum rubigine ferri aut cum mucilagine psilij. Tñ
certius ē cum ouis formicaz cum oleo i quo erit⁹ ē
dcoct⁹ inūgat. qz pilis pū⁹ abrasis i ppetuū po-
stea n̄ crescēt. Quidā tñ reducūt pilū ad ordi-
nē pforādo palpebrā cum acu & i foramine acis pi-
lū iponere: s; ē dolorosū valde. Adha hic po-
no q̄ valēt i dcoctōe capilloꝝ & pilorū alibi. Et
qz pili palpebrarū multū inuāt ad vsū. phibendo
puluerē ab oculis & vniendo lumē i eis. & illi pili
vocātur cilia: sicut pili sup radicē palpebrarū vo-
cātur supelia: i quib⁹ oꝝ psilr opari aliqñ.

De difficultate aperiendi palpebras.

Difficultas aperiendi

palpebras & claudēdi ptingit aliqñ a-
siccitate corugate. & aliqñ ab hūiditate remolli-
ente. p^m quo ad clausione. 2^m quo ad aptione.
In cā sicca corp⁹ remolliat⁹ cum fumo aq̄ cale &
maluaz. In cā māli hūida corp⁹ mūdificet⁹ cum
pillis aureis & sine quib⁹ eē nolo. deīn cum aq̄ fen-
culi retēta i ore mane ieiuno stōacho & cum saliuā
mixta oculi lauent⁹ si inuisēt. S; i cā colica pur-
get⁹ cum cassiafi. & sero. deīn spōgia itincta i aq̄ cala

sup oculū frequēter pōat. v̄l iponat albumē ouū
diu agitatū cum oleo ro. vel q̄ melius ē cum oleo
amigd. dulc. nō i oculo s; sup palpebras. vel cum
oleo ro. & mucilagine se. lini & arugia gallic. vñ i
aperiēdo ponant⁹ sicca: sed in claudēdo humida.
Caneat pūmi a ieiuno: secūdi vtatur eo.

De fistula vlcere cācro & sanie oculoꝝ.

Fistula ē aliquādo i

coniunctiua aliqñ i palpebris pp apata
mollia ibidē male curata. Cui⁹ cura ē icipiē a
corpis mūdificatiōe & capitū cum iteratiōe quousqz
corp⁹ pfecte mūdificet. deīn ate eruptōez ponat⁹
ibi aliqd̄ resoluēs leue sic armoniacū dissolutū
cum oleo nucū & cum succo seniculi aut bdeliū cum
modico atramēti aut nux rācida p̄trita. & est nux
magna postq̄ icipit iueterari & corūpi qm̄ ē vlti-
ma in resoluēdo. vñ fere oia apata mollia resol-
uūt nuclei nucis maioris. Post eruptōez v̄o
si morb⁹ ē recēs triplici genere curatōis indiget.

p^m quidē ē mūdificatio cum eis q̄ sūt ppe mode-
rate absterfionis: sic ē aq̄ mellis aut melliloti aut
melligratū. & forti⁹ illo est melligratū cum modico
aq̄ rute aut mel cum aq̄ rute. vñ aqua mellis fit de
quadruplo aq̄ respectu mellis. s; melligratū fit d
melle ro. & aq̄. & aliqñ fit d specieb⁹ aromatis &
melle & aq̄. deīn loc⁹ exprimat. & tūc lanugo arū-
dinis iuēta iuxta radicē cum melle vel p se iponat.
qz ē mūdificatiū fistule optie. 2^m vero genus
curatōis ē appositio medicamis d̄siccatiui & icar-
natiui mediocris exsiccatiōis: sic ē administratio
aloe mirthe sarcocolle & san. dra. & kamedreos &
aristologie & thur & pprie post exp̄siōez vulne-
ris & mūdificatiōez & ablationez eius cum vino sti-
ptico hora post horā. Itē ruta ē mirabilis ad
hāc egritudine: facto ēplastro ex ea cum exp̄sione
vel succo granatorū simul p̄tritorū sanās eū & re-
monēs vestigia. 3^m genus ē d̄solidatio cum reb⁹
minoris exiccationis: sicut ē agrimonia & anētia
& filago & cetrach. vñ corpe existente mūdificato
& supposito bono regimine. R. folioꝝ agrimo-
nie folioꝝ oliue p̄quassent⁹ & tēpent in vino albo
& accipiatur illud vinū frequēter & curat fistulā.
Itē. R. folioꝝ rute celidonie agrimonie añ. po-
nant⁹ itēgra i aqua vite & vna gutta i fistulā istil-
let. deīn radix scolopēdrie posita in fistulā curat
eā. & silr radix elebori ibidē posita. s; in oculū n̄
ponat eleboris. Si at iueterata fuerit ista egrit-
tudo tūc idiget quadruplici genere curatōis.
p^m ē remotio eorū que sūt pter naturā que sūt
caro corrupta i fistula & filtrosa cum medicamis acu-
tis: sicut sūt flos eris sal armoniacū atramētū vi-
ride eris alumen calx iua tartaz es vsūm teste
ouorū combuste in furno figuli arsenicū viuū

extictū cū limatura ferri sapo gallic⁹ sal tostū suc-
cus titimali cicade cerusa spuma maris sterc⁹ hu-
manū obustū hermodactili succus celidonie aq̄
rute. ista inficiūt fistulā distēpata cū vria pueri.
dein deficcata i fistulā ponat̄ vnū istoz vel plu-
ra. tñ leuioza ponant̄ iuxta oculū sic succ⁹ celido-
nie mirrha spuma maris sterc⁹ obustū sal tostū
zē. Et si os ificiat̄ auferat̄ totū quousqz pur̄ ap-
pareat: alr nūq̄ fit curatio qz fūdāmetū d̄ficat̄ qz
sup osse fūdāf caro. vt dic̄ Gal. 3° pti⁹ tegni cō-
mēto izi⁹ i qmēto illius: Roz ergo q̄ adhuc cre-
scūt zē. 2^m gen⁹ ē abscisio māez fluere q̄suetaz
cū eo qd̄ zuenit. cuiusmodi sūt ista q̄ dixi supra i
isto li. c. d̄ fluxu lachrymaz. 3^m ē mūdificatio z
absterisio cū illo qd̄ dictū ē cū aq̄ mell̄ cū mōico
aloes z olibāi z vnguēto egiptiaco. 4^m ē admi-
nistratio icarnatinoz n̄ expoliatoz ab eo qd̄ est
sic viride eris z atramētū. 5^m ē sigillatio z so-
lidatio cū eis q̄ dicent̄ d̄ quoz numero ē istd̄ me-
dicamē. R. aloes sarcocolle nutritē san. dra. mir-
rhe thuris balaufti. boliarmeni añ. 3. vj. floris
eris. 3. j. alumis d̄ pluma. 3. 5. fiat colliriū iponē-
dum in fistulā. prius tamē cū vino stiptico lauet̄
postq̄ virus expmit̄. It̄ fiat istd̄ medicamē leue
accipe folia camedreos sicca z tere q̄tritōe vltia.
z fac liquorē iniiciēdū cū succo solatri. z valz ad
vlcera oclōz z ad algarab. i. ad fistulas ibidē. It̄
d̄ kameb. mirrha aristo. ro. fiat pluis optim⁹ ad
curā fistule p⁹ mortificatōz. It̄. R. mirrhe aloes
thuris añ. vte q̄tinue cū aq̄ altharaxacō. i. rostri
porcini. Tñ notādū ē qz medicine acute posite
i fistul lachrymalū debēt q̄pelli ad āgulū silue-
strē. i. remotiozē ab oclō vsus tēpora cū spongia
ifusa i aq̄ frā vel i succo solatri aut portulace z se-
pe inouet̄. Tñ si ex istl̄ n̄ curet̄ fiat canteriū car-
nep⁹ incisa vsqz ad os. z si ificiat̄ radaf vsqz ad
partē sanā nisi penetret vsqz ad colatorū: tunc
eiz cura est fortuita. d̄ tali dicit̄ A. Desue qz mul-
tos curant̄ z pauci ex eis granati sūt.

Lacer oculoꝝ Lacer oclōz est
iunctiua vel i tunica cornea cū dolore pūgitiuo
vsqz ad tēpora. z maxie imoderatū dolorē faciēs
capit̄ cū fastidio. Cura ei⁹ ē hec. si sit cū con-
siōe palpebrarū. p⁹ oz dare sirupū d̄ sumoterre.
dein purgare corp⁹ cū ierapigra. Post purga-
tionē ponat̄ populeō i nocte sup oculis z mane
abluatur cū vrina pueri virginis. dein ponatur
mica panis cū aqua ro. sup oclōs. dein fiat expi-
mētū pbatū q̄tra cācrū. R. succi squille z cōfice
cū argūgia galline mane z sero vngant̄ palpebre
i circuitu. Dieta sit talis qz absteineat ab oibus
acud̄ alliaf pipat̄ frixis assat̄. z def̄ diasene ma-
ne quolibet die. z i nocte def̄ oxizaccara. z i oclis

ponat̄ colliriū d̄ rebus acetosis z frigidis ppter
zuenictiā tunicaz oculi q̄ sūt frigide. Acuta col-
liria i pposito sunt nociua pp̄ materie acuitatē.

Secūdus tractat⁹ tertij libri erit de aurib⁹ z
earuz egritudinib⁹.
1^m ca^m erit d̄ surditate z debilitate auditus.
2^m erit de tinitu z sibilo.
3^m erit de dolore auriū.
4^m erit de vermibus in eis.
5^m erit d̄ apatib⁹ i aurib⁹ z i radice eaz.
6^m erit d̄ vlceratione z sanie z aqua auriū.
7^m erit de sanguine vel sanie exēte ab aurib⁹.
De anoto⁹ aur̄i surditate z debilitate audit⁹.

Auris creata ē pro

pter auditū. z accipit̄ duplr. vno mō p
illa cartilagine exteriori. illa n̄ ē mēbrū nobile
sz qz dicit̄ Gal. 3° pno. qmēto iz⁹. Alio mō ca-
pit̄ p illo neruo iteriori veniēte a cerebro p qd̄
fit audit⁹: sic p hūozē cristallinū fit visus z sic est
mēbrū nobile. z oia q̄ sūt i aure sūt ppter neruū
illū adiunātia auditū. Et foramē auris ē sic pu-
pilla i oclō. z ē os anfractuozū tortuozū: qz spa-
tiū iter aurē z cerebrū ē breue. z ē petrosū cui⁹
ē illd̄ foramē. z dicit̄ petrosū qz ei⁹ durities est
mē iter duritiē petre z ossis. Tñ si eēt rectū ci-
to venirēt ad cerebrū nociua ex vocib⁹ z sonis z
aere. Et ē foramē auris anfractuozū aere quieto
repletū vt i platōe varie vocl̄ z diuersoz sonoz
d̄rie p̄cipiant̄: qd̄ non foret si eēt rectū. Sitr alia
ē cā q̄re auris ē tortuosa sic pz i istis versib⁹.
Tortilis ē auris ne quādo frigidus aer
Ad cerebrū pergat liberioze via.

Durities ossis silt̄ ē vt mel⁹ z pfecti⁹ fiat vocū
z sonoz reuerbatio. z ē illd̄ os iteri⁹ vestitū vil-
lis nerui audibil̄ venētis a cer⁹. Residua ps ab
osse ex̄ ē cartilaginosa n̄ moll̄ sic caro vt d̄bitā fi-
gurā retiere possit. neqz dura sic os vt flecti pos-
sit z n̄ frāgi. qz si flecti n̄ posset lederet z lederet.

Cause Accidunt ergo aurib⁹ mltē egrit-
tudines. p⁹ surditas z audit⁹ de-
bilitas. Surditas prouenit a multis causis vt a
natiuitate. z ista non curat̄ aut ppter apostema
in aure. aut pp̄ sanie in ea. aut pp̄ lapidē. aut ali-
qd̄ tale sic pp̄ verucā z carnē additā. aut pp̄ soz-
ditē auris. aut pp̄ vmes. vl ex replōne. vel ex co-
hartatōe humorū grossi viscosi. vel ex v̄tositate
grossa iflatiua. Et aliqñ fit cretice qñ mā multif
ibi. z fit qñqz pp̄ q̄stipatōem colere i corpe z ei⁹
redūdatōnez ad aures. sic d̄ 4° pti⁹ affo. qmēto
28° z qmēto 60. Et fit et aliqñ pp̄ nocumētū ner-
ui audibil̄ vl spūs vl alioz mēbroz vl cerebrū vl
ex morbo cōsili vel officiali vel q̄muni. s. solone
q̄tinuitatis.

Innitus est corru

ptio audit. Pro quo sciendum quod auditus aliquando dicitur die An. 3. cap. sen. 4. c. d. n. cum dicitur auditus et quod homo nihil audit dicitur et vocat surditas. Alii tamen auditus sic quod non audit patiens nisi multum clamet. Alii tamen corruptus et alteratus sic est in timore et sibilo et sono quod quasi continue videtur audire sonum et cantum et aliquid tale. In nullum sit eorum sonus vel pulsio et auditus non est. vel alio modo quod est. et ideo corruptus auditus naturalis et fit in aliis et alteratur a naturali et ab eo mutat. Et dicitur tamen quasi tunc dicitur auditus vel abscedens eum ne modo debito fiat. Tamen igitur est corruptus auditus pro vaporibus veteris agitatus pro modo inundationis violente aere iterum accipitur. Et auditus naturalis fit cum aer in iudicando mouet aerem intersecum accipitur sine violentia.

Cause Causa tamen est triplex. primitiua. aetate dicitur et iuncta. Primitiua vel coniuncta est debilitas sensus et debilitas corporis et capitis et acuitas sensus. quod spiritus est sicut vapor grossus veteris in capite. Causa autem aetatis propriam vel remota est replio corporis et capitis cursus vaporum ascendentium a stomacho vel a toto corpore. Causa primitiua vel exterior est oratio quod mouet aerem interiore violentia sic vomitus cursus labor circinolutio crapula ebrietas multitudo ciborum indigestibilium et veteris sicut piscorum fabarum et lacticinorum et casus famis angustia et filia sicut ventus magnus et tonitruum et sonus campanarum magnarum et molendinum et filia.

Signa Signa causa exterior patet per indicia pa. Si sint causae reote tunc est tinitus cum interpollatone. quod si dicitur dicitur tunc est maior aetatis propriam quod cito propriam dicitur alleviatur quod summi et vaporibus pro non ascendunt: quod cibum propriam dicitur dicitur. si ipsi incipiente ebullit fit passio peior. Si si est dicitur in tunc tunc propriam foret melius cum patiente nec precipit malum nisi stomacho ieiuno nisi cibum foret indigestus vel veteris vel vaporosus. sicut ex acumine sensus pro cibi minoras sonus plusquam aetatis. Si autem sit ex debilitate: habet propriam aliis malis propriam quod egritudine longe peccerunt mala propriam generantes. Si autem sit ex veteritate tunc sunt diuersitate vaporis illi et ventositatis sunt diuerse corruptiones auditus ut dicitur c. precedenti. et ibi vide signa eius.

Prognostica Tinitus est pro surditate. et si antiqua tunc non curatur. unde tinitus biennalis est icurabilis maxime si sit dicitur causa propria in capite. si dicitur stomacho curari potest. Si surditas naturalis veniens pro mala propriam nervi audibilis est icurabilis. Et si veniat pro oppilatione in via exteriori oppilatione remota curatur. sed raro illud fit.

Cura Cura requirit multa: tot. scilicet quot requirit surditas. digeratur et maxima cum betonica isopo salvia laundula ruta pitaria cinno aniso et

melle et aceto in causa fra. et vtaf diacastor. diacimino diagalaga. In causa cala digeratur cum oxizaccara pposita. vel sic. R. radicem feniculi petrobrusci rosi. endium scolopendria capillaria eupatorij isopi an. Al. j. zuccari q. j. s. Purgatio fiat cum clisteri et ierapig. Gal. acuta cum enso:bio aut cum ieralogodio acuta cum colloquintide pulpa: sed dicitur in pna qritate. Si in causa cala quod raro accipit dicitur trisera saracenicum vel diapantum vel electuarium dicitur succo ro. dicitur fiat caputpurgia et sternutatones sic patet. deinde suffugationes pro mundificatione et dicitur declinatone morbi fiat frequenter: quod balnea et fomentationes promouendo maxima nocet. Si autem igitur suffugationes dicitur betonica ruta calamita camomilla maiorana isopo thimo abs. recipiendo summi pro traiectione. Deinde si sit dicitur humore grosso facta vaporatone fiat iniectio. R. elebori al. castor. croci aceti olei dicitur lilio distilla in aure sic dicitur c. c. precedenti. Si si sit ex veteritate: accipe gal. se. porri an. 3. 5. musci q. ij. distilletur in aure cum aqua maiorane vel sabuci vel folioz pini aut rute vel cum vio. Itc oleum dicitur scorpionum curat tinitum et surditatem de omni causa. Itc oua formicarum trita pro panu colata in auribus ista antiquissima auditus restituit. Si si tinitus vel surditas sit recessa: tunc salgema et mel distillata valent optime. Si si surditas sit dicitur causa cala tunc accipe marrubium album teratur cum vino al. coatur et addatur par dicitur aqua et ponatur patiens aure sup olla ita quod summi recipiat et caput cooperiat. Itc dicitur quatuor causa fiat tinitus seu surditas: accipe cepa albata et canet et imple foramen vio albo aquato vel lisato: et fac bene decoquere in prunis calis. et cum bene cocta fuerit exprime liquorem valde bene et cola per panu album mundum subule. et illi liquor misceatur oleum muscellinum vel nardinum tepidum in auricula impone. In causa ergo cala ubi sunt puncture mordicantones et arsures decoquat semine aneti quassatum in vino malorum granatorum. et loco illius succi ponatur succus malorum macianorum. et loco aneti cuminum et due gutte tepide iniiciantur in auriculam et obturet cum borbace. Si fiat dicitur causa fra quod scilicet pro frigiditate et al. go: c. aurium: tunc in oleo amigdal. amara coquat anisu quassatum et due gutte iniCIA in aure. et loco olei dicitur amigdal. amaris ponatur vbi quis terrarum succo porri vel cepe et loco aneti anisu vel cuminum. et habet leue et bonum. Itc isop granum lauri folia pini coquantur in aqua feniculi vel in vino et distilletur in aure. et misseratur: tinitus est dicitur humore grosso incluso in paniculis cerebri: et tunc ox purgare ut dicitur c. 33 Tarqum. Itc castoreum cum oleo nardino fert quod est ex veteritate. nec est ei par. Itc vapor isopi lilij lauri coferat. sicut colloquintida aut ireos aut eleboris cocta in aceto vaporata valent. Itc vapor aqua decoctois maiorane sticados arabici abs. metastrum origani conferat valde. Et pro purgatione sternutatio fiat cum

841
pulvere thuris. Et caueat sternutaciones i illo q so
lebat multu emittere s sanguie a narib. qz ego vi
di i vno tali d quo medicus n fuit monit. dato
sternutatorio s pipe 7 zizi. i tm emisit s sanguine
qz vix p tres dies potuit cessare. 7 sincopizauit i
firmo 7 reputabat mortu. 7 cu plueret piloz le
poris curatus fuit 7 gualuit: cu difficultate tm. 7
io ingratis i cura qd paties solebat pati ne infam
met me. Itē oleū d stasifagra 7 fert surditati 7
tinitu qd sic fit. R. stasifagrie. ʒ. j. s. coqnt i suc
co rute vel i aq fenicli. deū appoat oleū laurinu
vel nardinu ad pōdus lib. s. vl. lib. j. coqnt vsqz
ad cōsuptiōe qrtē pī 7 colēf. 7 fit oleū d stasifa
grīa. 7 istō valz i cā fīa. s. i cā calā pōat aq vl suc
cus rafani aq lactuce aut solatri. Silr succo gra
nati acetosi: acetū thus oleū ro. valēt sume i cā
calā. Sz ptra vctositatē valz pīcipue succo rute
mel castoz. oleū aneti vria caprima fel ei. cu gal
bano. Itē aristo. ro. cost. succo absi. euforbū ni
truz cu felle vaccino 7 ferūt cu succo porri. Itē
succo rute coct. i cortice granati aurē mūdificat.
dolorē sedat. tinitū i mouet. vmes iterfic. 7 ista ē
mea mea i oib. ist. passiōib. vl aq rute eodē mō
cocta. 7 ē sine pari. Itē qm tinit. ē d vctositatē: tē
accipiat cornu 7 stricto capite 7 fiat qm fistula in
alia extremitate 7 extrahat illd qd ē i aure suggē
do ab aliq vili psona. isto mō vidi vnu q qm fuit
reputat. curatoz oinz surdoz. qz isto mō qm sta
tiz extrahit totā māz qūctā i aure. Itē cepa alba
repleat aceto albo 7 muscellino 7 succo bedegar
7 apponat puluis thuris 7 mirrha decoquat ad
prunas 7 liquor exprimat 7 iponat. 7 ē medicina
cōis 7 leuis 7 bona. 7 loco olei muscellini potest
poni oleū de pipere. albo vel lauri in pposito. 7
valz optime. silr bacce lauri valēt comeste ptra
vctositatē capitis 7 tinitū. Itē succo fragimi porri
ebuli añ. coct. 7 colat. a tinitu liberat secure. Itē
stupha leuis fiat d absinth. sania solijs lauri 7 ci
mino i vino. 7 vinū dcoctōis sanine 7 castoz. au
rib. istillef. Itē. R. succi verbene primuleneris
betonice añ. massicli. ʒ. j. dcoqntur simul vsqz ad
deputationez succoz 7 tūc colētur. 7 puluis ca
stoz. ad pōdus duaz. ʒ. lignial. ʒ. j. storacī calami
te stasifagrie añ. ʒ. j. addat succis pdictis. 7 cu vi
no itez dcoqntur 7 colent 7 iniiciant. 7 ē medici
na mea pīcipua expta i surditate 7 tinitu p diuiti
bus. Et si addat balsam. curat tinitū biēnalē 7
surditatē oēz curabilē post corpis mūdificatiōez
7 capitis. Itē puluerē gaf. 7 se. rafani distēpa cu
succo rute vel vino 7 ifunde: siue sit sonitus ex
debilitate virtutis vel ex oppilatione vel ex hu
more curat. Et si fuerit tinitus ppter acumen
sensus: tūc oleū ro. cuz aceto istilletur. vel terant
grana pini 7 castoz. cu pauco aceti 7 oleo istillef

vel sine oleo. vel iusquam. cu oleo ro. in tēpore
calido 7 i etate iuētutis 7 cōplexione colirica.
tamē narcotica caueatur nisi tēpore magne ne
cessitatis. Sed si cretice veniat tinitus: tūc filē
duz est quousqz oia accidentia morbi cessent. 7 si
illud duret tūc fiat remediū. sed raro o3 operari
in crisi ppleta. sed in icōpleta aliquando oportet.

Dieta sit facienda sm hos versus.
Ad otus lōga fames vomit. pūssio casus.
Ebrietas frigus causant tinitus i aure.
Balnea sol vctus clamoz repletio ledūt.
Et iō cōtraria istoz fiant. Et dicit Aui. sit istis
cena oio aliena 7 tardus pot. 7 multus. 7 vctosa
dimittat: sicut pisa fabe 7 porri 7 viscosa 7 lacti
cinia 7c. 7 sōnus cito post pīadiū nocet. similiter
coitus statiz sup cibū. 7 equitatio 7 saltatio 7 mo
tio magna. 7 vctū fugiāt haustrinuz 7 oēz vctuz
7 cōstipatiōe. Et ideo puluis gualterij optim.
est vt vcter sit lazus. Vel fac sm hos vsus.
Si vis subsidiū per fluxū vētris habere:
Sume diagridiū: nec o3 plus adhibere.
Et si i pomo vl citronio coctū. Si at fiat tinit.
a virtutē dilitate: tūc pfortatiua dēt 7 resūptiua
quousqz virt. pfortet. q sunt illa p3 p. li. c. d. ethi
ca. 7 2. li. c. de ptisi. Itē posui mltā: qz surditas
7 tinit. sē morbi frequēt venietes p qb. medic.
pecuniā magnā rēpriet: vt ego frequētissime feci.

De dolore aurii.

Dolor aurii aliquā

do fit d cā calā. aliqū fit d cā fīa. aliqū d
apate. aliqū de solone qūctat. aliqū ab extra.
aliquādo ab itra. Signa cause calide sūt pū
ctura mordicatio nimia inquietudo 7 ledit a ca
lidis. Signa cause frigide sunt qz ibi est pon
derositas extensio 7 leditur a frigidis 7 melius
tollerat 7 est sine pulsatione 7 ē dolor remissioz.
Signa solutiōis qūctat sūt pūctura 7 mor
dicatio 7 malitia vertēdi se 7 iacendi. Si est ex
apate venit dolor subito 7 se. vt cōiter.

Prognostica Dolor acutus aurii
cu acuta fe. 7 pmanē
te malū ē 7 mortale 7 frenesiz pūciat. tū dolor
acut. citi. iterfic iuuenes rōe synthomaz 7 sc̄sibi
lita. i eis maior. q pueros vl senes: vt habet 3.
pno. c. 12. Et si sit ex apate calo iter. 7 pessim.

Cura Cura dolor. aurii d cā calā ē dige
rēdo māz 7 euādo vniuersalr: de
iñ ptiāriē sic. R. malua. violā. palliā. ordei. coqnt
i aq 7 suffūget aur. deū vna gutta vl due d. suc
co lactuce 7 succo maloz macianoz tepid. istillef
7 tūc aur. obturef cu bōbace. vl fiat flo. 7 farma
cia colerā purgās. 7 tūc lac mlier. sic mlgēf ē me
dicamē bo. 7 succ. iusqami 7 succ. solatri 7 pa
pauer.

Et si aqua est antiqua tunc diaqilon dissolutur i oleo de camilla appoat vel armoniacu cum caricis et oleo de lilio. Et si per se non ripaf cu calce viua et sapore molli apiat. et aliu sanguifuge obet poi et valct. Idic pono mlta pp piculu. qz cu se. co tinua et vria eruda talia apata sut mortalia. tn n obet pont pura marurativa qm apa ibi e cu vlcere: s3 cu muli sicis sic dicit Gal. 5° de ige° sanitatis. c. 6°. S3 qm e sine vlcere bn pnt: nisi q rde mehu qz siccu e: obet ec aliq sicca cu alijs mixta: qz igenu curadi sumit ex morbo et ex accitub° et ex pticula patiete. et vide Gal. ibi. ponit et silr 5° megrategni. ferruginē ferri trita minutissime et sterc° colubini cu aceto ad siccatoez putredis et saniet i vlcere ibi. Et si vis leuit opari i apate fro fiat eplastru d faria tritici oleo vio et melle. et inuctio fiat i circuitu cu butiro. S3 i apate calido accipe sumitates ramoꝝ iusqami et aliqd d radice lapatii acuti et inoluaf i stuppl canabinis i aq madefaci et decoctur sub cinerib°. et cu decocte fuerit terant cu ayugia porcina vel galline vl anferis vel anatis. et facta inuictione cu butiro et oleo supponaf. doloꝝ eiz mitiga. caloze extinguit. sanie generat: vt dixi i 2° li°.

De vlcerebus aurium.

Ulcera in auribus

fiat a ca exteriori vl interiori. et ab apati b° ruptis et debilitate virtutū imutative fit ibi sanies. et ab huore ibi delegato et putrefacto. Cura vlceꝝ recētū e cu reb° mediocris exiccatois et absterfiois: sic cu aq mellis aut sicut est vinu cu3 melle et acetū cu melle. aut oximel sqllitacū inie ctū cu pena āferis vl cu striga. et fiat abstersio cu bōbace vel lana iuoluta i terbetina vel i melle. vl cu carpia. i. rasura pāni eodē mō circa festucā vel iniectū. Et ad exiccādū sanie ponaf os alicui⁹ vilis psonē ad aure: vt rōe āhelit⁹ relaxct mear⁹ et saies digeraf et subtilief. dein fortif suggat. et istud idē v3 i aq igressa i aures. vel cu istro qd hnt pueri cu quo trabūt aquā ne fiat vacuū posito in aures pot sanies et aq exhi. dein capiat festuca et circumoluaf cotū in vna extremitate et in alia nō. s3 illa pōaf i aure. et ponaf cotū i circuitu et tūc ps remotio: accēdat. et tē ignis ascēdet versus aurē p mediū illi⁹ stramis. et penetrabit et de ficcabit aquā et saniem. et fiat sternutatioes fortes ponēdo pen. i i nasu et filia. 2^m gen° curatiois e exiccatio et solidatio cu illis q n sut nisi medio cris exiccatois sine mordicatōe multa: sic e oliba nū cu vio et melle paucō et mirrha et aloes dissoluta i vino. et alumē tritu3 vltia et tritoe cu aceto e vltimū. silr san. draconis cu olibāo et spuma maris cu vio et melle. Si at antiqū fuerit vlcus:

tūc oportet hēre fortioza abstergetia fm ordine3 tñ: vt paulatim veniam⁹ ad fortioza. p° cu3 vrina pueri cu melle. dein cu absinthio et vio et melle et modico falgēme. dein cu oximelle sqllitico et modico flor⁹ eris. vl cu vio decoctōis radicē spctarie cu melle. Itē fert succ⁹ solid⁹ nucis cu vino et melle. Et si sit fistula v3 sel tauri cu vrina pueri. vel flos eris cu succo porri. It i atiq° vlcere cari ce bulliat i lixiuio et aurib⁹ istillet. Itē ocula marina alba assec puluerizet misceat cu oximelle et colet et aurib⁹ istillet. dein solida fiat sic pri⁹ cu mirrha aloes et thure et balaufti. et ro. dein vngue tū exiptiacū sap. appoat qd v3 ad vlcera sordida et putrida et fetida vbiqz fuerit et ad fistlas. Mell dispnati. 3. iiii. aceti bōi. 3. iij. virib⁹ eris 3. j. qfice igne leui vsq3 dū mellis heat spissitudi nē et e absterfium sublime. Itē ad vlcera aurium affectio scorie ferri e spālsima. Accipe scoriam ferri et laua eā cu aceto forti postq triueris eā vehe mēt. dein exiccet cu latere calido. et sic vicissim vsq3 septies. dein teraf vsq3 fiat puluis subtilis et deco quat cu3 aceto vsq3 ad mellis spissitudinem. et distilletur i aurē vel itromittaf cu3 licinio.

De sanguine q fluit ab auribus.

Anguis fluit ab au

rib⁹ a pcussione vel casu. vel ab intra ra tione multitudis sanguis. vel rōe ei⁹ acumis vel crence. Si ab extra fiat flo⁹ diuertēs. dein striga tur cu3 succo plātāgis et virge pastor⁹ et sāguma ric. Si ab itra tunc p° fiat diuersio. dein mūdificatio ne i sanie quertaf dein restrictio. Diuersio fit p flo^m cefalice vel basilice si sanguis abūdet. dein mūdificatio fiat cu3 succo porri et vio albo. dein sicut pri⁹ succ⁹ plātāgis cu3 ros et sāguma ria iniiciat ad strigēduz vel aqua plātāgis vel lo tōis lapidē ematū vel galle sumach mastice thur ro. psidie balaufti. acacie vel mirtill. et san. draco nis añ. 3. j. puluerizctur et bulliat in aceto vel vio pōtico. et vna gutta aurib⁹ istillet. Tñ i acumie sanguis fiat mūdificatio purgādo corp⁹ cu3 cassia. prunis et c. Et si aquositas fluat nitram et armoniacuz bulliat in oleo scorpiōis et iniiciat. et ista sufficiant. Laus deo.

Tractat⁹ tertij libri erit de passiōib⁹ na si et nariuz et habet septē capla. 1^m e de fetore nariū et p qns de fetore oris. 2^m e de defectu odorat⁹ et oppilatōe nariuz. 3^m de fluxu sanguinis nariuz. 4^m de sternutatione. 5^m de coriza et reumate. 6^m de polipo et apatibus narium. 7^m de vlcerebus et vclneribus nasi et nariuz.

De fetore

De fetore narium & oris.

De fetore narium & oris

est corruptio accens in illis membris ex qua de-
stituitur humor in illis membris a regie nae. & sentit
odor malus apud eos & apud alios. & iudicant fere
omnia esse fetida propter putrefactionem in se. Pro quo
scient. quod nares habent duo foramina. & quolibet eorum ten-
dit versus iterum ad oris extremitatem super radicem lin-
gue per quam parte fit solita aeris attractio. & utrumque fo-
ramen tendit et superius ad os: quod assilae colatorio quod
est perforatum. & puniculus est cerebri a parte anteriori
ibi est perforatus versus colatoriam: ut expellat sua
superfluitas per illa & ut aer attrahatur per illa
ad contemperandum caliditatem arteriarum in mirin-
gis cerebri. & coram colatorio exeunt quasi duo ca-
pita mamillaria: & sunt spongiosa ut congregent & reti-
neant fumum deferentem odorem. & in additamentis istis est
iudicium de odorabili. Et sunt cartilagineae in naso ex-
teri ad tuitorem aliorum & observantem vaporum: & ut
ibi aer aliter & prope ante attrahatur ad cerebri: ne
subito veniens ledat. & si ibi lacerti mouentes & di-
latantes & strigentes propter attractorem & expulsionem.
Et superius in radice nasi sunt duo foramina versus la-
chrymalia oculorum. & id cum colirium potest in oculo alium
odor percipit in naso propter illam apturam ibi versus nasum.

Causa est fetoris in naribus & in anhelitu est
corruptio pectoris & plimonis. & cor-
ruptio denticulorum & gignuorum. & ulcera narium. & polipus
& yuca. & oppila in caruncula narium. & propter mala pro-
prietate in additamentis & colatoris & cerebri. & propter reuera putri-
dum. & propter humorem salso. & propter malitiam stochi & idigone.

Signa Si est a pectore sputum est gros-
sum & globosum aut saniosum: ut
propter in pectore & episcis. Et si est a stomacho fetor appet-
magis ante cibum quam post. Et si est a gignis aut denticu-
lorum: hoc scilicet ponendo digitum in ore & fricando eos: &
tunc odorare digitum. Et si est a cerebro aut addita-
mentis: hoc scilicet quod est continuum. & quod si impleat os aqua &
cum fetore sentiat: tunc a cerebro aut additamentis venit.

Prognostica Quae in se acuta nullo
partem odorabili videtur
patientem quod sentiat odorem fetidum corruptum ad mo-
dum piscium corruptorum: signum est mortale. Nam
odores fetidi signum chimus corruptum & putridum.
& acuti signum acutus chimus. & boni signum lauda-
bile. dicit Haly: in parte tegni quod modo 174 in quod me.
illi: Secundum tactum vero quod inaequalitas quod deest. Item fe-
tor oris & nasi est vilis & contagiosus: & facit homines
odiosus alij & est turpe medico.

Cura Cura in causa mali requiritur eorum cum 3
rapigra & cum catholicon. Sed si causa sit
calida tunc flos valet nisi colera nimis abundaret.
tunc eis bonus est dare pillas cochlias vel cassias.

vel mirabol. citrinos. Si propter vulnera patebit cu-
ra inferi. Si fuerit a pectore: tunc debet mundificatio
aromatica: sicut decoctio isopi ro. viol. sat. regie &
filia. Si a stomacho: tunc digere propter quod fortitudo stomachi cum
cibi bonis non corruptis. & cum moderata cibi & potus
& cum pluvie gar. & nucis muscate & calami aroma-
tici. Si fiat a cerebro vel a colatorio vel a naribus
tunc oportet frequenter dare fortitudo cap: sicut pluvie cum mu-
sco & diathos cum musco. deum lauent os & nares
cum vino odorifero frequenter in quo coquitur cinamo-
mum spica mirrha rose calamus aromaticus cypus. s.
cortex citri lignum gal. solium & folia lauri & filia.
Item fiat ablutio talis ex parte acetum vino aqua & melle
& ad os & ad nares & in fetore oris & nasi. deum fiat
tota die iterum ad pedum. 3. iij. calami aromatici
mirrhe gar. an. 3. ij. & fac tectas in vino bono. Item vri-
na asinorum est ex melioribus lauacris & infusioibus ad
fetorem narium. Item exsufflatio in naribus fiat de pluvie
calameti aut lignum. aut foliorum lauri aut fructus
iuniperi cum modico salgemme. & cum alijs aromatibus
est v3. Deum fiat masticatio & coestio frequenter ipsi
apij ad fetorem oris. & est opimum s3 Rasiz 9. Al-
mas. Deum os & dentes fricentur cum pluvie thuris. &
idem pluvie suffletur in naribus. Item fac granum musci
abre vel caphor. Item. X. pipis zedoarie nucis musci.
an. 3. j. salgemme. 3. 5. fiat pluvie qui dum in ore retet-
tus & propter transglutitur est optimus. Item si mulier vel vir
patet de flos lauri vel gar. & patet de musco sub lingua
teneat nunquam ei anhelitum sentiet grauis. vel si habeat in
caput suo vel retro aurem. Item portet mirrha
sub lingua ieiunus. Item maci sub lingua reteta & pa-
rum masticata oem fetorem tollit. Item granum furni
masticatum tollit odorem vini. Item fac acetum. Item de
fac odoramentum sicut est pomum abre de laudao mato-
rana se. basilicoidis storace calamita nucemuscata
gar. cortice citri floribus comomille floribus regie
partem quod pro se curat fetorem talis cum calam aromatico
musco ambra balsamita floribus albe spine & ros
& folijs lauri et oleo nardino vel laurino. et est
optimus omnem fetorem pallias. Item colligatur
in estate flores albe spine & flores regine prati et
cum laudano fiat optimus odoramentum contra oem
fetorem in causa frigida vel patet calida. Sed in causa calida
de ros nenufere & laudao fiat odoramentum. & ista
sufficiat. & veter teneat laxus in oibus istis.

De defectu odoratus.

Documenta odora

Documenta odora sunt diminutio eius aut privatio aut
permutatio aut medicositas quando. s. credit se sen-
tire aliquid quod non invenit in aliquo sensibili pre-
senti iuxta odorates. unde odorabile aut sentitur
debile aut uullo modo sentit. aut sentit in con-
trariis huius quod raro comprehendit.

Causa Causa est exterior aut interior. Exterior causa est percussio in vijs odoratis et in colatorio. Interior est malitia propria sicut copiositas aut malitia morbi opposita: sicut apertis et cancri et oppilatio in vijs vel in emunctorijs. Malitia propria est cum materia et sine materia. Signa copiositas sunt manifesta per puncturas et oppositas eas. Signa propria male habent per puncturas alioquin. Prognostica noemintu natuu aut croicu e icurabile.

Cura Cura male propria cale est cum lauacris ex rosas et coriandro et cum suctoibus per nares ex oleo ro. et modico aceti. et aliquando misceat casora et aqua decoctionis mente humide aut sicce aut vaporatio aceti est vltia. Cura male propria frigida est cum lauacris et decoctionibus que sunt sicut spica et calam aromatico calametu et salsuc et filia. et cum vinctoibus et suctoibus que sunt a naribus ex oleo costio et rutaceo et oleo de nerid. i. cum oleo nardio vel de nucemuscata cum castoreo. euforbio et musco. Si aut mala propria fuerit cum materia aut cum ventositate grossa aut oppilatio: tunc cura est duplex. vltia et particularis. per que dicitur pericit cum cione mae et iteratio de ei si o. et pericit cum decoctionibus et lauacris et ichnatode capiti sup vaporis camille salsuci calameti spice et filii. deim cum gargarismatibus de his que munitificat cap. s. cum ruta isopo decocti in aceto scallitico et frequenter masticeo zedoaria. deim cum caputpurgijs et suctoibus per nares cum castoreo et sellibus aialium et nigella cum reb odorabilibus sicut est serapinun et castoreo. mirrha pip musc mixt cum oleo nardino et camomillino et filibus. Item assiduatio odoris rute est expta in hoc. c. sicut caputpurgia ex ea et ex nigella trita triturata vltia: que sunt per infusa in aceto et mixta cum oleo atiquo et suctio cum naribus. Item vria hois infusa per nares est mirabilis et caputpurgia et sternutatoria ex euforo et pena iticta in aceto et deim iposita itra nares. Cum ergo caputpurgia et suctioes generent ardore et combustionem in naribus: tunc succurrat cum oleo ro. et cum lauacris ex aqua cala et aqua sulfuris et aqua ro. et fiat illa que dicta fuerunt: huiusmodi c. de cura lepre de oppilatio nariu de quo dictu est superius per li et similiter. De fluxu sanguinis nariu modo nihil dicam. laus deo.

De sternutatione.

Sternutatio est motus foris cerebri per expulsioes nocivorum et est motus nae non morbi sicut Gal. 5. de mor. et Gal. 7. affo. 2. me. 5. dicit sic. Hipp. sonitus sternutationis dicitur esse multitudo aeris exeunt subito per nares.

Causa Causa est duplex. interior aut exterior. Exterior sicut radii solis cum penetrat per caruculas nariu. aut pena itincta in aceto infusa ibidem. aut puluis pipis. aut euforbij. aut consilijs

morlicis et pungens: sicut venter acutus et fumus et appropriatio ad iunecula et hesita et desiderium coitus et frigus extrinsecum. et odorabilia sicut rosa odorata gnatur sternutationes calefacit. et folia mirri cum aceto et succo foliorum vitis et salicis et agresta et casora et opuntia odorata et infusata. et nenusar odoratum et solatru et vapor aceti et celido agrestis. Et infrigidat sternutationes stimulatia sunt euforo: elebor. Adisi pipella aialium castoreu panis porcu. zinz. piteru maiorana auricula mirri nigella infusa in aceto pulpa cologanti sal spēs oppoponacu saporu aloesinap ruta siluris galliamuscata et musc et odor albe spine. et gallia est de oppositis istud facientibus.

Causa itrisce sunt humor aut vapor aut ventositas aut aliqua res aggrauans virtutem aialis. virtus aut aialis sensibilis fetens nocumetum suscitatur nales expulsivaz que sic stimulat mouet cum magno impetu ad expellendum nocivum. et permiscens cum aere expellit ad exteriora et sonat. que per locum angustum transit sicut ondit Gal. 5. affo. 2. m. 5. Signa sunt manifesta per idem per.

Prognostica Prognosticatio est per sternuta in quibusdam vtilis est in quibusdam nociva. Vtilis post maturatores corize et post digonem sode et frenesis et litargie et subeth et epilepsie et apoplepsie et scothomie et egritudinum nervorum et corruptiois memorie. et faciliat primum et expellit secundum. i. vt dicitur 5. per affo. 2. me. 34. et 48. Nociva est sternutatio in primo catarrhi difficilis et in egritudinibus catarralibus pectoris et pulmonis et faucium et costarum ante digonem sode plenitudine. et omnium morborum predictorum ante digonem et ante corporis mundificationem coez. Item datus medicis ad sternutandum. si non sternutet mortalis est et signum moris sepe et casus virtutis. Item 2. pno. can. 49. in can. illo. Si in pulmone coherens dicitur sic. Sternutatio cum reumate in oi egritudine pulmone et coste malum est: siue illa sternutatio precedat sine coequis sit egritudini malum est. Sed sternutatio in oi egritudine acuta sine reumate bonum est: et maxie post digonem et per primo. huiusmodi quoniam per se venit nisi a causa extrinseca. De sternutatione vide 3. can. fen 5. tractatu 2. et per de hystorij aialium. c. 7. et 31. problematu.

Cura Cura sternutationis fit cum retinendis et cum accitibus aie: sicut est gaudium ira sollicitudo cogitatio magna et fricationes aurium et extremitatum et torsio nasi. et fricationes gignaz et palati et lingue et oclorum valent optie. Item succo ozimi iniecitur naribus aufert sternutationes appetate. Postea veniendum est ad causas in particulari si contingat per irritationes scilicet a calore sol aut ab austro: tunc oleum ro. aut de salice et nenusare odorata et efusa in abas auriculas et super caput. et sorbitio aqua frigida et suggere ea naribus et lauac facit cum ipsa sedat sternutationes. Si vero contingat per irritationem

icitatōe a frigore et borea: tūc curat per cōtraria istoz. Olea ergo cala sine mordicatōe ifundatur sup caput. et i abab^o auriculis et narib^o sorbeat aq̄ cala. et fiat balneatio in ea et odoret camomilla. et ponat redolētia et galliamuscata et spica mirrha abra et lignūal. et odor spōgie maris optim^o ē. et odor thuris et storacis calamite et solioz lauri. deñ fiat euaporatoria. Si cā fuerit frida somē ref caput corpe mūdificato cū aqua decoctōis camomille melliloti anthos anisi maratri spicinar di maiorae betonice. et nares iungant cū oleo de cāomilla et cū oleo laurino. In cā cala fiat talia cū fridis sic cū oleo ro. nenufarino viol. et cū istl tēpa et nares iungant. Et si fuerit ex reūate calo suffūiget cap cū ros et sadalis et aq̄ et aceto. Et si fuerit ex reūate frō tūc suffūiget cū abra et laudano et olibano. Et nota q̄ i oi reūate plus valet odorantia q̄ suffūgatōes et fomētatōes. Dia cibaria dent actu calida. et fiat sōnus pfundus. ligent extremitates dolorose et fortiter. Capitūlū 5^m d coriza et reumate d quo dictū ē supra 2° li. et iō ad locū illū recurrat.

De polipo.

Polipus ē ex crescētia carnis ifra nares pēdēs ibi obturās nares. et ē q̄si enormis ifra eas. Et dicitur polip^o q̄si plen^o pedib^o. q̄ multos ramos h̄z et radices multas quib^o adheret narib^o ac si pedib^o et vngul^o ibi ifigere. Apta i narib^o fit aliq̄n de reūate dscēdēte. aliq̄n d sāguie exēte p nares. et ibidē reliq̄as dimitte sic fit polip^o. Signa sē māifesta.

Prognosticatio ē q̄ apta nariū frequē terminat i guttā rosacā. aliquādo i noli me tāgere et aliq̄n i lepra. et iō o3 curā festinare.

Cura Cura apostematis ē per cūonē per flobotomiā et farmaciā et clisteria. put nā requirit. deñ in prin^o ponat repcussiva in fra nares: sicut oleū ro. mirrinuz et aq̄ ro. et hoc i cā cala. deñ vtēduz ē oleo cōi quassato cūz mucilage se. lim aut fenugreci aut oleo ro. cūz lacte recēter mulso. vltio apponat diaqlon dissolutuz i oleo aut mucilago radiē lilij cocta cum lacte et trita cūz adipe galline aut pdic. Et adeps gallie trita cūz oleo de amigd. dulc. et cera q̄fert optie. Silr mucilages lilij et fenugreci mixte cū oleo.

Deñ i apatib^o sanguineis accipe farinā ordeii ro. añ. 3. s. cāfore. 3. s. tere et q̄fice cūz aq̄ ro. vel cū succo granatoz acetosoz vnge itus et ex q̄ pbatuz ē. It accipe succi solatri et succi granatoz acetosoz aq̄ ro. añ. ptes eq̄les olei ro. ptl. ij. quassent cūz mōico cāfore et vnge itus et ex. Sed si apta sit colicū: tunc accipe mucilages pfilij aut citomoz aut albumē oui et q̄llatuz cum oleo ro.

aut violato et ifrigidē et vtere bonuz ē et exptuz. ista omia valēt in oi apate calo vbicunq̄ fuerit.

Sz si apta fuerit friduz i narib^o qd raro ē: tunc de mucilage radiē lilij et fenugreci et oleo ro. fiat iunctio et curabit. Cura polipi nigri nō ē curabilis. et polipi mollis putridi ē rara. sz polipi elōgati pēdētis exēti radice gracile n̄ nimis pfundā ē cura possibilis cū icisiōe cūz ferro. s. cū forficib^o: ipso apphēso pri^o cūz tenaculis. deide post icisiōē cauterizet cū ferro ignito vel cū medicamie acuto. et hoc fiat post corpis mūdificatōe3 p̄ies iteratā et post flo^m. et aliq̄n i fluxu reumatis o3 cauterizare i q̄missura añriori: vt deñ fuit 2° hui^o. c. de reumate. Si at icisiō nō fuerit facilis: tunc cū pilo caude eq̄ circūligādo et retorquēdo. et cūz acu plūbea iponēdo exēti polip^o. deñ cauterizet sicut pri^o cū forficib^o ignitis vel cū calce viua vel cūz arsenico vl cūz olibāo ignito vel cūz alijs q̄bustis calis. Abiecta carne polipi tūc iungat loc^o cū vngūeto viridi et cūz vngūeto de cerusa. Sz si polip^o fuerit cācrofus: tūc vngūētū viride ē bo^m. R. d. R. viridis eris 3. s. et dialtec. 3. ij. vel radiē spētarie misceat cūz granato s̄m totum q̄trito et q̄tuso et circūquaq̄ iungat et lana itingat ibi et narib^o iponatur. imo granata q̄tusa et q̄trita et succ^o cū cortice sūt optie operatōis i cācrolo loco vbicunq̄ fuerit. Itē. R. calcis nō extincte ptes. ij. floz. eris ptl. j. gallaruz balaustr. añ. part. 5. distēperētur cum aceto forti et cūz lignio: et vtere et est expertuz.

De vlcerib^o et vulneribus nasi.

Lcera et vulnera i narib^o qdā sūt māifesta exteri^o et qdāz occulta iteri^o. Que at māifesta sūt aliq̄ sūt hūida et lenia. aliq̄ sūt sicca sic cruste. Sicca curant cū medicis mediocris exiccatois. qz sicca fictis: hūmida hūidis curant s̄z Sal. 3° d igemio sanitat. et i pposito valet vngūētū de cerusa cū oleo ro. dissoluto cū mastice et puluere ro. Si at fuerit vnera hūida curat cū medicis mioris exiccationis sic oleo ro. et adipe gallie et cera sil dissolutis. Occulta at vnera iteri^o latētia praua sūt. et prauiora q̄ sūt i carūcul et vētricul et m̄x capita māmiliaria. Et occultoz qdā sūt recētia i qb^o nō p̄terit multū tps. Quedā sūt atiq̄ cronica. Recētū duo s̄ gnā curōis. p^m qdē ē mūdificatio. et pficit cū medicis lauatis debil absterfōis: sic aq̄ mell et filia. 2^m vō ē q̄solida^o et sigillatio. et pficit cū medicis obil exiccatois: sic cū vngūeto de cerusa q̄fortato cū modico mirrhe et olibāi et sandra. cui^o r̄cepta hec ē. R. ceruse merdasēgi. i. litargirij añ. 3. vj. plūbi vsti scorie argēti añ. 3. iij. mastice olibāi añ. 3. ij. s. olei ro. et aceti albi qd suffic.

terant i mortario. 7 ponat pri^o oleū deīn acetūz
an̄ paz ifunde ita q sine itermiffiōe teratur nūc
hoc nūc illud ifūdēdo donec ifpiffet. Et fi fit ibi
cola aduſta adde argēti vini. 3. v. Et fi fit ibi ali
qd pntidū pone. 3. ij. 3. iniar. i. viridis eris. 7 loco
iſtū pōat vnguētū albū Raf. Cronica aut 7
putrida vulnera triplici genere curatiōis egent.
p^m ē mūdificatio eoz cū eo qd ē mediocriſ ab
ſterſiōis: ſicut ē vinū 7 mel. 7 apud mltitudinez
putredis miſceat floz eris vel vnguētū egiptia
cū ipſius Adef. qd ē. R. floz eris auſ. v. mellis
auſ. 8. aceti forū auſ. 7. coquant ſup ignē donec
ifpiffent. 7 olibani auſ. ij. 5. adde. 7 v3 ad vulne
ra atiq 7 ad fiſtulas. abſtergit enīz 7 mūdificat a
carne mortua 7 putredie. Et aure^o idē ē qd ſoli
dus. Si ſolidū qris tres. 3. dimidiab. 7 ē. 3. j. 5. 7
tūc leuiter appet qd q̄tinēt aurei multi v3 pauci.
Itē vrina infantū ē mūdificatiū bonūz. 7 ſup^o
digi multa de vlcērib^o aurū. S3 vulnera aurū
idigēt ſicciori 7 acutiori medicamine q̄ vulnera
nariū. 2^m vero ē icarnatio vulneris cui3 eis q̄
ſūt ſicut vnguētūz tetraſarmacū qd ē tale. R. li
targirij triti ſubtilr p se p̄l. j. 7 funde ſup ipſum
nūc ol. n̄ nūc acetū. 7 terat 7 adequet pprie. 7 ad
miſtreſ qz icarnat 7 ſolidat. vel ſic. R. litargirij
p̄l. j. aceti t̄ndez. olei antiq p̄l. ij. coquat 7 cū ſa
cilitate quouſqz ifpiffet 7 vtere. opat. a. ſicut p^m.
vel cū vnguēto de ceruſa fiat incarnatio. 7 ſi vis
aliqd corrodere adde modicum de coleotar. i. de
atramēto citriū vel de auripigmēto citriū. 3^m
ē ſolidatio vulnez 7 ſigillatio eoz faciēdo cu
tez 7 p̄ficiē cū medicis nō mlte exiccatiōis ſicut ē
marā. i. medicamē de mirrha ſfectūz cū olibano
ſarcocolla mirrha. Et qn̄ timem^o de futura pu
tredie: tē adde aln̄ de aristo. ro. 7 modicū de col
cotar. Et ſi vulneratio fuerit itra nares verſus
colatorū 7 palatū: tūc ponat filū p̄fide iternis
quouſqz ſanguiet 7 tūc exhaſ. 7 vnge cū medicaie
p̄dcō 7 reponē. Vel fiat vnguētū de floze eris
puluerizato ſubtilr. R. cere. 3. iij. olei atiq. 3. vj.
flozis eris puluerizati ſubtilr. 3. ij. fiat vnguētūz.
7 vtere cū licinio vel cū tēta qd idē ē. Vel de ce
ruſa 7 litargirio 7 plūbo vſto triti 7 ablut^o fre
quēter cū vino 7 oleo mirtino diu terēdo i mor
tario nūc ifūdēdo oleū nūc vi^m donec ifpiffet. ē
ei3 exptū i vulnere ſanoſo. 7 illa q̄ dixi. c. d. vlcē
rib^o aurū valēt hic. 7 iſta ē hic deā valēt i oi vul
nere 7 vlcere ſordido. 7 iō multa hic poſui vt ad
iſtū locū fiat recurſus i cura fiſtule 7 vlcērib^o ſordi
doz. Itē fiat lotio frequēter i talib^o d̄ vino d̄co
ctionis plātagi roſaz abſſ. mirrhe tanacetū cētan
ree 7 p̄ſidiāz 7 balauſt. 7 ambroſie 7 celidonie 7
mellis. 7 valz i fiſtulis 7 cancro 7 vlcērib^o pu
tridis 7 ſanoſis rē.

Quartus tractat^o tertij libri erit de paſſioni
bus oris 7 lingue 7 labioz.
p^o d̄ fiſſura labioz 7 excoziatōe oris 7 vlcēratōe
gingiuaz 7 lingue.
2° de dolore dentūz.
3° de cōmotione dentūz.
4° de corruptōe coloris eozum.
5° de corroſiōe 7 p̄foratōe eoz 7 vermibus eoz.
6° de ſtupore 7 cōgellatione eozum.
7° de eradiciōe eoz. ſ. dētū cū ferro 7 ſine fer
ro. 7 de eoz gnatione 7 regnatione.
8° de gūedie 7 paleſi lingue 7 ipedimēto loq̄ndi.
9° de ſpaſmo lingue.
10° de ſaliua mltā 7 multa hūiditate lingue.
11° de cācro i ore 7 gignis 7 labijs 7 facie. 7 per
q̄ns de noli me tāgere q se tenet in facie.
12° d̄ mollificatiōe 7 tūore gignaz 7 eaz ſanguieita
te 7 ſilib^o. De fiſſura labioz.

Fiſſura labioz

q̄nqz fit i labio ſupiori cui3 cōitate na
riūz. 7 fit poſt corizā ſolētē fluere ad illas partes
q̄s naſus tāgit 7 labium veſtigijs rubedis: q̄nqz
aſpitate q̄nqz puſtulis 7 cruſtis puis. Et aln̄ eſt
fiſſura i labio iſeriori pp calorē adurētē 7 pp ſu
mū aſcēdentē a ſto^o ad os excoziatē illas partes.
Et aliq̄n a cibo nimis calo. 7 aliq̄n a borea 7 vē
to ſorti. cuius ſigna ſūt manifeſta.

Prognostica Fiſſura labioz 7
puſtulatione poſt ſigna
digestionis in ſe. colerica eſt ſignūz criſis: an̄ eſt
malū. difficile curat^o propter motūz labioz 7 hu
meccationē cū cibo 7 potu. ſilr de facili in corpe
diſpoſito negligētē quert^o i noli me tāgere.

Cura Cura requirit tres res. p^o ē mūdifi
care corp^o ab hūore ſupabūdāte. ſ.
cū medicā purgāte colāz aduſtā cū ſene 7 caſſia
7 ſero. 2° ē diuertere māz cū flo^o ſi peccatū ē i ſā
guine. aut cū v̄toſis vel cū ſcarificatiōe i occipi
tio 7 i collo. aut cū canterio i q̄miſſura an̄riori ſi
oporteat. 3^m ē eq̄tio loci 7 correctio nocumētōz
q̄ i locis ipſis accidūt cū iā dictis. c. de vlcere na
riū. Et ſi fiat i labio aliquo abſqz cōitate aliaz
ptiū: fiſſura talis curat^o cum vnguēto de ceruſa
aut oleo ro. Et ſi fit fiſſura ſ3 trāſuerſū: tūc cū
pulvere cinamōi 7 gallaz curari debet. 7 aln̄ d̄z
canterizari cū iſtū aureo ſubtili ignito. deīn cū
vnguēto de ceruſa vel cū vnguēto Raf albo. v3
cū armoniaco diſſoluto i oleo ro. Itē ad fiſſu
rā labioz accipe ſurfur 7 piloz caude equi ptes
eq̄les q̄bure ſup laiaz ferreā. 7 miſce cinerē eozū
cū melle. 7 vnge locū mane 7 ſero quouſqz ſane
tur. 7 iſtū ē medicamē d̄mocriti. Itē d̄ terbētina
maſſice 7 iſopo hūida 7 melle fiat cerotū opū^m.
Itēz

Itē mastix mollificata cū albūie ouī crudi ap-
posita sanat scissuras labioꝝ. Itē galle pulueri-
zate mixte cū melle sunt optie. Itē si sit ardoꝝ ⁊
viceratio ⁊ abustio labioꝝ tūc. ℞. litargirij ce-
ruse fricatōis plūbi olei iusqami vel olei ro. añ.
tere ⁊ fiat iunctio. Itē de cerusa gallis capiat ps
vna: d̄ amido dragāto ps. 5. ⁊ fice cū adipe gallie
aut anatī ⁊ vtere. Itē d̄ cera citria ⁊ mucilage
se. citonioꝝ ⁊ oleo ro. fiat vnguētū opti^m p̄ exco-
riatōib⁹ calis. Si sit ibi cū friditate: tē de mucī
lagine se. lini ⁊ fenugreci ⁊ cera fiat sicut prius.

Itē p̄ excoꝝiatōez oris ⁊ lingue ⁊ giginaz dixi
i p^o li. s̄ adhuc accipiat dragātū ponat i aq̄ ro. ⁊
fiat mucilago ⁊ illinat loc⁹. v̄l d̄ psilio fiat eodē
mō. Itē p̄ excoꝝiatōez oris cinoglosa. i. lingua
canis sanat i breui. s̄ p̄ pustulas i ore valz lotio
facta d̄ v̄bena i aq̄ v̄l vino. Itē p̄ pustul⁹ ⁊ scissu-
ris labioꝝ v̄z oleuz de amigd. dulc. ⁊ tritis ⁊ li-
quore exp̄sso. vel si masticeat ⁊ suggatur sicut sa-
tis exp̄tus suz i meipso frequē qñ p̄tra vētū vel
in sole calo eq̄tani. Vel pellicula ouī duri sup-
posita vel cortex vel pellis crassule maioꝝ. ⁊ non
cadet donec cadat egritudo. Tñ si scissura sit
antiq̄ta vix curat. ⁊ vidi vñū q non potuit diu
curari. tādē vñ⁹ apposuit realgar exp̄ssum cū al-
būie ouī. put d̄cet. ⁊ tñ: posuit sup pelliculā vñā
⁊ supposuit labio ⁊ iacuit ibi p. 7. dies. ⁊ tñc ipse
cū p̄na eleuauit pelliculā ⁊ subito extraxit. ⁊ se-
quebat vermis magn⁹ ⁊ totū corruptū qd̄ fuit i
labio ⁊ tūc appuit caro sana. ⁊ cū emplō ianuefi
curat⁹ fuit statiz. tñ i p̄zin⁹ supposuit foliuz plan-
taginis p̄pter arsurā ⁊ curatus fuit.

De dolore dentiuꝝ.

Dentes creati sunt

pp̄ tria iuuamēta. p^m ē pp̄ cibi deci-
sionē ad p̄parā. sto^o. 2^m ē pp̄ vocū
et l̄raz formatōez. 3^m pp̄ arma i quibusdā aiali-
bus sicut i apris. Dētiuz tres sūt spēs añrio-
res q vocant̄ icisui. canini qui d̄nr̄ concussiu. ⁊
molares q d̄nr̄ 2minutiu. san ptes minutas ci-
bū 2minuētes vt facilius digerat. et ē illud vna
digō. ⁊ iō frumētū masticatū maturat: frumētū
coctū nō. Et s̄ d̄tes vt cōiter. 32. vt p̄z p̄ hos v̄.
Bis duo scindētes supra: sub bis duo dētes.

Bis duo canini sunt: molaresq̄z viginti.
Ex oi parte. 5. vñ supra sunt duo dētes q vocā-
tur duales ⁊ corindēt duo oppositi inferius. Et
ex vtraq̄z pte sunt duo q vocātur quadrupli: ⁊
sunt oēs isti icisui. S̄ illi q nō h̄nt nisi. 28. den-
tes nō h̄nt nisi q̄tuor molares ex omī pte: ita q
sunt i toto. 16. Dens qlibet h̄z vñā radicē ex-
ceptis molarib⁹ qui inferius h̄nt duo vel tria ca-
pita vel radices. s̄z supiores h̄bēt tres vel qua-

tuor: p̄pter dēpendentiā ⁊ grauitatē eoz. Den-
tes isti cū ligatiōe sui cū osse mādibule cooperiū-
tur giguia: ⁊ eoz radices cooperiunt quibusdāz
additamētis carneis: ⁊ venit eis ex cerebro ner-
uus dans sensuz: tñ nullū osiuz sentit nisi den-
tes. ⁊ hoc ē v̄ez accipiēdo dētes p̄ composito ex
osse ⁊ ligamēto ⁊ neruo ⁊ pellicula tegēte. alr. n.
non eēt veruz. Et dētes patiūtur oia gnā mor-
boꝝ. qz qd̄ nutrit ⁊ extendit nāliter: pōt distēdi
⁊ infici nāliter ex supfluo nutrimēto s̄z Amē. in
3° cañ. sen 7°. c. de dentibus.

Cause Cā ergo doloris dentiuꝝ ē mul-
tiplex. exterior ⁊ iterior. Exterior ē
sicut casus ⁊ p̄cussio calitas nimia ⁊ frigiditas
nimia. ⁊ cūz aliquis comedit cibaria multū cali-
da ⁊ statiz post potat potū nimis fridū friditate
actuali. aut si frāgit cū dētib⁹ res d̄ difficili frā-
gibiles. aut si comederit res duras ⁊ sectas cūz
melle: sic ē ziziberatū. aut si nim⁹ curiose fricau-
erit dētes cū re acuta remolliēte carnē radice: aut
faciēte sāguinē fluere. aut si fuerit negligēs i mū-
dificādo eos. tunc. n. liositates ⁊ supfluitates col-
ligūt ibi q̄ s̄ postea cā nocumēti. ⁊ si cōederit cū
vna pte ⁊ n̄ cū alia: i pte i q̄ nō cōedit plā supflua
aggregant. aut si v̄tāf̄ abis de quoz p̄prietate ē
corūpe dētes: sicut sūt acetosa ⁊ porri ⁊ lac ⁊ pi-
scēs pui siue recentes siue falsi ⁊ filia. Anterior
cā aut ē a cerebro aut giginis ⁊ neruis deueniēti-
b⁹ ad dētes. aut a sto^o: qz ab eo ascēdūt vapores
corrupti q veniētēs ad dētes cānt ibi vermes ⁊
corrosiōes cācrū fistulā apā ⁊ ifectōes colorē co-
ruz ⁊ dolorē. Vomit⁹ s̄l̄r est cā istoz: potissime
si fuerit acetosus fumosus acut⁹ aut putrid⁹ aut
corrupt⁹. ⁊ idigō ⁊ eructuatiōes fetide idē faciūt.

Signa Signa cāz extrisecaz h̄ntur p̄
indicia patiētis vel assistētium.

Signa cāz intrisecaz variant p̄ variationez
cāz. Si a capite hoc scit per grauedinez ⁊ dolo-
rē capitis. ⁊ per reuma: quoniā frequēter accidit
ex illo ⁊ qz q̄tinu⁹ ē. Et si ex dētib⁹ aut giginis:
manifeste appet. ⁊ si nō discernat ex q^o dēte ē: ici-
piat p^o a masticatōe vni⁹: deñ cū alio. ⁊ cū vene-
ris ad illum ē dolor māifeste i illo. Et si fuerit a
neruis discernit qz i alijs nihil appz. Et si fuerit
a sto^o discernit p̄ dolorē ⁊ grauedinē stōachi. ⁊
plus gnatur añ p̄adiū q̄ cito post: nisi comestio
fuerit iordiata ⁊ rez malaz corruptarū. Et si sā-
guis ē i cā discernit p̄ calorē ⁊ ruborē ⁊ tumorez
giginaz. Et si colā: tūc ē punctura ⁊ mordica-
tio: ⁊ p̄plo ⁊ etas ⁊ t̄ps ⁊ regimē q̄cordant. Et si
flegma: tūc ē albedo loci ⁊ dolor r̄cissus. ⁊ ē mul-
titudō sputi cū reumate. Et si mlia: tūc adest li-
uor ⁊ durities i giginis. ⁊ hora mlie pl⁹ affligit
scz ysus mediā noctē. Et si sit ex h̄miditate: h̄ p̄z

p salinā mltā ⁊ grauediēz. Et si ex siccitate adest ariditas ⁊ siccitas oris ⁊ dentium ⁊ tēpus ē siccum ⁊ diēta sicca ⁊ vigilia multa. Et si ex ventositate tūc ē pulsatio ⁊ mor⁹. Et si est a calis iuuat a frigidis ⁊ ledit a calis. ecōtra si sit de frigate. Et qñ ē a calore tūc ē dolor acutus pūgitū⁹ cū moriditate ⁊ siti ⁊ vigilijs. ⁊ ē d die plus vt cōit. Sed si sit de friditate: tūc ledit a fridibus ⁊ iuuat a calis moderato vsu. ⁊ qñ potat aliqd vel accipit rē liqdā nisi calefiat: v2 sibi q̄ penetret vsq; ad medullā ossis. ⁊ plus sit i nocte ⁊ horis fridibus ⁊ tpe frido. ⁊ sic d alijs q̄currētib⁹ ad frigiditē sic ē diēta frida: vt lacticia ⁊ pisces butirati ⁊ fruct⁹ ⁊ filia.

Prognostica Prognosticatio ē q̄ dolor dētūz p̄sternit virtutē ⁊ oēs opatōez rectā ipedit. s. studēdi ⁊ comedēdi ⁊ sōnū ipedit ⁊ c. est. n. sensibilitas nimia p̄colligatiā cū cerebro ⁊ p̄pinqtatē. Itē liuor viriditas nigredo i dētūz i sebub⁹ rōe se. pessimū ē. Itē lunositas i dēte cū se. lōgitudinē egri tudinis s̄gt. vt d2 4° pti^o affo. q̄mēto 53°. Et in se b̄tib⁹ q̄tinuis si fuerit dētes aridi vt lignū: mortale: nisi patiens teneret os apertū nimis ⁊ aer eēt siccus valde. ⁊ sunt duo versus de hoc.

Est limus dētis morbi lōgi recedentis.
Est vite signū dens siccus maxime dignū.
Ita q̄ li signū q̄struat cū li morbi lōgi: ⁊ li recedentis cū li vite. q̄ dens siccus vt lignū ē signū vite recedētis.

Cura Cura doloris dētūz hēt fieri s3 duas intētōes. quaz vna ē vltis. alia est particularis. Alia intētio ē tres res. p^o ē enō māe. 2° est diuersio. 3° ē phibitio fluxus illius. Et prima quidē res perficit cū enōne per flo^m ⁊ vētris solutōez. ⁊ illō tibi significabit cū cōitate capitis ⁊ cerebri ⁊ ptiuz eoz. vñ si dolor fuerit p̄pā qd ē in giguā: cui^o mā ē sanguis acut⁹ confert flo^o cefalice ⁊ scarificatio ⁊ incisio venarū q̄ sūt sub labijs ⁊ sub lingua. ⁊ hoc fiat gradatiz. ⁊ q̄ferūt sanguisuge apposite i radice dētūz ⁊ ventositates sub mēto cū icisiōe. Et si sine apate fuerit de q̄sili sanguie v3 flo^o ⁊ ventris solutio cum castia. ⁊ prunis ⁊ silib^o. Si at ex hūore frigidus fiat enō cū pillis cochijis ⁊ cū diacoloqntidos ⁊ ierapigra gali ⁊ cū diaturbit acuit^o cū agarico vel cartamo vel cū modico de pulpa cologntidō prepate cū mastice ⁊ c. 2° rez q̄plēt flo^o ⁊ vētositates i pte opposita ipn^o. ⁊ fricatōes extremitatū ⁊ q̄pressiōes dolorose ⁊ canteriū i guendeg. i. i cōmissura anriori. ⁊ ē locus i quo terminat lōgior digit⁹ man⁹ extremitate nariū superi⁹ applicata vel iferi⁹ si caput sit tenex. Itē i diamid. si terat alliu ⁊ ponat i radice palme man⁹ ex domesticā pte. ⁊ pprie ex pte que sequit̄ dolorez: se-

dat dolore dētis. expertū est. ⁊ idē fit si ponat supra pulsu3 brachij ex pte dolenti. Idē dicit p^o li bro passionarij. Idē pōit Alder. i practica sua. 3° rez q̄plēt admistratōes medicauz phibētū fluxū decliare ad dētes: sicut cū pillis sub lingua q̄s ponit Nichola^o ⁊ cū iā dicitur. c. de reumate i 2° hui^o. Particularis intētio diuidit̄ i curā verā ⁊ curā mēdosā. Vera cura h3 tres semitas. p^o ē vt i pn^o doloris admistrent̄ medicamina que cōfortāt dētes ⁊ repellāt reumatizatōez māe. In mā qdē cala sūt huiusmodi. retētio aq̄ fride i ore cū aceto ⁊ aq̄ ro. aut vicissitudo aut aliqua ifrigidatiā q̄ sūt ex succis: vt succ^o plātāgis ⁊ decoctio rosaz ⁊ mirtilloz cū mōico cāfore: q̄ cāfora optie strigit. ⁊ id v3 i cā cala ⁊ frida in pua q̄titate. s3 muscus ⁊ ambra alii dissoluūt plus q̄ q̄sumāt: ⁊ tūc odor eoz augmētāt reuma ⁊ dolorez nisi corpe p̄i mūdificato. ⁊ fir^o rosace^o ⁊ mirtin^o sūt valentes hic. ⁊ aliq̄ ponūt oleū ro. ⁊ oleū de salice. ⁊ debēt poni exteri^o vel iteri^o in ore si nō sit pa. delicat^o. Cū at incipit trāsire tps p̄cipij admistrant̄ ē oleū ro. cū decoctiōe vini ⁊ passulaz ⁊ fenugreci intus ⁊ ex. Altiō vero gradatim pueniēdū ē ad resoluē^o ⁊ maturatiā: sic ē mucilago se. citonioz ⁊ se. maluz ⁊ radix iusqami cōcta: q̄ folia ⁊ semē ei^o stupefaciūt. In cā vero frida dētūz i pn^o q̄ sūt sic oleū ro. cū mastice aut cū sumach. dētūz sero dēt oleū ro. cū isopo ⁊ thymo vel decoctio eoz tū cū oleo. vel organū p se aut succ^o porri p^o ei^o ebullitōez. 3° ⁊ vltio ad mistrent̄ ea q̄ sūt sic cologntida cū aceto aut staphisagria vel piretrū cū aceto. Cura aut mēdosa ē cura q̄ blādicō sedat dolorē vehemētā. ⁊ hoc qdē stupefaciēdo cū narcoticis. s3 illud nō fiat nisi i necessitate magna qñ pa. nō pōt aliquo mō dolore tollerare ⁊ tūc cūz cantela. Siat ergo sic. semē ⁊ fo^o iusqami cōqñt̄ i aq̄ ⁊ sum^o recipiatur p os tenēdo nares ne ibi itret fumus. vel de opio ⁊ oleo ro. simul mixtis fiat illinitio sup dētes. Idē facit decoctio radicē iusqami cū oleo ro. ⁊ aceto. similr piretrū ⁊ cāfora si applicent̄ super dētem sedat dolorē vehemētā. ⁊ ē d. exptis. R. iusqami albi opij storacis calaite galbani añ. 3. j. pipis assefetide añ. 3. 5. misce cūz agresta ⁊ limiat sup dētē dolētē. Vel accipe opij ⁊ castor. añ. p̄l eyles. ⁊ distillet̄ ex eis granū vñ v^o duo cū olo ro. i aurē sequētē dolore si vis. Itē succi hedere tresris ex pte dolorē i aure missi miraberis effectū i dolore dētis s3 Gal. li. p^o passionarij. Itēz succ^o calēdule ex pte opposita missus sedat dolore dētūz. Circa curā i spālī ē sic opādū. p^o euacuādū ē cū clisteri vel mē^o s3 exigētā hūoris. 2° faciēda sūt gargarismata de piretro staphisagria ⁊ masticatiōes d. eisdē. 3° fiat suffumigatiōes oris de semine

d' semie iusqami ⁊ se. porri ⁊ se. cepe. Itē d' iusqami
 mo ⁊ se. porri ⁊ thure simul vstis fiat suffragatio
 p' ebortū ita q' attigat dētē dolētē. ⁊ sūt v. d' hoc.
 Dētes sic sana porroz collige grana.
 Ne careas thure cuz iusquiamo simul vre.
 Semū p' ebortū fumū cape dēte remotū.
 idest p' ebortū remotū a dēte. 4° fiāt collutōes
 oris sic. Accipe spoliū serpētis coquat i aceto in
 cā cala. ⁊ i vino i cā frā. ⁊ colluat os cū isto aceto
 ⁊ spoliū sup locū ponat itus in ore ⁊ extra supra
 maxillā. Itē acetū coquat i pomo colloquitide
 scilz i testa ei' spacio longo ⁊ colluat os cū isto.
 Silr decoctio calamēti cū aceto aut vino ē inua-
 mēti sublimis. silr dico d' origano. S; si vis ma-
 turare tūc radix altee cocta i aq' vl' i oleo. Silr ca-
 momilla ⁊ mellilotū ⁊ fenugrecū eodē mō co-
 cta collutōe facta sedant ⁊ maturāt. Idē facit d'
 coctio zinzib. i aceto i cā cala. vel i vino i cā frā: vt
 ego exptus sū frequēter. Idē facit decoctio ra-
 dicis rasani ⁊ foliorū laureole. 5° oz applicare
 sup dentes ēplastrā ⁊ pulueres ⁊ vngūta. ēpla-
 strū fiat d' zinzib. solū i cā frā ⁊ d' sale tosto ⁊ de
 allijs zbusl ⁊ cepe asso. s; i cā cala d' portulaca ⁊
 radice iusqami cocta sub cinerib'. Silr pip posi-
 tū sup dētē resoluit dolorē fridū. silr galbanū cō-
 fert dolori dētis molaris ⁊ dēti coroso subito.
 Itē cipilius coct' i aceto sedat dolorē calidū. Itē
 rosas abs. thuris panē calidū simul cōtūde ⁊ cuz
 aceto vel vino tēpa ⁊ tepidū sup dētē dolētē po-
 ne ⁊ liberabit. Itē bacce hedere arbozee p'rite
 sup dētē pone ⁊ dolorē sedāt. Itē alumē adustū
 extinctū i aceto cū tāto sal' remouet dolorē den-
 tis. Itē radicē cinoglose vel ligue canis qd' idēz
 ē: cū butiro frigā loco dolēti suppōe. Itē pomū
 rubeū ⁊ caua ⁊ thure albo imple ⁊ coopi ⁊ sub pru-
 nis coq. dein cortice deposito pista ⁊ calidū loco
 dolēti ēplastrā. dolorēz. n. sedat ⁊ tumorē aufert
 mirifice. Itē grana hedere cū folijs suis coq'tur
 i vino ⁊ vinū i ore teneat ⁊ residuū ēplastrē ⁊ sa-
 nat. Itē radix hedere frestris coquat i vino ⁊ te-
 neat i ore ita calidū vt poterit pati ⁊ radix suppo-
 nat p' ⁊ statim cessabit dolor. Itē radix pedis co-
 lūbini idē facit. Itē alumē d' pluma vel piretrū
 sup dētē dolētē positū i cā frā slica ē p'cipuū. Itē
 R. pulueris pipis piretri añ. se. iusqami i duplo
 coquat i vino i sacco ⁊ sacculū calidū suppone
 dēti ⁊ extra si vis. Itē radix fragarie ⁊ folia ma-
 sticata a dēte dolēte statim dolorē tollūt. Idē fa-
 cit radix marrubij masticata. Idēz facit radix pē-
 tafilonis ⁊ decoctio eius i ore retēta. ⁊ radix celi-
 donie ē optima posita sup dētē dolētē. Idē facit
 mastix masticata ieiuno stōacho. Itē masticatio
 piretri idē facit postq' materia fluxa ē sed nō i p'ci-
 p'io. id' errāt mlti qui ponūt in p'cipio. Itē os

dactili incēsus sup dētē dolētē positū sedat do-
 lorē. Itē tāgatur cū dēte hoīs mortui ⁊ ēpicuz.
 Dein vngatur dētes cū medulla caballi ⁊ cer-
 tissime sanat. Itē cuz succo abs. inūgatur. Itēz
 spoliū serpētis cōbustū mixtū cuz oleo ad spissi-
 tudinē mellis linitū sup dētes optime ⁊ mirabi-
 lit' sedat dolorē. Postea pulueres supponant d'
 origano ⁊ nitro sup dētes ⁊ ginginas ⁊ mox tol-
 lit dolorē. It. R. stasifagrie pipis piretri febrifu-
 ge añ. fiat puluis qui ponat sup dentes ⁊ statim
 cessabit dolor. Itē succus millefolij potatus do-
 lorē statim tollit ⁊ radix eius masticata in ieiuno
 idē facit. Itēz hederā arbozee incide ⁊ i crastino
 inuenies ibi guttā exēntēz cū qua tāgatur dens
 ⁊ curat sine dubio. Idē facit de genestra viridi.
 6° fiāt euaporationes exterius d' malua altea
 aneto camomilla melliloto fenugreco semine li-
 ni se. canliū ⁊ folijs eius se. porri ireos ⁊ radice
 lilij isopo. ⁊ aliquādo fit ēplastrū d' istis exteri'.
 ⁊ aliquādo fumus recipitur per os tenendo na-
 res ne ibi igrediat. ⁊ lana succida itincta in deco-
 ctione istoz oīnz vel aliquoz super maxillā po-
 natur. ⁊ vngatur exterius cū oleo anetino ⁊ de
 lilio ⁊ de ruta. deinde fricetur dolētes cū radice
 ebuli ⁊ cū radice diptami. 7° fiant cauteria si
 oporteat ⁊ maxime quādo dens est corosus ⁊
 dolet. tūc. n. capiatur ferrū ignitū ⁊ inoluatur in
 pāno lineo intincto in succo solatri vel iusquia-
 mi vel ponat i cānula sambuci ⁊ tāgatur cuz pte
 āteriori dēs dolēs corosus ⁊ statim curat p' cer-
 to. 8° si nō pōt aliud fieri dēs extrahat sed nō
 in p'cipio. sed quomō hoc fiat dicit post. c. p'ri-
 mo de hoc. Adodo fiāt ēperica que aliquādo
 curat i p'cipio. Radix apij collo suspēsa dolo-
 rez dētis tollit. Idēz facit radix piloselle maio-
 ris ⁊ minoris ⁊ radix diptami. Itē scribe i maril-
 la patiētis ista nomina: In nomine patris ⁊ filij
 ⁊ spiritus sancti amen. ⁊. rex. ⁊. pax. ⁊. nax. ⁊. in
 xpō filio: ⁊ statim cessabit vt vidi frequēter. Itē
 quicūq' dixerit orationē i honore sancte apollo-
 nie virginis: die illo non habebit dolorē den-
 tis. Similiter dicitur de sancto nichasio marti-
 re. Itē caracteres fiant in p'gamco vel in tabulis
 ⁊ tangat infirmus digito dētes dolētes q'diu
 illud sit ⁊ curat. ⁊ sunt formate ad modū vnda-
 rurū aquarū trahendo lineā cōtinuāz non in re-
 ctum sed modo sursum modo deorsum sic facien-
 do tres tractus in nomine sancte trinitatis ⁊ sic
 frequenter. Item vermis multoz pedum qui
 cuz tangitur rotūdatur si pungatur cū acu: ⁊ cuz
 acu dens dolens tangatur dolor sedatur. Itēz
 fm aliquos rostruz pice collo portatus dolorēz
 dentiu ⁊ vūle ⁊ squinātie sanat. Itēz q'diu le-
 gatur euangeliz in missa quolibet die dū audit

homo missa signat dēte & caput signo sancte crucis & dicat pater noster & ave. p. aiabus patris & matris sancti philippi & hoc p. tunc. & p. seruat a dolore futuro & curat p. tē s. veridicos. Ad. ut nūq. doleat accipe radicē titimali. i. esule & d. coquat i. vino & cū illo vino colluat os bis v. l. ter in quolibet mēse & non dolebūt vel auferet dolorē. Itē limatura cornu cerui bullita i. aqua in olla terrea noua sepe ponat i. ore & nō dolebunt dētes. S. si dētes cito patiūtur a frigore folia saluie ponātur sup. eos & p. fortāt & dolorē sedāt. Idē facit ruta cocta i. vino quādo ē ibi ventositas. Ad. dodo canones sunt. p. p. seruādo dētes. caueat cibū cito corruptibilē vt lac pisces salitos & puos vomitū masticatiōez rei viscosae aut dure aut nimis frē assūptionē rei fride post rē multū calidā. mūdificēt dētes absq. multa p. seruatōne & absq. nocumēto carnis rubee que ē itra dētes. caueat porros quia nocent gingiuis & dentibus a sua p. p. rietate. colluat os ex vino decoctionis titimali: p. seruat enīz sanitatē dentiū & odorē facit bonū & p. hibet aduētūz doloris. fricētur dētes cūz folijs coruli. Item medicine tempate in actis dedinātes ad siccitatem conferunt denti- bus. caueant acetum nisi misceatur cum medici- nis dentiūz.

De cōmōtione dētiūz.

Dimotio dentiū

fit p. p. ter malaz p. p. lexiōne frigidā & hu- midaz remollientē. & p. p. ter malā p. p. lexiōnez ca- lidā rarefaciētē. & p. p. ter virtutis debilitatē si- cut i. senibus & cōualecētibus. & fit corrosio i. ra- dice dentis aut gingiuis. & fit p. p. ter humiditatē lubricantez effusaz ibibitā in neruo ligante den- tez. & aliquādo cūz cōitate cerebri sicut ē in causa reumatica & silibus. & contingit p. p. ter percussio- nez: casuz & p. p. ter fracturaz nucū & anellanarūz & eleuationez onerūz cum dentibus & similiūz.

Signa sūt manifesta. P. p. ronostricatio est q. in senibus si sit ex debilitate virtutis vix aut nunq. curatur. vel si radiūz frangatur ipsius dē- tis non curatur.

Cura Si sit a materia humida lubrican- te: & hoc cum cōitate cerebri est tres res. p. vt euacuetur materia. & si oporteat itere- tur frequēter cūz diaturbit & cartamo. 2. est vt fiat exicatio humiditatis mollificātio ligamen- ta dentiūz cūz mirrha & aceto decoctionis p. re- tri & cūz aceto squillitico & aceto decoctionis sta- sisagrie aut obloquintide & similiūz facientūz humiditatez fluere & cōsumentiūz & abstergētūz.

3. est administratio medicaminūz stringentiūz ligamenta dentiūz & gingiuarūz & abstergentiūz

hūiditates sicut p. p. rone masticatio masticis & col- lutio oris ex decoctione ipsius cūz rosis & balau- stijs & olibano: & ēplastrū de eisdē cūz laudano. vitet masticatiōez cūz dente cōmoto. & vitet lotio- nē. nec tāgatur cū manu nec cūz lingua. vtaf sor- bilibus. Deide si causa sit calida tunc materia purget cū catartico iperiali. & accipiātur galle & bulliāt in aceto forti vsq. ad aceti p. sumptionez & exicca totū acetū i. ipsis gall. deīn exicca eas in ymbra & tere subtilr & frica giginas & radices dē- tiū. deinde capiāt sumach & cuppule glandiūz & p. fidie & balaustie & rose. & terātur & fricent in ra- dicib. dentiū. vel coquat i. aqua & fiat lotio oris. vel cūz cera fiat ēplastrū ibidez iponēduz. S. i causa frigida alumē coquat cū melle & fiat frica- tio & valet. vel de olibano mirrha & aniso asso & sale tosto cūz laudano & storace calamita & ros fi- at optimūz ēplastrū iterius ponendūz sup. dē- tez. Et si sit p. p. ter dimiutionē cibi tūc dētur cala- & humida & talia facilis p. uersionis & digestio- nis que cito nutrit. Si radiūz dētis frāgat tūc extrahatur residūz cū tenaculis &c.

De corruptione colorū dētiū.

Dentes ificiūtur co-

lorib. extraneis frequēter sicut citrino & viridi & nigro cū tamē sint nāliter albi. Cui. cā ē frequēs vomit. & eructuatio acetosa & cito post cibū dormire & comestio porrorū & allioz & lactis & ciboz corruptozū putridoz. & fit ex reu- mate descendēte ad eos & ex defectu & negligē- tia mūdificationis dētiūz. & mel & pinguia & pul- menta de frumēto & pisces cū butiro & filia. & sor- bere res nimis calidas p. p. penetratiōne i. substā- tiāz dentis. & viscosa adherētia eis inficiunt eos vt anguille &c.

Pronostica P. ronostricatio ē q. talis color est signūz corruptionis dentis. aliquādo i. tātū penetrat q. non curatur: vt vidi de vno qui habuit dētes ni- gros. & aliquādo materia illa induratur & fit la- pis difficilis curationis. Item si caput ynga- tur cūz ouis coruozūz denigrāt capillos & ē dē- tes nisi oleū teneatur i. ore. & hoc ipso ouo p. rino cōtrito in vase cupreo diu fm Lōstantinūz 4. p. ractice sue.

Cura Cura est dimittere ea que corrum- punt dentes que dicta sunt in cau- sis huius morbi. deīn cūz medicinis absterfuiis & mūdificatiuis quibus est virtus radendi: cu- randi sunt dētes infecti. Abluātur igif dentes cūz vino decoctionis mētastrī & pipis. deīn fiat pluis d. osse sepie & d. cōcul marinis & de spuma maris v. l. pumice & d. cornu cerui p. busto. & dētes frequēter

frequenter fricentur et mundificent. Idem facit per se os sepie cum quo fricentur dentes frequenter. et optie curat et dealbat sic ego sepe feci de dentibus meis. vel sic cum vino decoctiois saluie laue os. deinde fricentur cum cortice citri et cinamomo et cum corticibus radicis nucis magne aut oliue et cum folijs coruli que optia sunt et striptica et odorifera. Item alumine cum aceto mixtum dentes motos seruat et putredines remouet. Item R. nitri ossis sepie mirrhe an. fac puluerem et inde dentes frica quod dealbat et os bene olere facit: et dentes a vermibus cœdi non permittit. Item olibanum malaxet cum puluere thuris mastice cornucerui vsti et aluminis. et dentibus relaxat suppone optimū est. Item frequens inunctio cum oleo oliue dentes dealbat. Item fricentur dentes cum pano itincto in grano.

De corrosione dentium.

Corrosio dentium cau

sa ab humore putrido iniscato radici dentis. Cura est tres res. prima est euatio humiditatum putridarum cum turbitu agarico sene catholicon. et est solutio ipsarum ex ipsis dentibus cum aceto decoctiois nigelle. aut cum aceto decoctiois cappis. aut zinzib. aut filinz. aut nigella trita cum cinamomo linita super dente. 3^a est prohibio corrosiois cum eo quod est sic galla et cipus quoniam implet eis dentes corrosus aut linitur eis. Item galla sola prohibet dentis corrosiones et mastix et cipus et collutio oris cum aceto. Item replere dente cum caphora est vltimum remedium in prohibito corrosiois dentis. Item replere dente cum zinzib. decocto in melle vel aceto est optimū. Item assa fetida bullita cum cera est vehemens. Silr castor. et iusquamini simul mixta valent valde. Silr replere dente corrosus cum corallis tritis prohibet corrosiones. Item mirrha optima est et castor. et opium et pip. torrefactus et assa fetida et storax calamita et zinzib. et se. iusquamini. quodlibet istorum vix per se cum melle aut cum pice radice dentis fricata. Sed si vermes sint in dentibus tunc. R. se. porri se. iusquamini gtere et misce cum cera. pone super carbonem et fumus recipiat per ebottum quoniam sanat. imo solus semine iusquamini coctus in aqua calida ultra quam aqua patiens teneat os aptus et cadent vermes manifeste in aqua illa vel in aqua alia ibidem iuxta posita. Item de mirrha et aloë ponat in dente vbi est vermis. vel semine caulis per se interficit vermes et absinthium.

De stupore dentium.

Stupor dentium et com

gelatio contingit propter causas extrinsecas frigiditas et acetositas: sic est coestio fructuum acetosorum et pomorum in nouitate et cerasorum et similibus. et propter causas intrinsecas sicut est vomitus acetosus et flatibus vitrei et similibus causarum ifrigiditatum et desiccationum aliquantulum. et aliquando est de re frigida et humida

obtundente nervos dentium sensitivos.

Cura Cura est tenere vinum calidum in ore aut sal assu. fricentur dentes cum portulaca aut se. ei⁹ a proprietate valz. aut fricentur cum bacclauri aut cum radice aristo. lōge aut squille. teneas super dentes nices auellanas assas. et breuiter valent oia calefacientia dentes: sic panis calus et filia. vni mastix teta in ore valz. et nuclei nucis et amigda. et auellana facta suffragatio ex vna de eis per traiectionem valent silr. Item quicquid de adipe renu caprarum et de semine portulace et se. porri et cepe et se. iusquamini valent pue pillule ad tenendum in ore. et aliqui fit collutio oris cum aceto decoctiois eorum. deinde sequitur suffragatio. et dimittant acetosa et fructus noui et recetes. et sal: quod opponit acetositati fert valde sicut Aui.

De eradicatione dentium et eorum ignatione et stridore.

Alia aliquando ve

nit ex dente doloroso ut non recipiat curam oio. et fit quicquid ut sedet nocumētum quo ledit in primo vel cito percedat. et aliqui fit nocumētum in dentibus vicinis propter illud quod pertransit ex ipso ad eos et non inuenit ad eorum rectificationem semita.

Cura Cura est eradicatione facto per regimie. prohibitiuo apatis. et maxie cum euatio iterata cum clisteri et diatribit et catholico. et propter illud non fiat extractio talis cum mori vel sine op: si fiat ante purgationem corporis. et forte foret cum reumatismis periculosis descendens ad pulmonem et suffocatis sic narrat Gal. p^o passionarij. vbi dicit quod dentes qui non mouentur non debent moueri necdum euelli: quod apud isulā delphos molarum dentes tamen dolentes ab ipso medico euulsus cum fuit mortis vni perhibi. quia medulla dentium a cerebro precipitum hinc decrepuit et in pulmone descendens accidit. hinc iste. Expectandum est igitur vsque dum maturet et sedet dolor si possit patientem tollerare. Et tunc si cum dolore sit in ipso dente non in nervo nec in gignua extrahat cum tenaculis postquam excarnauerit eum a carne gignuarum. et tunc tenacule applicentur radici dentis. et trahat deorsum directe aliquo tenete capite firmi in loco vno ne dentes in radice frangantur. quod illud remanens foret causa perpetui mali et putredinis gignuarum nec posset per bene euelli. Vel capiat ferrum latum ateriis et acutum scindens ateriis et tunc appellat dentes deorsum et cum illo cadet. Caue tamen ne isto modo operatio fiat in dente difficilis eradicationis quod foret causa se. aliqui et doloris oculi et augmentatiois doloris et putredinis in loco. et maxime nisi dentes moueantur est periculum cum ferro et violentia maxima eradicare. Et si oporteat in tali casu euellere eum tunc fiat scarificatio cum slobotomia in circuitu. et super ipsius tunc ponat medicamentum de cortice radice mori celsi et piretri gtrij in sale cum aceto forti donec totum fiat sic mel. deinde limat cum eo radix de

tis i die tribus vicibus. et tunc vel per se cadet vel cum ferro facile euellit vel extrahit sic exprimitur. et postquam extraxeris ipsum teneat in ore suo acetum refrigeratum et proprie decoctionis gallarum aut balaustriarum. si remaneat dolor teneat in ore suo oleum rosmarini decoctione mastice. Alius modus extrahendi est cum stibulo ferreo ignito immisso per canulam usque ad dentes et est bonus modus facta prius excoriatione circa radicem dentis quod dolore mitigat et dens post tempus cadet in frustra. Et quicquid cauterizat dens cum nucleo nucis accenso aut cum grano olibani ignito. 3us modus est extrahere dentem cum medicina. et tunc fiat scarificatio sicut ante dixi. deinde ponatur medicamentum in radice dentis et distinguatur iter ipsum et alios dentes ne alijs dentibus noceat. et fiat hoc quousque fiat facilius ei extractio. Capiatur ergo lac titimalis et misceatur cum farina et cum cera fiat capsula denti et quasi sine dolore facit eum cadere. Eodem modo fit de lacte ficus et aliorum herentium succum album. Vel fiat medicamentum tale de puluere stercoris corui suppone ita quod non tangat alios dentes et cadet per se. Item cum gummi hedere crescentis in quercu frica quicquid vis et statim cadet. vel ponatur super ipsum folia volubilis maioris: quod optima sunt ad hoc et semina eius et gummi. Sed illud quod non fallit et est de meis secretis per quo habui bonam pecuniam a barbitonsoribus. Accipiat rana viridis que est arboria et in eis habitat et ascendit de arbore in arborem que reperitur in puincia satis. et sumatur adeps eius et liniatur dens quicquid et statim cadet. Cuius probatio est quod boues ibi aliquando iter herbas comedunt eas. et tunc in masticando quot tangit dentes tot cadunt. Et de rana viridi vel paludosa aqua fit idem: tamen non est tanta virtutis. sicut cicada in capis catas operatur et cum cera imponatur. et Huiusmodi 7us tertij li. ponit hoc de rana arboria. Item radix celsi in forti aceto per tres dies: per solis exsiccata et puluerizata in sacculo: dentium corrupto apposita sine dolore ipsum insensibiliter euellit relaxando lacertos. tamen succus eius venter laxat et venter relaxatum corrigat per Gerardum per viaticum c. 1us. Item radix insquamini igni calefacta fortiter: si dens aliquis tangatur frequenter cum hac cito cadet. Item cerebrum pedicis cano dentium impositum ipsum rumpit. Item impleatur dens canis tiriaca et tunc tangatur cum ligno fraxini accenso et valz. et tunc post extractionem cum decoctione bedegari. i. egletie colluatur os quod gingiuas et dentes firmat. Et si vis dentes regenerare vel facile exitum in crescendo habere: frica gingiuas et mandibulam cum cerebro leporis et valz ad hoc a proprietate. Stridor dentium fit propter debilitatem lacertorum mandibularum et est sicut spasmus et accidit pueris frequenter et recedit cum pubescunt. et quando multiplicat stridor dentium et sonitus eorum in sono pronosticat apoplepsiam vel epilepsiam aut spasmum aut vermes in ventre. Et ille qui

est pro vermes habet interpolaciones et curat cura vniuersa et curat cum abstinentia et euacuatione capitis et vigilijs exercitio et cum unctioe colli ex oleis calidis odoriferis in quibus est virtus stiptica: sicut est oleum nardinum masticinum et filia. Item in se. acuta stridor dentium propter consuetudinem suam in sanitate est signum malum. et dicitur per primo principio. 24us in 2mo illo: Fredere dentibus. In isto. c. sunt secreta medicamentorum. Adhuc est medicamentum spalis alia ad lenitum exherendum dentem. Accipe vrticam et folia ficuum et thuris bonam partem decoque et applica denti ita quod non tangat alios et manu poterit extrahi.

De grauedine et paralisi lingue.

Inguis aliquando

paleticat vel mollitiam patit vel grauedinem: et loquutio impedit. vnde lingua in duo opera nature congruit: in gustum et loquelam. et aliquando impedit quoad vnum in quo ad aliud. quod aliquando est nocumtum in nervis motiuis per quos fit motus locutiois. et aliquando est nocumtum in nervis sensitivis per quos fit gustatio. et ideo Gal. 4us de simplici medicina: dicit quod ad linguam multi nervi veniunt quasi septem pro parte nobiles operationes suas multas quas habet.

Causa Causa paleticis lingue vel grauedinis ipsa est multiplex. vel nativa. i. a natiuitate. et aliquando temporalis sicut per litargiam et tunc fit cronica nimis. et aliquando fit ab humiditate sanguinea aut aquosa sepulta et ibibita in lacertum et musculum lingue cum coitate cerebri aut sine coitate eius.

Signa Signa sunt manifesta quod sanguine significat signa sanguinis. i. repletio venarum faciei et oculo et habitudo corporis carnosus et dieta prius copiosa. Signa flegmatis sunt sputum multum et rascatio et reumatizatio et habitudo flegmatica et dieta aquatica.

Pronostica Pronosticatio est quod nativa non curat nisi raro. et tunc in processu dierum cum etas sicca venerit et dieta sicca cum abstinentia iuuenienti. Item cronica per quicquid morbum non curat. recessus curat cum difficultate tamen. et maxime in sene et flegmatico et reumatico.

Cura Cura istius morbi est quatuor res. per est euacuatio materie. 2us est diuersio eius. 3us est resolutio et exiccatio residui eius ex parte opposita eius. 4us est exiccatio residui eius per eandem partem.

per quidem perficitur cum florem si materia est sanguinea et proprie ex cephalica. deinde venarum que sunt sub lingua. et si adhuc aliqua necessitas expedit ventose sub mento. Si autem materia flegmatica aquosa fuerit: euacuetur euacuatione post euacuationem cum ieris minoribus in principio deinde cum maioribus. et hoc cum iteratione non cum multitudine ut perueniat paulatim ad illud quod sufficiens est. Detur ergo ierapigra Gal. post oximellis exhibitioes diurectici. deinde

dein def ieralogodiō mēphiticū 7 locutionē ipe
ditā ex quacūq; cā fuerit curat fm. Nicholaū. 7
agar. p se h valz 7 diaturnbit. 2^m rē 2plēt frica
tiones i extremitatib⁹ 7 v̄tosatōes in spatulis 7
administratio clisterioꝝ acutoꝝ vna vice p^o aliā.
p^o leuiū nō multū eleuatorū in gradu acuitatis.
dein fortium. s. p^o cū cōi i quo ponit centaurea.
dein cū cōi i quo ponit abrotanū. dein i quo po
nit ierapigra Gal. 7 agar. dein cū illo i quo po
nit ieralogodiō vel pulpa colocynthide. 3^m
rez 2plēt administratōes medicinarū ppriarū pu
ro cerebro 7 nuce resoluētū ab eis. hūiditates 7
supfluitates aggregatas i ipsis 7 neruis 7 lacertū
supuenientib⁹ lingue: sicut pprie euaporatoria 7
iunctiōes 7 embrocatoēs facte ex reb⁹ q̄s dixi pri⁹
i 2° hui⁹. c. d. paralefi. 7 cauterizatio i pupi capif
scilz i sōtanella colli. 7 fiat 2° ex trāuerso i radice
cranei 7 tria linealr descēdēdo ex vtraq; pte spi
ne doꝝsi vel colli fm distantiā pollicis iter illa.

4^m rē 2plēt gargarismata 7 oris collutōes 7
administratōes fricationū factarū ex reb⁹ q̄ ma
xime residuū exiccāt. 7 oz incipe a d̄bilib⁹ 7 gra
datiz ire ad fortiora 7 p̄terualla vt dādo castoꝝ.
7 tenendo ipsuz sub lingua. 7 filr diacastoꝝ. dein
da rutā 7 metridatū. Gargarismata ergo fiat
sicut dein ē 2° huius. c. d. apoplefia 7 epilepsia 7
palesi. vel sic. R. ierapigre Gal. sinap̄ stasifagrie
zinz. origani piretri 7 cappis mirrhe añ. fiat gar
garismata cū oximelle ex eis. Vel fiat tale gar
garisma. R. origani piretri zinzib. piperis nigri
albi 7 longi salarmoniaci serapini cinamomi iso
pi nigelle maiorane costi añ. 2° hui⁹. c. d. oximelle
squillitico 7 vino 7 fiat gargarisma diebus 2°
nuis qz dissoluit hūorē aggregatū i capite neru
7 lingua 7 2fert palesi. Itē gargarisma cū oximelle
squillitico solo ē iuuamēti sublimis. Silr
cū aceto squillitico 2fortato cū origano 7 thimo 7
stasifagria 7 trib⁹ pipibus 7 zinzib. 7 sinapi 7 pi
retro 2iunctiz vel diuisiz. Et modus me^o est p^o
fricare linguā cū salearmoniaco 7 zizi. 7 piretro
cū cepe vsq; dū euacuet flegma. dein facio gar
garismata cū oximelle squillitico 7 optie valent
i palesi lingue 7 i ipedimēto locutōis. dein teneat
vinū i ore calm 7 loquelā restituit. Itē puluerē
casto. sub lingua teneat pa. quousq; p se dissoluaf
7 2sumaf. 7 si statiz nō loquaſ tere castoꝝ. cū suc
co nasturcij 7 inde frica linguā: 7 loquet tūc vel
ifra septē dies. Itē pul. se. caulis agrestis vel lap
pe iuerse 7 puluis 2difi narib⁹ iniectus statiz fa
cit loqui faciendo sternutatōes. s. non fiat illud
āte corpis purgationē. Itē caulis agrestis masti
cetur 7 comedaf i potagijs. 7 succus ei⁹ vel vinū
decoctionis eius gargarizet frequenter 7 curat
palesiz lingue 7 loquelaz restaurat. Dein fiant

inūctōes sup linguā d̄ oximelle assā fetida 7 sale.
7 teneat os apertū vt hūor decurrat. dein laueſ
lingua cū oximelle 7 pipere sinapi 7 isopo 7 ori
gano. dein fiat inūctio colli 7 occipitij 7 ptū po
steriorū cū vnguēto aureo aut lauatiuo. deinde
iterato fiat gargarisma ex castoꝝ. pipere 7 zizi. cū
vino addito pauco aceto. Itē se. basiliconis cū
vino tēpatū 7 i ore aliquallr diu retētū facit loq
patiētē. Itē folia saluie pistata 7 cū vino distē
pata 7 potui data faciūt loq patiētē 7 curāt pale
siz 7 grauedinē lingue. Itē facit frequens vsus
cinamomi. S. i cā cala succus radice plātagis
vel iusquiami i ore retētus valz. Itē puluis i oi
causa. R. piretri saluie diptami añ. 3. j. peonie ca
stoꝝ. añ. 3. iij. da 2° tuz duob⁹ digitis sumere po
tes: febricitāb⁹ cū aq; nō febricitāb⁹ cū vino. Itē
aqua vite optia ē: vt dixi 2° huius. c. de paralefi.
Notādū ē hic qd aliquā loquela reddif filo me
diano sub lingua refecato vel inciso. Notandū
vlteri⁹ qd qñ palesis lingue accidit pp lesiōes ner
uoz posteriorū: caputpurgia 2ferūt quia ad di
uersuz trahūt. Recurre ad capitulū d̄ paralefi p
alijs medicinis si oporteat.

De spasma lingue.

Spasmatur lingua

si aliquā cā febrili adurētuz. 7 qñq; acci
dit in ea spasmus ex hūiditate grossa viscosa re
plēte lacertos eius 7 extendēte fm latitudinez 7
abbreviatōez a lōgitudine sua naturali sicut acci
dit saccul factis ex corio cū iplent. 7 ē idē ac si di
ceret qd aliquādo fit ab inanitione aliquā a reple
tione. Signa qd apparet accurata manifeste
modo iā dicto 7 p signa dicta in 2° li. 7 iō ad illa
recurre. P̄d̄onosticatio. qd spasmus lingue lo
quelaz ipedit 7 gustū corūpit 7 masticationē d̄
struit. lingua priuaf motu aliquallr. 7 ita predicat
spasmū vniuersalē 7 torturā oris 7 faciei.

Cura Cuius cura si 2tingat causa febriluz
adurētū ē retētio oleoz ifrigidati
uoz i ore 7 rez plurime humectatōis 7 refrige
rationis: sicut olei viol. 7 zuccari violati et olei
nenufarini 7 electuarij d̄ floribus eius 7 zuccari
7 olei ro. 7 de salicibus singlr aut cōiunctiz cō
quassatorū cū mucilagine psilij. aut cū succo
portulace. aut cū aqua ifusionis seminuꝝ frigi
dorū maiorū mūdatorū prius cōtritorū. aut cū
mucilagine malue. aut cū lacte dulci 7 similib⁹.
Itē cōferūt embrocatoēs 7 lauacra in collo 7
nuca in aqua dulci calida. 7 inūctiones cū predi
ctis oleis super posteriora capitis 7 sup loca p̄di
cta. 7 cerotū Gal. qd ponitur p^o de simplici me
dicina. 2quassatū cū lacte dulci. aut sine eo 2fert
precipue in oi causa 7 desiccatoē mēbroruꝝ 7 ca

putpurgia cū predictis. S; si p̄tigat ex replone
tūc valz cura dicta. c. imediate p̄cedēti nisi q̄ o;̄
vt medicinas icifivas p̄cedāt medicine matura
tiue: sicut pp̄rie vaporētur i primis radix colli z
collū ipsuz cū camomilla melliloto aneto maio-
rana z silibus. z fiant gargarismata z caputpur-
gia z flobotomia si oporteat z cōia clisteria sicut
dictū est capitulis p̄cedētibus.

De salina ml̄ta z hūiditate lingue.

h Amīditas lingue

causat vel ex calore dissolvente vel ex
multitudine flegmatis z reumatis z idigōnis z
pp̄ multitudinē sōni z pp̄ repletōez cibi z pot⁹ z
pp̄ter sōnū statiz sup cibū z pp̄ter cibaria cruda
z pingua z pp̄ter fructus z lacticinia.

Signa Signa caliditatis sunt rubedo
coloris z plenitudo corpis vt
cōit z quies z otū z larga cibaria z silia. Si-
gna frigiditatis sūt albedo coloris eructuatiōes
z q; frigida ledūt z p̄tinne quasi spuit.

Progn a. Prognosticatio ē q̄ vile ē ta-
lia pati. q; facit linguā cespita-
re z blefaz vel traul. z impedit operationez de-
bitaz gustandi z loquēdi.

Cura Si fit a caliditate z p̄ticularia quē-
niāt fiat flobotomia z abstinentia. z
vtat̄ cibus stipticis qui sūt lētes sabe cū sumach z
cū zuccaro ro. d. p̄serua antiqua z quasi tota p̄ser-
uat. Et si fit pp̄ multitudinē flegmatis fiat absti-
nētia z digerat̄ materia cū isopo bullito cū; ox-
melle. deīn purget̄ cū ierapigra Gal. deīn fricē-
tur lingua z os cū salua lauādula z cū aurea ale-
xadrina z cū vino d̄coctōis olibani z teneat̄ oli-
banū i ore frequēter. z accipiat ter sumū p̄ nares
q̄n̄ itur dormituz. z vtat̄ cinamomo z vigilijs z
ieiunet. Itē p̄tra saluā multā d̄ reumate d̄scēde-
te ad glādulas sub lingua vbi generat̄ salua va-
let lēticula aque cū sumach. Itēz tiriaca magna
data ad modū sabe facta cūatione dissoluta i vi-
no expta ē. Itē fiat de laudano olibano z ros z
storace calamita vnū ēplastrū puū sup zmissurā
āteriorē capitis. tñ i p̄dicio nō iaceat nec aliqua
hora nisi āte p̄diciū z tūc nisi venter teneat̄ lax⁹.
z valet ista medicina cū istl̄ p̄ditionib⁹ i reuma-
te frigido. z cāphora bñ stringit cū istis p̄dictis.
Lauat̄ muscus z ābra q; dissoluūt plusq̄ zsu-
māt. Itē rasura p̄gameni galla cortex granati po-
nāt sub lingua z gnatiōez salue ipediūt. Lauat̄
gariosi. q; dissoluūt plusq̄ zsumāt. vtat̄ assat̄ z
frizis salis moderate. z vtat̄ p̄trarijs moderate.
z vtatur p̄trarijs causis huius morbi. Istā curā
ego feci in vno bacalario nobili iuris ciuil̄ qui
pp̄ter hūiditatē multā ipediēbat̄ z nō fuit a nā.

tamē feci sibi gargarismata sicca multa valde: fri-
catōes extremitatū: z oī nocte dedi sibi olibanū.

De cancro in ore z in gingiuis: de no-
li me tāgere z earū vlceratiōe.

g Ingīue vlceratur

z vulnerant. z sūt ex eis q̄dā saniosa i
quib⁹ ē multa p̄fundatio. z ex eis sūt vulnera pu-
trida multe putrefactionis cācrofa z corrosiua.

Causant̄ sicut dictū ē p̄tū i vlcerib⁹ nariū z ex
causis doloris dētū. p̄ qdē curat̄ duplici ge-
nere curatōis. p̄m quidē ē mūdificatio cū vino
z aceto d̄coctōis folioz salicis z sumach z arist.
ro. z p̄fidiaz. silr̄ diacameron ē bonū mūdifica-
tiū z pp̄rie cū croco. Et si videris i eis abūda-
re sāguinē p̄ flobotomiā cephalice fiat scarifica-
tio gīgiuaz cū extractōe ml̄ti sāguis. deīn ablu-
tur sic dixi. 2^m vō p̄ficiē cū medicinis strigēti-
b⁹ gīgiuas z solidatib⁹ vulnera sic alumē p̄frica-
tū sup gīgiuas z collutio facta ex aceto d̄coctōis
ei⁹ z sic balaustie z p̄fidie z rose z cupplē glādū
z alumē coctū i aceto i quo fiat collutio. deīn de
ros cuppulis glādū z thur̄ cipo z orobo sāgu-
ne draconis añ. fiat puluis subtilis z aspgat̄ sup
gīgiuas vulneratas z vlceratas. z alia q̄ dicta sūt
c. d̄ zmotōe dētū valēt hic. 2ª vulnera sūt fm
vnū duoz modoz. alia. n. sūt fistularia. alia can-
crofa z herpetica. Et itēctio i curatōe eoz est du-
plex. vniuersal̄ z p̄ticularis. p̄ qdē p̄ficiē cū flo-
solone v̄ctris sic necessitas expedit. 2^a vō p̄ficiē
triplici genere curatōis. p̄m qdē ē mūdificatio
z absterfio virus putredis z p̄tū corruptaz i ip-
sis. Et si vlnus fuerit fistulatū z sit i carnib⁹ tñ
pone medicamē cācri qd̄ posui i. c. d̄ polipo i fi-
ne. deīn mūdificet̄ cū aceto scallitico quousq; ca-
ro pura appeat. z medicine acute ponant̄ quas
posui. c. d̄ fistula lachrymali ocli. Et si ex eis fiat
calor magnus i ore z dolor: teneat̄ pa. i ore oleuz
ro. p̄ se aut zquasiatū cū albumine oui: aut cū la-
cte donec dolor mitiget̄. Si at̄ fistula p̄fundaue-
rit se vsq; ad radicē dētū ponant̄ medicine acu-
te. z si n̄ sufficiat fiat cauteriuz z dēs abijciat̄. Et
si n̄ penetret vsq; ad os mādibulare o;̄ elargare
vlnus vsq; ad os corruptū. deīn totū qd̄ est ex
osse corruptū abijciat̄ vsq; dū appareat pur⁹. Et
iter alias medicinas oleū d̄ ouis optimū ē in cā
fistularū. S; quādo caro appet mūdaturc cu-
ret̄ cum sanguine draconis olibano aristo. ro. z
aloe. 2^m genus curatōis patet ex isto q; p̄ficiē
cū; medicina icarnatiua sicut cū olibano cocto i
vino aut aceto aut oximelle squillitico facta col-
lutiōe cū eis. deinde cū corticibus nucū aut cū;
diacamerō aut cū vnguēto egiptiaco deīn liniat̄
sup gīgiuas thur̄ san. dra. mastix sarcocolla mir-
rha

tha aloes p vices. 3^m vero genus curatiōis est
 solidatio et coadunatio carniū gingiuarū cū sti-
 pticis dictis. c. d. q̄ motōe dentiū. Et si vlcus fue-
 rit cācrofus curet cū medicamine acuto vna vice
 post aliā vsq; ad corrosione carnis cācrose cor-
 ruptione cessante cū aceto squillitico et cū oleo ro.
 Si si caro cācrofa multū dura fuerit et difficilis
 sumptōis p medicinas acutas tūc cauterizetur
 sup ipso cū cauterio d auro ignito multis vicib;
 quousq; veniat ad vniū. et tūc teneat butirū cū
 oleo ro. i ore vel oleū ro. per se. Itē cācrū in ore
 specialr curat pes colūbinus et nymuscata pipi-
 nella herba roberti co:nu ceruinū ḡbustū. et suc-
 cus caprifolij ē secretū magnū. et succus gladioli
 ḡfert mltū. Puluis ad idē. R. corticis maligra-
 nati balanstie nitri albissimi añ. optimū ē. Itē
 excoctōes oris sanat i breui cinoglosa supposi-
 ta. Itē acetū decoctōis coloquintide aut frusta
 titimali collutōe facta ex eo ḡfert putredini et vl-
 cerib; ḡgiuarū. silr acetū elixatōis pisciū salitorū.
 silr ossa pisciū salitorū ḡburat vel ossa cācrozū:
 cū duplo cieris eoz et medietate ro. siccatū pul-
 uerizet et liniat cū capitib; eaz sup ḡgiuas: pri-
 tū lotas et fricatas cū aceto squillitico. ḡsumit enī
 istud putredinē gingiuarū. Itē alumē fricatur
 super ḡgiuas curati putredines eaz. s. collutio
 facta ex aceto decoctōis eius. Itē coclear adu-
 stū. i. auripigmentū citrinū adustū cum aceto
 squillitico illinitū super ḡgiuas post ḡtritōem
 fortē eis valet multū. deinde teneat aquā ro. in
 ore cū sumach. deinde lauet os cū vino oliba-
 no melle simul decoctis. deinde. R. farine orobi
 ḡtūz volueris et misce cū ed tātū mell vt ḡfici
 possit ex eis sicut pasta dura: et fac trociscū vt tor-
 tellū et pone sup laterē et mitte in furno quousq;
 semel aduratur et facit nasci optimāz carnē. Itē
 adhuc agrimonīa curat specialiter cancrūz oris
 et vinum eius.

2^a pars est de noli me tangere quod est apo-
 stema de colera cruginosa adusta qz in facie di-
 cit noli me tangere. In vtre vero dicit herpes
 cingulus et hestiomenus. i. seipsūz comedēs. In
 tibijs et crurib; dicit esse lupus. et ē vsus d hoc.

In facie noli: in medijs dicit herpes.
 Sed si sit inferius dicitur esse lupus.

Notañ. ē hic qz herispila fit d colera ignitissi-
 ma. lupus d minus ignita. s. cācer adhuc d mi-
 nus ignita: qm lupus et noli me tangere de mi-
 nus ignita respectu alioz. et quāto materia ē cali-
 dior: tanto corrosio maior: et denigratio. Adhuc
 sciēdū qz noli me tangere dicit morb; qui fit i ore
 aut in vultu et naso: et lente crescit quasi pustula
 toto anno manēs pua. Et in sūma noli me tēge-
 re est apostema qdā qd fit a mēto superi. et di-

citur noli me tangere quia interficit tangentes: qz
 est d morbis ḡtagiosis. Vel dicit noli me tangere
 qz si tāgat augmentat qz hūores magis fluūt ad
 locū. Sit ergo d duplici colera. quaz vna ē nō
 adusta. et iō circa radicē ē color rubēs. et altera est
 adusta vnde ptēdit superi nigrū colorē. Si-
 gna ergo ipsius noli me tangere sunt quia pa-
 vult frequēter manus apponere et ē pūctura q̄si
 cuz acubus vel cum vrtica.

Cura noli me tēg. Cura ei⁹
 rū iā dictoz supi. Si i spāli materia digerat in
 p^o cū oxizaccara simplici et sirupo d fumoterre.
 deinde purgetur cū oxilaxatiuo vel diaprunis.
 deinde digeratur cū oxizaccara ḡposita et sirupo
 acetoso et d fumoterre et boraginib;. deīn eua-
 cuetur cū electuario psilitico vel cū trisera sarace-
 nica reubarbarata. vel diasene et diaboragina-
 to. vel cū electuario d succo ro. vel cuz cassiāsi. et
 solatro. deīn fiat stupha d fumoterre et linaria et
 lētigine aque et plātagl. deīn. R. pipis alumis d
 pluma salgēme fuligis celidonie plātagl qnqui-
 neruie calcisuine. illa simul pistetur et supponā-
 tur quottidie semel vsq; ad tres dies. postea tol-
 latur et videat si sanguis exeat purus. et si sic: tūc
 curat. Itē puluis auripigmēti cū melle supposi-
 tus ē vtilis nimis. Itē folia rute pistetur fortiter
 et extrahat succ; et vngat loc;. deīn de substātia
 supponat sanabit sine dubio. Et ne crescat vltē-
 rius vnge ifirmitatē cū succo caul rubei vel cuz
 hūano sāguie et apli n̄ crescet. Itē sāguis illius
 qui habuit istū morbū optim; ē illinit;. Itē fiat
 ruptoriū sub mēto et ponant v̄tose cū scarifica-
 tione i collo et i cubitis et scarificetur in ateriori-
 bus tibiaz. Si herpes cingulus qz ē i loco zone
 vel cinguli locus isectus scarificet et cū ipso san-
 guine sepe illinat et liberabit. Itē sanguis lepo-
 ris sūme ḡfert. Itē vngētū ad cingulū et ad
 oēs guttā i corpe. R. sepū ceruinū sepū hircinūz
 cerā olibanū vel thus sanguinē porcini non sa-
 litū ius pabelle et rafani et tanaceti et ḡmisce bulli-
 ant cola et reserua qz optimū ē. Itē cū solo succo
 linarie curavi vni a noli me tangere dādo ipsū
 sirupizatū et locū inūgēdo cū ipso. Itē pipinella
 liaria radix lilij multū valēt trite et supposite ad
 mitigationē et phibitionē corrosionis. Itē la-
 uetur locus cuz aceto. deīn lentigo aque ḡqual-
 setur et supponatur et expertū est in noli me tēge-
 re et lupō et cācro et herispila et ipetigine et serpi-
 gine et sacro igne: qz idez sunt fm substātiā. s. fm
 locūz diuersificatur et fm formā differūt. i. for-
 maliter differūt et s; dispositionē. sed iste morb;
 ḡfirmat; raro vel nunq; curat. Tū si vis secure
 opari post euacuationē et stuphaz dec tiriaca vel

rubea trociscata. deñ fiat slobotomia de epatica
 vel cephalica. deñ crustula remollia cū dialtea
 ⁊ populeo. deñ populeo circūquaq; liniat ⁊ cū
 rasorio si vis icidat crusta. deñ fiat pul. ⁊ salegē
 ma cineribus vitii siccat; attramēto calceniua ⁊
 tartaro añ. distēpat cū lixiuio facto ⁊ cineribus
 dictaz. vitii vt sit mediocriter spissuz ⁊ tota no
 cte supponat. vel cū cera ⁊ oleo ro. fiat vnguetū
 ⁊ vngat ⁊ i crastino illo amoto supponat pluis
 salgēme cū succo plātagis. ⁊ tūc foliū plātagi su
 pponat. pri^o tñ locus lauetur cū p̄dicto lixiuio ⁊
 desiccat cū p̄ano lineo atiquo. ⁊ ita fiat p. 9. dies.
Ad mortificato apate appebit caro rubea sine cor
 ruptōe emittēs guttas sanguineas. ⁊ tūc linaria
 ḡtrita sic ē supponat qz p̄seruat ⁊ curat. ⁊ tūc p̄
 lauet cū p̄dicto lixiuio vl' cū vino albo mirrha
 to ⁊ rosato. si sit i ore ⁊ tūc pluis thur mastici ro.
 supponat ad solidādū. Abstineat ab acutis ⁊
 falsis ⁊ ab islamātib⁹ sāguiez ⁊ a caseo vio poris
 pisib; sabl ⁊ a carne mlica sic bonia cernina lepo
 rina āserina. vtaf̄ dieta f̄ra ne icurrat se. acutam.

De mollificatōe giginaz sāguie ⁊ eaz tūore.

Gingue mollifican

tur sic: q; ex q̄libet facili cā exsanguie
 nēf. ⁊ est ibi aliqñ tumor ⁊ putredo pp vapores
 malos ascendentes a sto^o acetosos aut fumosos.
 aut pp malā ḡplonē f̄raz giginaz. aut pp reuma
 d̄scēdēs ad eas ⁊ corrupēs ⁊ putrefaciens ⁊ extē
 dēs ⁊ remollies ⁊ filia: sic sē cibi corrupti ⁊ frica
 tio nimia giginaz ⁊ replō cibi ⁊ pot⁹ ⁊ vctus.

Signa Signa frequē dicta sē qz si a sto
 macho ē ibi dolor ⁊ aggruatio. s̄r si a capite. ⁊ si cā sit cala s̄rit calor ⁊ p̄ctura. ⁊
 si cā sit f̄ra s̄rit discoloratio minoratio doloris: ⁊
 ledit a frigore ⁊ iungat a calo. ⁊ ecōuerso i cā cala.

Prognostica Prognostica q; mol
 lificatio cito trāsit i si
 stulā cū mā ē hūida statica adusta si diu durave
 rit. eodez mō vlcera^o ⁊ putredo ⁊ corrosio. s; ista
 trāseūt i cācrū cū ē mā sicca mlica. s; mollificatio
 n̄ fit ⁊ tali mā nisi p̄ accidēs rōe idigōis quā fac
 mā mlica. ⁊ iō l; senes sint sicci naturaliter: dici
 mus q; sūt hūidi accidētāl; rōe idigōis sic h̄ic.

Cura Cura ē tal: p̄ticularib⁹ ḡsiderat fit
 flo^o ⁊ cephalica. deñ fiat vctose in
 collo cū scarificatōe. deinde fiat ⁊ venis labioz.
 deñ ⁊ venis q; sūt sub lingua. deñ scarificentur
 ginguie ⁊ maxie qñ augmētant vel islant aut pu
 trefiūt aut corrupūt aut fetēt. deñ purget corp⁹
 s; exigētā hūoris peccātis ⁊ p̄ticle patiēt. S; si
 fuerit reuma restringat. ⁊ tūc fiat lotio cū spica
 ⁊ olibano ⁊ ro. ⁊ mirrha cocū i vino: qz valēt in
 cācro ⁊ corrosiōe ⁊ tumore ⁊ sāguositate ⁊ molli

ficatōe. Si ergo sit morb⁹ i principio ⁊ sit pua
 mollificatio fiat gargarisma cū diacamerō ⁊ cro
 co. vl' bulliat i vi^o ⁊ aceto galla sumach; balauſtia
 alumē ⁊ fiat gargarisma ⁊ misceant cū melle ⁊ si
 at illinitio. vl' fiat illinitōes cū sale asso ⁊ alumie
 asso ⁊ galla asfa ⁊ frixa positū i aceto. Si at fue
 rit corrosio putredo cācer fetoz aut fistula: tūc di
 cta est cura. c. ii. Tñ fiat gargarisma vt pri^o. de
 inde cū oximelle s̄llitico. deñ. ⁊. vtriusq; alu
 mis sal cōis ⁊ assent. p̄s. balauſt. gall. cuppul.
 glādū ro. radiē aristo. lō. piperis lō. cinamomi
 spice nardi liq̄. gūmiarabici dragātū añ. plueri
 zenē ista ⁊ bulliat i aceto ⁊ addat mel ⁊ ḡseruet. ⁊
 gigue corrose cācrose quottidie liniat. ⁊ p̄cedat
 ablutio oris cū d̄coctōe agrimonie ⁊ verbene ⁊
 oximelle s̄llitico. ⁊ sic fiat bis vel ter in die do
 nec p̄fecte curet. istud pro certo curat ginguam
 mollificatā corrosaz putridā fetidā ⁊ cancerosaz.
 Tñ cura mea leuis est ista. s. lauare os cūz vino
 melle ⁊ ro. simul coctis. deñ capiat dragātū oli
 banū mirrha cū melle distēpentur ⁊ fricet loc⁹.
 ⁊ vlti^o pōat ⁊ lacte mulierl tepido i ore. Et si for
 ti⁹ vis facere p̄oe alumē ⁊ pluma mirrha cū vio
 vel melle ⁊ os lauet. S̄r pluis ossis sepie mltū
 v; ⁊ puluis s̄pticoz sic pluis balauſtiāz p̄s̄dia
 rū mirtilloz. Et si sit ibi fetoz teneat i ore aliptā
 muscatā i cā f̄ra. S; icā cala fiat lotio cū d̄coctōe
 folioz p̄sicoz sand. portulace viol. ro. ⁊ cāphore
 cū trialand. vl' cū gūmiarabico vl' dragātō. Te
 neatur in ore gar. nō laudo tamē eos in tali fe
 tore: quia nimis dissoluūt ⁊ non tantū ḡsumūt.
 sed cortex citri ⁊ cinamomū optima sunt. ⁊ oli
 banū ⁊ ro. in oi causa valent. ⁊ ista sufficiant.

Quintus tractat⁹ tertij li. erit de cōibus di
 stinguēdo cōez cōtra ḡsile. ⁊. vtriusq; balauſt
 p^o ergo ⁊ vulnerib⁹ recētibus i carne ⁊ neruis.
 2° de fractura ossiū.
 3° de vlcerib⁹ ⁊ vulnerib⁹ atiquis.
 4° de cancro.
 5° de fistula.
 6° de antrace.
 7° de rancula i vulnere.
 8° de malo mortuo.
 9° de dislocatione.
 10° de ḡtusiōe neruoz ⁊ alioz mēbroz.
 11° de hernia.
 12° ⁊ opatōe cū ferro i oculis ⁊ lapide ⁊ idropisi.
 13° de decoratione.

De vulnerib⁹ recentib⁹ i carne ⁊ neruis.

Alnus ē solutio cō
 tinnitā f̄ca i mēbro ḡsili ⁊ officiali ⁊ ita
 ē morb⁹ cōis. cui⁹ cā ē vt cōit. iterioz aut exterior.
 Interior

Inferior q̄ a colā adusta aut sāguie adusto ꝛc. fiūt
 vlcera sordida vt patebit. c. d. vlcereb⁹. Siūt ḡ
 vulnera a cāu v̄l p̄cussioe cū gladio ꝛ silib⁹. En
 ius diuisio ē multiplex. q̄ si fiat tm̄ i cute vocaf
 excoziatō. si i carne appellaf plaga. s̄ i osse vocaf
 fractura. Si at accidit s̄z latitudinē vocaf icisio.
 si s̄z lōgitudinē ꝛ ei⁹ nūer⁹ n̄ fuerit mult⁹ vocaf
 scissura. ꝛ si ei⁹ nūer⁹ fuerit mult⁹ vocaf ꝓtusio. ꝛ h̄
 ē q̄n corp⁹ v̄l musculus v̄l lacert⁹ cū lapide v̄l ba
 culo ꝓprimif ꝛ ꝓssaf ꝛ flagellaf. ꝛ si i artarijs ꝛ
 v̄cis ꝓtigerit vocaf aptio. ꝛ si i pānicul fuerit vo
 caf ruptura. ꝛ d̄ istl pōit Alu. p. cañ. sen. ꝛ doctri
 na p. 3. c. ꝛ ibi vide. Est ḡ solo ꝓtinuitatis sim
 plex sine depditōe substātie. ꝛ hec ē spēs p. ꝛ ē
 cū depditōe substātie. 3. ē vuln⁹ ꝓfundū trian
 gulare vel quadrāgulare ꝛc. vel circulare. 4. ē
 ꝓtusio. Signa sūt māifesta ꝛ d̄recta ꝓsiderāti.

Prognostica Dis solo ꝓtinuitatis
 facta in mēbro bone
 ꝓplois d̄ facili curaf. s̄z cū ē i corpe male ꝓplona
 ro d̄ difficili. ꝛ iō vlcera idropicoꝝ aut leprosoꝝ
 aut n̄ curant aut cū difficultate magna curant: vt
 dic̄ Alu. p. cañ. sen. ꝛ. c. 3. ꝛ. ꝛ Hipp. 6. pti. affo.
 affo. 8. idropicel q̄ nascūtur vulnera i corpe nō
 facile sanant. q̄ s̄z Sal. ibidē vulnera n̄ sanant
 nisi d̄siccēt. S̄z i idropicel ꝓp abūdātiā hūiditatē
 ipossibile eē videt̄ illd̄ fieri. It̄ vesicā icisā aut ce
 rebzū aut cor aut diafragma aut renes aut aliqd̄
 itestinoꝝ graciliū aut v̄trē aut ep̄ mortale ē fm̄
 ꝛ Hipp. 6. pti. aff. affo. 18. dic̄ Sal. i q̄m. ibi. q̄ cor
 d̄ icisio necessario mortal̄ ē. s̄z alioꝝ mēbroꝝ n̄:
 nisi cū magna fuerit ꝛ ꝓforās vsq̄z i ꝓcanitatē sic̄
 i cerebro. aut si i v̄triculos penetrat. alit̄ n̄ oꝝ. ꝛ ꝓ
 diafragma itellige ēt ꝓlmonē cū vuln⁹ ē icurabi
 le nisi fiat i additamētis exteriorib⁹: q̄ i ꝓtinuo
 motu ē. It̄ vulnera mēbroꝝ radicaliū sine dep
 ditōe substātie i pueritia ꝓsolidari p̄nt. s̄z in alijs
 etatib⁹ n̄. q̄ i pueritia s̄t q̄si carnea ꝛ mēbra sāgui
 nea. ꝛ carnea i pueritia p̄nt restaurari ꝛ remūiri.
 q̄ si mēbra radicalia s̄t sp̄matica i alijs etatib⁹ q̄
 n̄ manet v̄tus sp̄matic̄ p̄tū: iō tūc n̄ ꝓsolidant: vt
 inuūt Sal. ꝛ Haly i 3. pti. tegni ꝓmēto 65. ꝛ
 it̄. It̄z si vene minute ꝛ capillares depdātur
 i magnis musculis nā gnāt loco eaz̄ meat⁹ ꝛ ꝓ
 ros carnosos. S̄z si sint maiores ꝛ fiat i eis solo
 ꝓtinui: tūc icarnāt q̄n sectio mima ꝛ pua ꝛ corp⁹
 ē hūidū ꝛ leue ꝛ nō icarnāt i diuersitate ab eo. ꝛ
 h̄ pbat Alu. auctoritate Sal. 4. cañ. sen. 4. c.
 p. q̄ artarie ꝛ vene sūt medie iter ossa ꝛ carnē. ꝛ
 iō min⁹ recipiūt ꝓsolidatiōez q̄ caro ꝛ facili⁹ q̄
 ossa. It̄ solo ꝓtinuitatē i neruo sic̄ ē ꝓictura aut
 icisio pua sp̄smū ꝛ alienatōez sigt̄ ꝛ mortē. vt d̄z
 3. pti. tegni i cañ. illo. nerui vero ꝛ tenants. ꝛ ē
 cañ. it̄. s̄z si totalr̄ icidat̄ nō ē aliqd̄ piculū: nisi q̄

mēbruꝝ suppositū caret sensu vel motu vel vtro
 q̄ put nerui incisi sunt vel sensitui vel motui.
 It̄ euz accidit vuln⁹ in v̄tre vel itestinis cum
 nausea aut singultu aut solutōe v̄tris mortale ē.
 vt dic̄ Alu. sen. 4. q̄rti li. c. 2. It̄ 5. pti. affo.
 affo. 67. Si vulnerib⁹ malis ꝛ fortib⁹ exūtib⁹
 tumor nō appuit s̄z q̄si subito euanescat: magnū
 malū ē: q̄ hūores fluūt tunc ad mēbra nobilia. ꝛ
 ē illud v̄ez i vulnerib⁹ de capitib⁹ lacertoꝝ vbi
 dolor ꝛ āpa d̄bet eē q̄si necessario: s̄z n̄ sic morta
 le ē. ꝛ si sit tūo: min⁹ mortale ē. Et iō Hipp. i 5.
 affo. ꝓcedēte. dic̄ q̄ q̄buscūq̄ tumores i vulneri
 b⁹ appent n̄ valde sp̄smāt neq̄z ifaniūt. ꝛ d̄ istis
 dixi ꝛ hui⁹. c. d. sp̄smo. ꝛ ibi vide. It̄ si vulne
 rib⁹ ꝓp fluxū venerit aliena⁹ malū ē. ꝛ si sp̄sm⁹:
 vt ꝓmū moriūt. ꝛ si sincopl cū singultu: mors ē
 i sanis. ꝛ 5. pti. affo. q̄si i prin⁹ vide hoc vbi d̄
 cit. In vulnere sp̄sm⁹ supueniēs mortale.

Cura Cura vuluez recētū. 8. requirit. p. m.
 ē exctio teloz ꝛ alioꝝ q̄ inter labia
 v̄neris sūt ꝓter nāz. 1. m. ē restrictio sāguis fluēd̄.
 3. m. ē eligere medicamē conueniēs ꝛ q̄no debeat
 applicari. 4. m. ē ligare ꝛ suere ꝛ artificialr̄ soluere.
 5. m. ē stomare ꝛ farmacare aut potionare i q̄bus
 ista s̄t oportuna. 6. m. ē ordina⁹ diete. 7. m. ē ꝓser
 uatio a discrasia simplici et āpate calō ꝛ silib⁹. ꝛ
 curatio eoz̄ si fuerit itroducia. 8. m. ē introducere
 pulchras cicatrices ꝛ ꝓsumere carnes superfluas
 vel malas si i vulnerib⁹ generent̄.

Circa p. m. sciē. q̄ tela ꝛ iacula ꝛ sagitta ꝛ cū
 telli ꝛ alia v̄neratia mltiplr̄ variāt: ꝛ iō oꝝ mōz
 ex̄hēdi variare. Si ḡ ex̄ corp⁹ appeāt: ex̄hātur si
 fieri possit ꝓ eādē ꝓtē ꝓ quā itrarūt. si nō: ꝓ ꝓtez
 oppositaz̄ ipellēdo ex̄hāt: q̄ forte sic min⁹ nocē
 bit. S̄z q̄n isigif̄ ossi ꝛ firmi adheret: tūc oꝝ alit̄
 tēdere balistā vel arcū ꝛ ligare cordā circa telū ꝛ
 ānectere baliste. ꝛ tūc distēdat̄ balista tenēdo for
 tit̄ caput vel mēbrū patiēt̄ trahēdo ad ꝓtē oppo
 sitā: ꝛ exhibit̄ statiz̄ s̄z dolorosuz̄ ē. Si at̄ ꝓfundē
 ad itra ꝛ occultē. si sit euz̄ barbis: tūc oꝝ elarga
 re vulnus ꝛ intromittere cānulas circa barbas
 illas: ꝛ tūc cū terebello iponēdo vsq̄z ad ꝓcanita
 tez̄ circūligādo terebellū quousq̄z adheret ipsi
 ferro isixo ꝛ tunc extrahat̄. Et si telū occultā ha
 beat aliquā partē iuxta cutez̄ que tāgēdo appet̄:
 tūc ꝓprimāt̄ deorsū ꝓtes circūferētiales: ꝛ tūc cū
 tenaculis vel torquesijs sabroꝝ apprehēdat̄ telū
 ꝛ extrahat̄. Si autē sit teluz̄ vel sagitta vel pilo
 tuz̄ in vena organica vbi est timēduz̄ de fluxu sā
 guinis nariuz̄: tūc ꝓparētur stuppe cū forāmie i
 medio ꝛ itingan̄ in albuie omi vel in medicina
 Sal. ꝛ supponāt̄ vulnere ita q̄ telū trāseat ꝓ me
 diū. ꝛ tūc h̄eat̄ plumaceolus itegre rotūduz̄ itin
 ctus sic̄ prius: ꝛ statiz̄ post ex̄ctōez̄ instri applicet̄

firmiter ne sanguis fluat. 7 per. 6. dies non amoveatur. Si sint ista infirmatia i homie armato: tuc oportet dilacerare arma maxie si sint soculata sub armis. 7 e forte in mebro nobili vbi no datur indutie medico nec patienti. imo moza ibi trahit periculū. Alio modus opandi est terere polipodiū cū axungia veteri modica 7 supligare. 7 statiz exhibit foras qd intus e: siue sit sagitta siue spina vel pars ossis fracti. Itē stercois anseris recens sup plagā ligatur sine dolore exhibit infixa. Idē facit abrotanū cū axungia sua pprietate s3 macrū. Idē facit aristo. trita 7 supposita. 7 similr semē eruce. Idē facit succus blete 7 diptami qse cti cū fimo aseris. 7 similr spoliū serpētis cū axungia leporina. similr cinis irundis cū aceto. similr loliu3 tritū 7 pistatū 7 superpositū spinā ferrum cānaz lignū mebro infixa extrahit. Itē alliu3 elixatū 7 tritū cū pice appositū extrahit oia que in vulnere q̄tinētur. Idem facit radix cāne 7 radix enule cū axungia cuniculoz 7 melle. De spolio serpētis 7 stercois anseris feci ego frequēter istō expimētū 7 valuit. 7 hoc sciūt fere oēs laici. 7 col ligat illō spoliū i bladis i autūmo 7 reficet.

2^m Considerandum ē restrictio fluxus sanguis in vulnere. Circa qd sciēdu3 qd mebrū3 vulneratū quātū3 ē possibile debet eleuari. 7 tūc vbi timef nocumētū3 ex tali fluxu statiz stringat: v' suēdo vel labia aliquo mō vniēdo vel ligādo: vel digi tu3 supponēdo: vel plumaceolis itinctos i medicina Gal. 5° megrategni. c. 5°. qd medicamen digi i p^o li^o. c. de fluxu sanguis nariuz. 7 tūc non amoveat medicamē illud donec chirurgic^o sit de restrictōe secur^o. nec cū violētia amoveat s3 cum plumaceolis i vino calō madefacti mollificādo aut cū aliquo alio remolliēte leuif amoveat. 7 tē vlnus q̄solidef vt videbit. Silr opz ne videat res rubeas 7 assistētes de camera amoveant. 7 qd ipse pa. quiescat. 7 nō moueat nec turbet nec irascat nec appetat vidictā: s3 q̄sortet cū tosto pane i vino. 7 qd nō respiciat vuln^o nec sanguinē suū. 7 dicat sibi qd āplius n̄ fluit. 7 quāuis flueret: ad bonū suū3 eē hoc: o3 dicere. 7 nō liget locus nimis dolorose qd dolor facit plus fluere. 7 det zuc caz ro. 7 filia vt refrenet acuitas sanguis. 7 fiat ligatio 7 fricatio i mebris oppositis 7 v̄tosatio 7 scarificatio stāte virtute. Et vltio si medicaia dicta superi^o in p^o nō sufficiāt: fiat cauteriū cū3 ferro ignito i officijs v̄caz 7 artariaz ibidē existētū. vel cū vrtica 7 sale vt faciūt laici. nesciunt tñ cāz. vrtica tñ opat a pp̄tate 7 calitate adurēte n̄ apicēdo. 7 sal desiccādo 7 crustā faciēdo. vtendō plātagine i cibis. 7 potēt sanguinariā 7 filia.

3^m Considerandū est circa medicamē locale applicandū oibus vulnerib^o inquātū vulnera sūt.

7 hoc ē dum sūt simplicia nō apata nec atiquata nec cū deperditōe substātie. 7 ē medicamē vnu3 illud solū forte 7 optimū calidū quātū3 pa. poterit pati. 7 stuppas i eo madefactas 7 expressas loco applicare facta pri^o applicatiōe labioz vulnerts adinuiē vel suēdo vel ligādo. 7 hoc statiz in p̄cipio. nec ē permittēdū sanguinē fluere vt dicūt antiqui chirurgici: sed statiz intercipiēdus ē.

Ad odus applicādi est pri^o mūdificare vulnus ab ifixis 7 ceteri extrisecis: 7 tūc labia vnire vel suere si futura idigeāt. dōde fiāt puluilli vel plumaceoli 7 p̄ssure de stuppis mūdīs canabinis pri^o carpinat^o deīn rotūdati que madefiāt dicto vino. 7 tūc ex eis somētet vulnus cōsuetū3 vel ligatū vel vnitū3 7 partes adiacētes. deinde exprimātur puluilli ibi intra man^o 7 intra ptes burales iseriores vel collobij ipsius medici vel inter ptes manutergij 7 tūc erunt lati. 7 tūc vulneri applicētur aliquālī cōprimēdo. deinde iterū3 madefiāt 7 exprimātur 7 applicētur 7 fiāt latī. 7 rectificētur puluilli 7 p̄ssure ex vtraq3 parte labioz3 applicate. quia ibi in lateribus debēt p̄ssure applicari tot. s. 7 tate quot. s. 7 quāte sufficiunt. 7 desup p̄ssuras 7 vuln^o ponātur duo aut tres de dictis plumaceolis madefactis 7 expressis. deinde plumaceolis secūdu3 maior p̄dictis applicet: 7 tūc liget fortiter vsq3 ad cōpletā3 sanitatem si sit facta debita applicatio partiū vulneris adinuiē. 7 debet fieri istud prima die statiz. qd nō faciūt opātes moderni q s3 atiquas practicas opāt 7 s3 Lafracū 7 Kolādū 7 Bru nū. 7 ē error māifest^o vt ego vidi frequēter. qd in brachio inciso 7 trāsuerso cū magna pte ossis 7 neruo3 volūt suere 7 ligare quousq3 os q̄solide tur vt dicūt qd aliter caro non superregeneret. 7 tūc remanebit. q̄si i eternū fouea i brachio. 7 p̄def mot^o mebrū vel digiti vel manus. 7 iō nesciūt qd dicūt qd statiz vulnere exīte recenti dūmō aliqd remaneat q̄tinuū3 brachio statiz applicent ptes ossis ossi 7 ptes carnis carni put pri^o q̄tū ē possibile. 7 tūc fiat satura cū forti q̄nexionē 7 nodo put videbit. c. seq̄nti. 7 tūc fiat medicamē cū vīo calō albo 7 stuppis sic pri^o. Et tūc si ossa v' nerui vel vene sint lese liget astelle v' table tenues 7 rigide ex vtraq3 pte vel q̄tuor p̄tib^o. nec o3 vnq̄ amouere quousq3 fuerit san^o supposita opatōe queniēti. S3 i q̄solidatōe carnis tū sufficiūt i bōa q̄plone 7 i iuene. 4. vl. 5. dies. s3 i ossis q̄solidatōe cū hoc o3 tps triplicare vel duplicare v' quadruplare 7 plus. tamē stuppe possunt amoueri 7 astelle reponi cum aliquibus stipticis si vis quousq3 porus sarcoides sit durus. 7 tūc stuppis amot cū forficib^o nodus fili scindat 7 cū tenacilis residū fili extrahat: tñ cū manu. Et si caro

caro extra cōsolidet nō operet nec cōfidat q̄ os remanebit p. lx. dies antequā cōplete cōsolidet vt videbit iseri. vñ Gal. ponit i de igenio. q̄ vulnera iquātū vulnera sūt solū curāda cū vīo.

4^m cōsiderādūz ē circa ligaturā z suturaz vulnerū. z p^o de ligatura diceñ. lz prius sit suendūz ante tñ ligatio semp cōpetit z nō semp futura. iō ligatura ē cōior. z iō prior ē futura in itētōe: licet aliqñ sit posterior in executōe. Scieñ. igit̄ fm Auic. 4° cañ. sen 5°. c. de radicibus restauratio- nis ossiū. q̄ oportet q̄ fascie z ligamēta z binde sint mūde molles leues z suaves sine sutura gros- sa dura aut plica aut limbo. z si sint ista ibi opor- tet q̄ ps exterior suture sit versus mēbrū aliud. similr oportet q̄ fascie debēt pportōari in lōgi- tudie z latitudie mēbris ligādīs. vnde fascia que dz ligare humerū debet hēre latitudinē sex digi- torū trāsuersaliū. fascia coxe. 5. fascia cruris. 4. fa- scia brachij. 3. vel citra: z sic de alijs. oportet ēt q̄ in vulnere recētī stringat vuln^o fortius q̄ ptes adiacētes. tamē nō dz strigi nimis nec parūz sed mediocrit. Si tamen vuln^o faciat ppter aliquā erroz sanie: tūc debēt adiacētes ptes fortī strin- gi vt sanies facili^o exeat. Silr vulnera doloro- sa z apata nō debēt tantū strigi quātūz vulnera simplicia. debet ergo ligatura icipe a loco vulne- rato z a parte labij depēdētis aut eleuati si sit ali- quod tale trahēdo z eleuādo z reponēdo ipsum cū tractu fascie versus aliud labiū. z debet pmo duci fascia versus corp^o vel versus partē a q̄ ma- gis timef flux^o humorū voluēdo sup partes ad- iacētes vsqz lōge bñ a vulnere. z trahat ibi extre- mitatē fascie alicui tenēda. deñ redeat ad alte- raz extremitatē. z operet eodē modo semp laxā- do man^o in pte magis distāte a vulnere. z tūc ac- cipiat aliā z redeat z liget vice ztraria pme quā- tūz ad modū voluēdi. tñ quātūz ad modū strin- gendi vniformit. z sic fiat quousqz extremitates eaz cōiungant̄ z nectant̄ ibi. vel suant̄ zstringē- do vt patiēti videat̄ quasi modicū dolorosūz. z iste modus trahit a Gal. i megrategni. deñ cū voluerit medic^o vel chirurgic^o dissoluere ligamē- ta fiat sicut dixi pri^o. c. de fluxu sanguis a vulne- re. Deinde si sit labiū depēdēs vel eleuātū: p^o ab eo remoueat ligatura leuit palpādo cuz tasta ex omni circūferētia. deñ cū vino calō stuppis intictis madefiat ligature z plumaceoli. z tūc tē- tet itez cū tasta. z sic paulatīe quousqz totalr dis- soluat: z tūc vltio a vulnere amoueat. Ado- do videñ. ē d mō suēdi vulnera. Circa qd notā- dū q̄ oib^o vulnerib^o inquātū vulnera sūt quo- rū labia sūt eleuata q̄ pñt illa inuicē approxiari: ad quoz approximatōez vnionē z retētōez non suffic artificialis ligatura; sutura pficit. Alti^o

notādūz q̄ chirurgicus anteq̄ suat debet inspiciere an suēdūz vuln^o hēat in lōgitudine plusq̄ spa- ciū digiti trāsuersalis. si sic z nō excedat mēsuraz duoz digitorū sufficit vnicus pūctus. si excedat z deueniat ad mēsurā trium digitorū z nō vltra quatuor sūt duo pūcti. si autez lōgitudō vulne- ris excedat dictam mēsurā: tunc fiāt tot puncti quot sufficiūt fm mēsurā z numez digitorū trāsuersaliū supradictā. Itē si sufficiat vnus pū- ctus tunc fiat i medio nisi vuln^o sit magis pfundūz versus vnā pte. tunc eiz vsus partē pfundio- rez dz magis declinare. sed si dbeat fieri duo pū- cti: tūc pñt vuln^o i tres ptes. z si debeāt fieri. 3. puncti: tūc fiat primo vn^o i medio: deñ vn^o ex vtraqz pte. sed si nō fiāt. 3. puncti: tunc fiant duo iux duos extremitates. deñ vn^o i me^o iter illos duos. deñ ex vtraqz parte illi^o pūcti medij fiat vn^o pūct^o donec int̄ quosqz duos n̄ sit nisi spatū digiti trāsuersal. Ado de mō pūgēdi videñ. qz pri^o dz vuln^o mūdificare ab extrisecis z redu- cere labia sic nālī fuerūt q̄tū possibile ē. z tē vbi volueris facere pūctū: labiū oppo^m accipe cānu- la vel tuello zcauo i q^o sit fenestra iux extremita- tē iseriorē p quā acus cū trāserit videat̄ z appo- diet. z vsus illū tuellū ac^o ipellat pforan^o duo la- bia vlnoris citi^o q̄ pōit donec acus videat̄ itra- re dictaz cānulā p dictā fenestrā. z cānula amo- ueat z trahat ac^o cū filo donec sufficiat. z sit acus triāglata z subtili i puo vlnere z cū filo subtili. z cū grossiori acu z filo duplicato i mag^o vulnere. deñ filiū nectat extrēitatē cū extrēitate strigē^o do- nec paties aliq̄lē sciat̄ dolorē sz n̄ magnū. z fiat p^o due reuolutiōes. deñ fiat 3° reuolutio super ābas. z sic faciēdo sufficit p vno pūcto. deñ scin- datur filiū nō multū ppe nec multūz longē z sic d alijs. Alteri^o notādū q̄ vulnera suūt pp eoz vnionē z icarnatōem. z ibi sutura nō debet solui donec icarnetur nisi in trib^o casibus. p^o si dubitet q̄ caro pūctorū rūpat̄ ate icarnatōez. 2° si ex aliquo errore sanies in vulnere generet. 3° cū supuenit dolor fortī. Alia suunt pp aliqualez approximatōez quīs oīo vniri nō possunt: sic aliq̄ i quib^o aliqd d substātia d̄pditū ē. Et alia i qb^o spatū q̄ nā ate icarnatōez dbeat aliqd expellere sic fragmētū ossis aut file. vñ i istl sutura dz sol- ui tota vl i pte anq̄ icarnet. s. ex quo labia appo- ximata per suturā z quietē pñt cū sola ligatura absqz sutura retineri. Alia suūt solū pp fluxū sanguis stringēdi. z i istis debet solui sutura ex quo fluxus sanguinis mitigetur. z debet ibi esse sutura sicut peliparij suūt cirotecas qz non ma- nebit diu z est sutura magis festina. z tunc scin- datur filiūz iuxta nodum ponendo acūz vel te- stam sub filo. z tunc cum pincicariolis extrahat

stringendo nodū. tñ caueat q̄tū possibile ē d̄ pū-
ctura nerui. z iō si fiat futura p̄fūda nisi i loco n̄
musculofo vl lacertofo. z q̄to recētiōra vulnera
suunt: tāto citi⁹ curātur. z si alterata sint tunc cū
acu vel cū testa labia fricent̄ vt sanguis efluat z
fiant quasi noua z tunc suantur.

5^m Considerādus i cura vulnez est etiatio z po-
tio: qz medicia cōsistit in tribus: vt dicit Amic.
sen 4° primi libri. c. p^o. s. in dicta potiōe et cirur-
gia. Potio ē duplex. vel euacuās sicut farma-
cia. vel solidās z mūdificās vt ordiat cirurgia.
p^o tñ euacuādū ē tā cū flo^a q̄ farmacia magie si
oēs hūores abūdēt. Si vō vn⁹ tantū: tūc q̄petit
farmacia pri^o quousqz eq̄tur: vt habet a Sal. 6°
pticula affo. q̄mēto 3i^o i fine q̄mēti. An si flo^a z
farmacia sint necessarie tūc cū flo^a icipiēdū ē: ma-
xime si fortis medicina q̄petat. si debilis tūc ipsa
p̄cedat. Sūr qñ sanguis cū alijs hūorib⁹ q̄uis
flegmaticis abūdēt q̄petit pri^o flo^a vt dicit Alui.
p^o cañ. sen 4°. Sz si hūores frigidi z viscosi: de-
bet p^o digeri deīn cum farmacia etiari. deīn flo-
botomare si oporteat. vñ illi qui sūt vulnerati z
sūt iuuenes calide q̄plonis qui q̄suerūt flobotomari
z habēt vulnus parū cū q̄tusiōe: z qui
habēt magnū vuln⁹ cūz incisiōe sine depeditiōe
substātie d̄bēt flobotomari i prin^o ad diuertē-
dū ad p̄tez oppositā. s3 materia iā fluxa d3 flobotomari
p̄ eādē p̄te ad q̄sumēn. māz residuā. Et
si virtus sit debilis vel etas sit tenera vel nimis
ātiua: tūc debet fieri v̄ctosatio diuertēs. vel si
post flobotomiā v̄lez remaneat sāgnis niger cir-
ca vuln⁹ qui non pōt p̄ localia remedia resolui:
v̄ctosatio diuertēs cōpetit sicut z flo^a si vis. z ita
de alijs q̄ditōibus. Farmacia ergo si cōpetat
tūc fiat cūz cassiā. z reubar^o z cum sene z agar.
nō cūz polipodio p̄pter q̄motionē hūoz. z deīn
diaturbit diarsene catholico diareubar^m. P̄do-
tiones v̄ade sūt multiplicēs. quedā sūt ad tētā
duz curabilitatē. z quedā sūt ad curatiōis facili-
tatez. q̄dā sūt ad virtutē vigoz. idā. quedā sūt ad
superflua expellēda. p^o sūt sic. bibat ifirm^o suc-
cūz trifolij. z si eo hausto nō vomat: curabil^o ē. si
euomat: nō. Aut de succo piloselle sen pipinelle
q̄tū testa oui capit vulnerato da bibere. si reicit
morief. si nō: nō. s3 exiet tota viridis p̄ vulnus. z
qdā ipsā herbā terūt cū vīo albo: z sic succūz ex-
trahūt z potui tribuūt. Itē. R. betonice leuistici
nepite puence añ. 3. j. cū modico melle tēpa z da
ei bibere. si p̄ plagā exierit pot^o: viuet. si n̄: morie-
tur. Itē. R. rubee maioris sumitatu canabis cū
seie tanaceti silufis z oleris rubei z da bibere. si
p̄ plagā tota viridis exierit: viuet. si nō: morie-
f. Idē facit succ^o celidonie bibitus. Itē. puencā li-
guā bonis tere cū vīno z pipe pauco z melle da

vulnerato bibere. si vomit: nō euadet. si non: vi-
uet. Itē q vulnerat^o est: si anus ei^o voluerit mo-
rietur. si nō: viuet s3 cirurgicos. Adō videa-
mus d̄ potiōib⁹ curātibus vulnus. R. pipinelle
buglose sanamūde agrimonie añ. Ad. 5. terā-
tur z distēpent̄ cū aqua vel vīno vel cū ceruisia
z da vulnerato bibere z exibat p̄ plagā z bñ sa-
nabit. Itē. R. sanamūde se. canabⁱ folioz caulis
rubei piloselle buglose saucle añ. Ad. 5. de se-
mine canabis. 3. j. pista i mortario cūz optio vīo
z decoquat̄ modicū. z capiat tria coclearia mane
z tria bene post p̄adiuz. sit tamē rubea maior ad
pōdus omniū. pone sup vulnus solū caulis ru-
bei z pānuz lineū cūz quo ter liget. Itē. R. pedⁱ
colubini cū radice sua. radie solidⁱ radie osmū-
de ozimi senationis fabarie sumitatum rubi añ.
quassent̄ parū z in olla ponāt. z superfudatur vi-
nuz albū vel ceruisia d̄ bono blado. z potet ma-
ne z sero per. ix. dies: qz omne vuln⁹ z rupturaz
sanat. Itē. R. plātaginis auētie. i. gariofilate se.
canabⁱ añ. rubee maioris plus. z si os sit fractuz
appone solidē minoris i dupla quātitate. z de-
coquat̄ur herbe i aqua si caput vulnetatū fuerit.
si corpus: i ceruisia. si ab ombilico iferi^o: in vīno.
bibat patiens istā decoctionē z sanabit pro certo.
Tamē ego aborreo istas potiōes: z vtoz medica-
mie cū vīo z stuppis. qz iste potiōes nocēt stoma-
cho z sūt de cirurgia ātiua. tñ ne medic^o igno-
ret tales pot^o: ideo posui eos hic. Adodo vī-
deam^o de potiōe vigozāte que ē in vsu. R. zinzī.
al. galange cinamomi cardamomi añ. 3. j. pipe-
ris longi. 3. 5. gētiane. 3. 5. croci. 3. j. vel fiat pon-
dus duplū vel triplū si vis. z cū vīno optimo fi-
at bonū pigmētuz. z da per tres dies bis in die
dicēdo qualibz die: Dextera dñi fecit virtutē zē.
nō moriar sed viuā zē. z si vulnerat^o recipiet istā
potiōē: viuet. si non: moriet. maxie si sit vulne-
ratus i capite p̄funde. z hoc si vomerit eā tertiā
vice. z tamē de duab⁹ primis vicibus nō ē cura.
Itē fiat de optimo vīno z cinamomo z spica et
zinzī. z cubebis z gar. z nucemuscata z calamo
aromatico z saluia optim^o potus cōfortās vul-
neratos z reuigorās. Sz i vulnere pectoris fi-
at potiō d̄ isopo liquif. vuis mūdīs z zuccaro z
d̄ē diapenidiō diadragātū. Adodo videa-
mus de potu supflua resecatē. z talis est potus
laxatiuus fm materiā peccātē. p̄ quo recurre ad
capitulū de quartana i p^o li. z ibi dictū ē de me-
dicina que humores purgat. tamē potest fieri de
cassia. prunis reubarbaro sene agar. cum sero
clarificato v̄lcnz vīno vel cū decoctiōe herba-
rū q̄fortatiū z aliquālⁱ solidatiū: sicut cū deco-
ctiōe auētie saluie betonice z ros. P̄dot^o tñ q̄for-
tates fortiter ponā iferius. c. d̄ hernia.

6^m Considera. i. cura vlnery e ordia^o diete. p q^o notañ. q panis eoz d3 esse panis fermētat^o mediocris iter antiquū 7 nouū. Carnes 7 pulmēta debēt diuersificari s3 diuersitatē mēbroz vulneratoz. q: i fractura ossis s3 Haly 3° pti^o tegni 2^m mē. 119°. cibi quēniētes sūt ex q^o gnāt sanguis spissus sic assature 7 frumētū coctū 7 panis d simula 7 caro porcīa 7 vitulia lactēs q pparat vt cōcedat. caro hirci ānualis 7 duoz dētiuz ex ouib⁹. 7 caro gallie. 7 vi^m rubeū grossū. 7 ista pōit i 2^m mē. 121°. Et d3 sumere paties ex cibo: cui⁹ qti tas sit pua 7 virt⁹ ei⁹ i nutrimento corpis sit multa. 7 videat q bñ cibaria digerat: alr. n. nō faciūt bōuz. Cōfortet ergo balsamētū suūz cū cinamo^o zizi. pipe 7 vino rē. vt dicit 2^m mēto 120°. S3 in vulnere carnose ptis 7 musculose d3 eē cibus facilis digōnis tenere substātie multi 7 boni sanguis sicci nō adusti gnātinus. s3 sit in pauca qti tate. sicut sūt gallie capones hedi oues iuuenes porcelli fāsiani pdices aues parue cū rostro subtili habitātes i cāpis. oua gallinaz cocta cū testis suis. 7 ista oīa plus valēt in pposito si assent: nisi q crusta extrifeca d3 amoueri. Et accipiat eger plus i mane. s. hora p^a vel 3^a d cibis q i cena. tñ vtroqz tpe min⁹ accipiat q fecit tpe sanitat. 7 comedat tñ d carnib⁹ qti d pane: tñ nō satisfaci at appetitui: s3 tātū capiat qti virtus pōt sustentari donec flux⁹ sedet 7 donec flux⁹ hūozū cesset 7 donec timef d apate. 7 ex tē paulatīe angmētet cib⁹ vsqz ad q̄suetudinē tpi sanitat. Potus sit vinū bonūz subtile aromaticū delectabile sub rubeū aut albū mediocre n̄ aquosūz: 7 e vi^m gallicanū. nec ita forte vt vinū de ātisiodoro. nec ita grossūz vt d mōte pelulano. def tñ i pua qti tate ita q nō āte pādīū nec iter cōestīdes: nisi maior vrgat necessitas. nec i pādīo nisi lib. i. s. vel ad plus. ij. lib. 7 i cena medietatē. S3 i āglia potēt ceruissā clarā defecataz granosaz. i. fortitudinez grani retinētē: q: talis ē mediocris. 7 est vinū de ordeo 7 frumētū vt loqf Isaac i dietē pticlarib⁹ i fine. Antiq tñ chirurgici phibēt vinūz vulneratis. s3 hoc ē vez i vulnerib⁹ capitū. 7 hoc ē vez i prin⁹ 7 i tpe calō vbi timef de se. vel d alienatōe mēf. i alijs nō o3. 7 i tali cāu pōt dari aq decocta cū betōica 7 ros⁹ vel cū plātagie 7 ros⁹ sirupizata cū zuc⁹. Alteri⁹ notañ. q in prin⁹ ē bonū ē cauere a vīo coitu carnib⁹ fructib⁹ crudis motu ca seo lacte. 7 oī tpe bonū ē cauere ab idigestibilib⁹ sicut a carnib⁹ bouinis āserinis anetinis leporinis pisib⁹ fabis recentib⁹ 7 alijs. 7 a carnib⁹ 7 iuribus 7 brodijs et liqdīs et aquosīs: nisi q in debilitate virtutis valet candellūz de vitellis ouoz vino et aqua. et iura carniū solūz ad humectādūz panē: qñ nō pōt comedere panēz sicūz n̄

ad sorben. et panis optim⁹ cib⁹ est eis. et potagiū de herbis bōis valētū ad ppositūz sic de folijs fragarie vel de plātagine vel de auētia et borragine et similib⁹. S3 i vulnere pectoris def dieta humida sicut i ptificis et ethicis et q̄sumptis. et cū zuc⁹ pparet vinūz suūz si ipm potet.

7^m Considerādūz ē p̄seruatio in discrasia simplici et ab apate calido et silib⁹. et curatio eoz si fuerint itroducta. Pro quo notañ. q d3 cauere a repleone et labore nimio corpis et mēbrū vulnerati. et a dolore et a strictura et q̄pressiōe ipsi⁹ mēbrū. et a q̄stipatiōe ipsi⁹ v̄tris et retentiōe sanguis nimia qñ ipse multūz abūdat: sed moderate curat si vis. Si times de discrasia vl apate futuro fiat flo⁹ diuertēs et post de eadez pte si oporteat.

Signa vero discrasie future in vulnere sunt aquositas aliqualis liqda subrubea quasi lotura carnis exiens a vulnere dolor rubor et tumor et filia cuz icipiūt 7 sunt debilia: 7 tunc succurrēdū ne q̄firmēt 7 tunc generēt saniez 7 p q̄ns se. qz i gnātōe sanie sunt se. et dolores plus q̄ facta sanie fm Haly 2° affo. 7 se. est piculosa i vulnere. An signa mortis i vulnere sūt ista. febris acuta. rigor. detractio vocl 7 sc̄sus. vomit⁹. cordis d̄fectio. ligue nigredo. rube⁹ oculus. tremulus niml. ex mortē d̄mōstrāt fracta ceruice p̄p̄quā. s3 i alijs vulnerib⁹ mortē s3 lōgiquā. 7 sūt alij vsus.

Etius qd̄ ledit ipulsiō forma notentur.

Et grauitas nec nō locus etas vis patientis.

Omnes virtutē ppendere cōuenit actus.

Sed non credātur equalis pōderis esse.

Que pars emergit signū speciale docebit.

Et sunt de min⁹ icertis egestio labiazqz plage.

Si ergo discrasia introducat ex aliquo errore vel negligētia. vel qz nō fuit vuln⁹ recēter pparatus: extūc dieta subtiliet 7 mēbrūz lesūm non moueat. 7 fiat euacuatio si oporteat fm nām materie peccātis. 7 tunc cura vulneris pponat quousqz accidēs amoueat. vt dicit Haly 3° tegni cōmēto 129°. Si sint accidētia multa circa vulnus cōpositūz ibi ordo i curādo attendit nisi accidentia eundē modū curādi habeāt: sicut discrasia 7 apostema nō ifaniatum 7 dolor: que eadez cura curant sc3 cū cplastro de maluis. cui⁹ receptā posui 2° hui⁹ de cura apatū. c. de maturatūis. 7 ibi vide 7 modū applicādi. S3 si sit ibi apā saniosūz debet sanies mūdificari cū coto aut lana aut cū carpia 7 cōpressuris 7 ligatura artificiali 7 ablutōe cuz vino calō. 7 mūdificādo cum stuppis bonis 7 carpia. i. rasura pāni linei. vel pān⁹ line⁹ antiquus albus mūdus carpinatus. Et si possit mūdificari p vuln⁹ fiat sic dictūz ē si nō aperiat apā iuxta vulnus i loco magis depēdētī aut magis maturato. Et q̄re sanies gnāt i vulnere pōit

Adaly quatuor cas 3° tegni comento i26^o. et ibi
 videi comento illi: Ita vero et si i putredie utat.
 Deim pde sup vlc^o talis apat medicame qd re
 frenat et siccat absqz mordicatioe: sic emplz de tu
 tia abluta. et deim depditu restauret cu dieta bo
 na. et qcauū repleat cu regnatiuis carnī sicut snt
 thus aristo. et gūma pini. i. pix. resina rose et si. si
 cut ponit Adaly 3° tegni comento i28^o. et ibi vide.
 Simili puluis ru. chirurgico: n optim^o ē. R. san
 guis dra. olibani sarcocolle aloes añ. puluerizet
 et vulneri supponant: qz sanguiez strigit et carne
 regnat et vulnus solidat. Et el. R. iij. pt calcis
 bn ablute et thur. ij. et j. sang. dra. et super vulnus
 post suturā pone si vis. et ē maxie icarnatiuū.

8^m Considera. ē itroducere pulchras cicatrices.
 et vocat illud sigilluz vulneris. et ē cū hoc carnes
 supfluas vel malas qsumere. Circa qd notādū
 qd aln labia vulneris male solidant ita qd labiū
 nō equat labio. et tūc debet poni tastuz vel aliqd
 file iter labia et subtus. et cuz eo debet eleuari de
 pssu labiū. aut eleuatū qprimi debet donec eq
 tur. et puncta suturaz amoueat añ q scidat car
 nez. et caro supflua si sit amoueat cū vngueto vi
 ridi dco pri^o. c. de vlcisib^o auris et naris et oris.
 qd fit de dialtea et viride eris addēdo vel subtra
 hēdo. put videbit expedire. cui^o receptā dixi su
 peri^o i isto 3° li^o. Et carne mala qsuppta pdat ibi
 carpia. et silr p vices ponat vnguētuz viride vel
 foliū saponarie: qz omēs carnes malas corrodit.
 deinde carpia deinde vnguētum quousqz deue
 niatur ad illud quod itendim^o. deide i cicatrice
 subtili turpi ponatur litargiriū nutritū solū aut
 diaqlon aut fermētū aut adeps anatis qunctuz
 aut diuisuz. et ois medicā desiccās absqz mordica
 tōe sigillat vulnus s3 Auic. 2° can. c. 2° versus fi
 nez. sicut ē tutia abluta rose litargiriū preparuz et
 calx bn abluta et desiccata et exticta i oleo ro. vel
 aq ro. et tunc optia ē. S3 cicatrices grosse tur
 pes iā itroducte corrigātur cū vinctōe olei de bal
 samo aut olei bndicti aut olei de costo aut olei d
 lilio. deim cū ceroneo vel oxicroceo vel cū diaq
 lon vel aplicon qd est ad hoc spāle: vt dicit Mi
 cholans i atidorario suo. et vnuz ē vbiūqz i cor
 pore cicatrices male fiāt. et iō v3 in vestigijs va
 riolaz et ipsis silib^o remollit pri^o vt dixi 2° hui^o
 et p^o de cura eoz. Alio mō opān. ē. si vis totuz
 supflunz cū auro ignito cauterizet. deim pcuret
 cuz axūgia anatis quousqz escara cadat. postmo
 dū pcuret cū vngueto scō de piguedie galline et
 mastice. qd vnguētuz ē spāle ad hoc: qz mastix si
 gillat et regnat carnez et cutez. tñ sicciōza debent
 regnāre cutē q carne: qz ipsa ē sicciōza. et hoc loqn
 do d pte callosa exteri^o: qz illa iterioz ē tpata ma
 xime i digitoz pulpis. vñ Gal. 3° megrategni.

sicca cū siccis: hūida cū hūidis debēt gnāri addē
 do qfile ad mēbruz lesuz. tñ aliqn o3 aliter opari
 habēdo respectū ad vuln^o et diserasiā: qz cura v3
 eē p qtrariū. Alteri^o notān. qd emplm ianuefe
 optie solidat et vulnera omia curat et sigillat. cu
 ius recepta ē talis. R. succi plātagis betoice apij
 colatoz añ lib. j. picis refine colate cere munde
 noue añ. qf. j. coquātur sil lēto igne qtinue agi
 tādo donec succi qsumatur. et tūc addat terbeti
 ne lib. j. moueat. icorpetur. nec postea bulliat. ab
 igne deponat et reseruet. Et si vulnus sit sanio
 suz fiat foramē i emplo sup pānū extēsu3 per qd
 sanies libere exeat. et sup emplz ponatur stuppe
 madefacte i vino calo i vulnerib^o capitis et faciei
 si vis. et ista cura v3 oibus vulnerib^o nouis et āti
 quis saniosis penetrātib^o ad iterioz qcauitatez
 cranei et ad pelliculas cerebri et ad cerebuz et ad
 pect^o et ad itestina et filia. et iō istud emplz hēat in
 honore. Et si p nervis velis opari: lūbuzi ter
 restres qtriti supponant nervis icisis et curabū
 tur. vel puluis eoz misceat cū emplo ianuefi pre
 dicto et curat optie. Serapinū malaxatuz opti^m
 est pūcture neruoz. vel mica panis cum frōdib^o
 apij superponat. S3 ad puncturā spine mille
 foliū et stercus āseris qmisce et suppone. et ad sa
 gittā vel spinā extrahendā sine ferro radicē car
 donis et solia tere cuz rasina et albumie oui et fac
 emplz sup. idē facit radix arūdis cuz sanguie le
 poris. et diptam^o et costus et poliū cuz axungia et
 armoniaco vt dixi sup^o. S3 si vulnus male cu
 ret: tē accipe sterc^o capnū et cū vio veti sup vuln^o
 clausuz pone qz apit et sanat. S3 de pūctura ner
 uoz vide i 2° li^o ad ca^m de spasmo et ibi iuenies.

De fractura ossium.

Ractura ossis est
 solo qtinui scā i ossib^o ex percussioe vel
 casu. et ē cuz vulnere carnis extrisece. vel sine vul
 nere ei^o et cuz ei^o qtuisione. Et ē aln cuz disloca
 tione aliqn sine: sicut narrat Auic. 4° can. sen 5°
 tractatu 2°. et de ista fractura loqt Gal. 3° tegni
 can. ii 4°. Aln eiz fragit os qcauū. aln os plenū
 medulla. aln os soliduz n medullare sic sūt duo
 focilia i brachio: et sūt ex vtraqz pte ossis brachij.
Cura Cura fracturaz mlta reqrit. s. qua
 moz pncipalia sicut et reqrit vulnus
 simplex in carne. vt dicit Adaly 3° tegni comento
 iio^o i comento illi: Cōglutināt distantia. Pri
 m^o can i curatōe ē aggregatio ptium q disrūpte
 sunt et cōplicatio eaz adinuicē donec fiat figura
 eaz silis figure sue nāli. et hoc qdez fit cū tensioe
 et equatōe. 2° can est illud qd seruat figurā quā
 coequauit et equit donec remaneat sup aggrega
 tionez suam. et hoc fit cum sutura et plumaceolis
 duplicatis

duplicatis & ligatis. 3° est vt caueat ne cadat ali-
 quid intra labia vulneris prohibens vt continuet
 ptes adinuicē. 4° est vt seruet substantia mēbrū
 fm sanitatē suā. s. seruet pplexio ei^o naturalis
 cū medicis & cibis. quoz p pō psoni ei^o ē filis.
 & addat sup eā paruz i exiccatoe. **P**rimi duo
 casū. iā dicti sūt i cura vulnēz recētū i carne. & si
 milr debet fieri i osse quādo ē caro icisa simul cū
 osse. S; verū ē qd si fuerimus securi de apate qd
 si fieret ibi nec sanies & qd applicatio ptiū adinui-
 cez fuerit sicut fuerat i sanitate: tūc cū plumaceo
 lis duplicatū ex oib^o pti^o & cū ligatura & sutura
 fiet cura ossis sic & carnis. s; nō d; aperiri vul-
 nus & ligatura vsq; ad. 30. dies. qz in tali tpe & si
 i miori gnāf por^o sarcoides ptinuās ptes ossis:
 qz ossa nō solidant nisi i pueris. sed post conti-
 nuant cū tali poro q mollior ē osse & durior car-
 ne. & iō vocat sarcoides a sarco. caro quasi po-
 rus carne^o. vñ i tali tpe icipit arisbot. i. porus ge-
 nerari & idurari fm Auic. 4° casū. sen 5° & tra-
 ctatu. c. de qlitate ligamēti & c. **P**ro quo sciē-
 duz qd fractura mādibule inferioris requirit ad sui
 solidatoez admin^o. 3. septianas. s; fractura fur-
 cule pectoris. 28. vel. 30. dies requirit. & fractura co-
 ste. 20. dies. s; fractura adiutorij. i. ptis brachij su-
 pra cubitū vsus spatulā. 40. dies. & fractura bra-
 chij. i. ptis a cubito ad manū. 30. vel circa hoc. s; fractura
 coxe. 50. dies requirit. **P**ot tñ apiri vul-
 nus ossis si vis post 4^m diē. s; videas qd astelle. i.
 ligamēta d ligno facta sint i pace si possit illō fie-
 ri. & teneat mēbrū. vl iaceat ita qd nullo mō ptes
 vulneris n̄ sepenē. s; sint astelle late nō dolorose.
 & assellet paties ibi in vase supposito. Et cauea-
 tur a coitu & ira. & vtatur dieta dicta pti^o tamē sic
 qd digeratur: aliter nō nutriet. & ideo i principio
 sit subtilis deinde igrosset. 3° casū. cōpleatur cū
 amotione cuiuscūq; extrinseci inter labia vul-
 neris. tamē si sint ossa fracta & ptes ossis ibi se-
 parate tūc leuiter extrahātur cum tenaculis. & si
 nō possint leuiter sine magno dolore. qd est pe-
 riculosuz. tūc separētur leuiter. vel cuz medicina
 extrahente ossa euellātur: sicut radix gladioli tri-
 ta & superposita extrahit fracta: & si bibatur sanat
 aquassatōes. **I**dez facit apostolicō qz trahit etiā
 sagittas & c. **I**dez facit beonica & radix peucedan-
 ni. i. feniculi agrestis vel porcini. similr solia pa-
 paueris. & ficus imatura similiter trita & supposi-
 ta ossa fracta extrahit. Tamē si sit vulnus in cra-
 neo: tunc si os cōcauetur ad itra vel frāgatur in-
 frustra tāgentia duraz matrē periculū est. & si du-
 ra mater denigrat: periculū ē mortis. similiter si
 os dnigrat & nō ex medicina: oportet tātū quā-
 tum denigratū ē auferre. **E**rgo os cōcauetur
 mferius & depimit & non rūpitur ad extra: opz

cum trepano foramina facere in craneo fm circui-
 tum cōcauitatis illius. & tunc cū leuatozio leuare
 non tangēdo duraz matrē. & ē operatio cum tre-
 pano sicut operātur isti qui lapides perforāt cuz
 quibus cooperit dom^o. **U**nde signū qd os ca-
 pitis frāgatur ad intra est qd capiat filum forte
 ceratuz & nodatū in extremitate. & tūc teneat in-
 firmus intra dentes nodum & trahat ipse filum
 cuz pollice & indice a sursum ad deorsuz cum eis
 descendēdo. & si sit fractura nō poterit pati pro-
 pter dolorē in loco fracture. si non: poterit satis
 bene. **I**tez pānus lineus intigatur in albumine
 oui & loco raso superponat. & tūc per spaciū vni-
 us hore iaceat & amoneat leuiter & desiccabit in
 loco proportōali fracture. s; tūc osse capitis amo-
 to diu erit antequā cōsolidef. quia porus capitis
 est debilior alijs poris ossiū propter cōmissuras
 ibidez existētes: qz minus ē in motu. & tūc opor-
 tet ibi esse cōcauitatē fm quātitatez ossis capitis
 deperditi: vt dicit 3° megrategni. c. p^o & 6°. affo.
 cōmēto 45°. ideo aliqui ponūt partes mazerini
 vel auri loco ossis capitis deperditi. sed nihil est
 nisi duz vulnus preparat ad impediēduz descē-
 sum saniei ad pelliculas. vel ad phibēduz extri-
 secuz nocumētū ne ad cerebrū intret. & tunc cura
 facta paulatine minorētur & auferatur. **I**te ad-
 huc sunt alia signa fracture cranei penetrātis ad
 pelliculas. vt dicit 6° affo. cōmēto 50°. quia se-
 quit vomitus colericus & se. sequit. & Gal. 3° in
 teriorū vltra mediū dicit. qd talez fracturā sequi-
 tur vomitus colericus: abomiatio: arsurā stoma-
 chi ppter neruum veniētem a cerebro ad os sto-
 machi. & ideo os stōachi est sensibili^o omnib^o mē-
 bris vt dicit. **I**te notādūz vltorius qd ossa fra-
 cta in coxa & in alijs partib^o non oportet ita ex-
 trahere sicut in capite. quia nō sequit tot accidē-
 tia periculosa talē fracturā sicut in capite. quia in
 capite sequitur schotomia vertigo alienatio fe-
 bris & vomit^o: non ita alibi. ideo soluz ossa que
 leuiter sine violētia possunt extrahi debēt expel-
 li: alia non. **I**tez semper debet os denudatū ra-
 di propter alterationē aeris et medicamis & vt
 caro firmiter adhereat restauranda. **E**t pnosti-
 catio **H**ipp. 7° affo. affo^o 19°. **I**n ossis denuda-
 tione herispila malum scilz in carne iuxta illa
 ossa. **E**t frigiduz est inimicuz ossib^o & fracturis
 eoz. vt dicitur 5° affo. cōmēto 19° & cōmēto 22°.

4° casū cum cōplastris & ceroneis & vnguētis
 & plūterib^o. Accipiat igit oxicroceū & ossib^o fra-
 ctis supponat qz oia vulnera simplicia siue i car-
 ne siue i nerno siue i osse curat. & h̄ dicit **N**icho-
 la^o i antidotario & vey. c. **B**eim accipiat catul^o ca-
 nis & cerebrū exhat & extēdat sup pelliculā agni-
 uā & oi fracture ossis supponat qz curat oia ossa

fracta ut exptus suz. **Deiñ** si vis ponat puluis capital. **R.** iros thur minute farine orobi arist. ro. mirrhe sarcocolle san. dra. añ. fiat puluis qui sup fracturas ponat 7 solidat 7 opsonē mēbri 7 seruat: vt ponit **Avic.** 4.º can. sen 5.º tractatu 3.º. c. p.º. **Sz** si vulnº sit i capite tñc folia verbene cū sale 7 ayūgia iposita ossa fracta extrahūt 7 plagā sanāt. **Idē** facit succus betonice cū stuppa vulneri capitis ipositi. **Itē** tela aranee cū aceto capiti fracto iposita dolorē eiº mox tollit 7 sanat. **Sifr** ad oēs fracturā cranci 7 etiaz ad durā mīez fiat sic. **R.** picis thur cere sepi añ. resoluāt simul i patella supponat 7 sanat. **Itē** osse fracto 7 collocato vt decet stuppa canabina i albumine oui ifusa distēpata cū pulnere molēdini. aut stuppa carpinatā sup panū pone ad q̄titatē membri fracti. 7 sup stuppā liquefactā hoc modo p̄x diu bullita sup aquā frigidā colēt. **deñ** manibº malaxetur 7 sup stuppā collocef 7 aliquātulū calefacta supasp̄gat puluis olibani vt p̄x non possit videri. 7 sup olibanū pluis pipis nigri eodē mō mittat 7 hīs albumē oui supponat 7 calefactiº loco fracture applicet nec postea amoueat donec sanº fuerit. **Itē** cū ēplastro aureo fractura sanat 7 ois indignatio neruoz ex replōne curat. **R.** colofonie picis resine añ. ʒ. ij. picis liquide. ʒ. j. olibani auripigmēti. alumis añ. ʒ. ij. olei. ʒ. iij. acceti qđ sufficit. 7 loco picis liqde ponat. 7 terbetia. **Sz** si fractura ossis sit cū attractiōe vel gñsiōe carnis sine vulnere exteriori ē timēdū 7 mortificatiōe vel herpestiomeno. 7 id fiat scarificatio vt sanguis egrediat. **deñ** cū ligiuo salso locus formētef. 7 fiat enatio ex pte opposita. 7 tñc 6 oleo ro. cū plnere mirtilloꝝ locus inūgat 7 iterato lanetur cū isto ligiuo. **deñ** 6 farina fabaz 7 radice altee decoctis i vino locus ēplastre 7 tunc post cū astell' locus liget 7 cū fascijs latis locū totū copietibº ne ab aere alteret 7 hoc sufficit. **Sed** si vulnus male restauratū fuerit remolliat cū malua viol' altea 7 yngat cum ayūgijs 7 medullis 7 sic tē rectificet cū astellis 7 ligatur. **Et** si fuerit nodositas i vulnere ossis creato i principio lami na plūbea tenuis supponat 7 sic curabit. **Sed** postq̄ atiquatur oꝝ cutē scindere 7 tñc supfluūz refecare vel radere 7 tunc tractu bono curare. **R.** succi apij betonice sanamūde ossimūde sumitatu rubi plantagl. añ. q̄tū vis mell' qđ sufficit 7 resine 7 cere 7 olibāi 7 san. dra. ros. añ. pt. ʒ. fiat cerotū 7 tract' bon' sanas oia vlnera. **Tñ** si q̄tū gat saniē i vulnere ex aliq' errore nouo: tñc cū melle ro. vel cū coto vel cū carpia mūdificet vt dicef ifert'. **Et** si mēbrū tale vulneratū cū fractura omacraf def' patiēti cibº 7 potº vberior 7 digestibilior. **deñ** fiat balneū tēpatū 7 fomentatio

frequēs cū aq̄ tepida. **deñ** fiat ēplastrū cū pice greca 7 pice nauali 7 resina añ. 7 calidū applicet 7 assiduef vt dictū fuit pº li. c. d. ethica 7c.

De vlcerebus.

Vlcus est plaga pu

trida vel putrefactina emittēs pus aut aliā imūditie duntº aut plº debito. **Et** breuif oē vulnº atiquū cū depditōe substātie rōne violētie vel saniei vocat vlcº. **Et** ē aliō appens 7 aliō occultū. **Appens** aut planū aut 7cauū. 7cauoz aliō virulētū: aliō sordidū: putridū aut corrosiuº 7 difficilis consolidatiōis.

Cause Cā quidē ē itriseca 7 qđā extriseca. **Intriseca** est fortitudo mēbri mittētis 7 debilitas recipiētis 7 plectoria. **Et** extriseca vt percussio dislocatio 7 filia.

Cura Cura ē pº quousqz vlcus carne repleat inungere labia vlcis a pte q̄ timef fluxº hūoz ad locū cū ynguēto defēsiuo. **R.** boliar. ʒ. j. sangl' dra. ʒ. ʒ. officiat ynguētū vt mel' spissūz cū duabº ptibº olei ro. 7 vna pte aceti. 7 incorporado cū pulueribº p̄dictoz vicissiz 7 paulatiz. **deñ** oleū 7 acetū quousqz ynguētū 7 officiat. **deñ** si vlcº fuerit calū qđ seif p rubedine loci 7 illiº qđ exit 7 p p̄cturas i loco. 7 ecouerso i frido ē locº albº sine p̄ctura 7 mordicatōe 7c.

In vlcere 7 calo lotōes fiāt ifridātes 7 7siccātes sic ex aq̄ decoctiōis ros. ordeī balaustr'. p̄sidie aliūz folioꝝ nespili piri plantagl. q̄rcus. vel cū succo plātagl. i quo coquāt rose āthera. q̄ lotōes ad pfundū vulneris ipellāt. **Sz** i vlcere frido fiāt lotōes desiccatiue ex vīo decoctiōis mirrhe abf. marrubij origani calamēti pulegij 7brosie cētauree lauādule tanacetū: aliquoz aut oium 7 addat mel'. **Si** aut' ex p̄dictis medicis virtº nō mīoret: tñc oꝝ addere cū melle gallas aut alumē in pua q̄titate 7 augmētare si oporteat. **De** ista regula loq̄ **Avic.** sen 4.º tractatu 3.º. c. d. cura vlcēz virulētoꝝ. facta mūdificatiōe sufficēti apponant carnis regnātina. **Si** aut' vlcº sit corrosiuū ābulatiuū de loco ad locū: tñc venē cibaria i frigidātia 7 purgēt hūozes adusti acuti cū fumo terre 7 cassia 7 prunis. **deñ** ponat defēsiuū i circuitu. 7 si illo mō nō cesset: cauterizet. 7 si nō sufficit: mēbrū āputare oꝝ. tñ mēbrū purget cū vctozis 7 scarificatiōe. 7 si sit fetoz i vlcere tñc lauet cū idromelle mirrha sandal' ros violis nenufare camoº melliloro cāfora. **deñ** mūdificet cū absterfuis fortibº. **s.** cū ligiuo aq̄ maris aut salsa. **sz** si nō sit ibi putrefactio: tñc lauet cū aq̄ mirti aqua pluuiali succo plātagl. 7 aceto. **Sed** si vlcus sit sordidū hīs crustas grossas quasi squamas sicut ē de carne mali mortui vel scrophulaz: tunc cum remollitiuis

